eduard

LIMITED

1/48

MIDWAY

F4F-3 a F4F-4 Wildcat od prosince 1940
do června 1942

STAVEBNÍ NÁVOD

DUAL COMBO

11166-NAV1

Wildcat
v Bitvě u Midway

text: Tom Cleaver foto: U.S. Navy

Díky bojovým zkušenostem, kterých Britové dosáhli se svými Martlety, požádala Admiralita Grumman o zavedení systému skládacích křídel, umožňujícího přepravu většího počtu těchto letounů na palubě lodí, a také o zvýšení hmotnosti vteřinové palebné dávky. Hlavním protivníkem britských Martletů byly totiž německé Fw 200 Condor a palebná síla čtyř kulometů ráže 12,7 mm nedávala dostatečnou pravděpodobnost sestřelu při prvním útoku, který byl často při souboji také útokem jediným.

Grumman čelil při plnění požadavků na skládací křídla a zvýšenou palebnou sílu nevyhnutelnému zvýšení hmotnosti letounu, který už tak nenabízel kvůli nedostatku výkonu nijak oslnivé letové parametry. Možnost náhrady výkonnější pohonnou jednotkou neexistovala, a tak musel být nárůst hmotnosti pokud možno minimalizován. Úspory se nakonec našly u výzbroje. Byly sice přidány dva kulomety, ale zásoba munice nikoli. To byla jediná možnost, jak nárůst hmotnosti omezit. Došlo tak k přerozdělení původních 450 nábojů na hlaveň u F4F-3 na pouhých 250 nábojů na hlaveň u verze, která dostala označení F4F-4.

Když více neznamená lépe

Čtyři kulomety ráže 12,7 mm se 450 náboji na hlaveň nabízely pilotovi možnost vést palbu po dobu 34 sekund. Snížením zásoby střeliva na 250 nábojů na hlaveň u F4F-4 zkrátilo dobu střelby na 20 sekund. Lt Cdr John S. Thach z VF-3 to komentoval: „Pilot, který se nedokáže trefit čtyřmi kulomety, se netrefí ani s osmi."

Grumman použil svůj nově vyvinutý systém skládání křídla „Sto-Wing", u kterého se vnější křídlo sklápělo dozadu a zároveň se přetáčelo do téměř vertikální polohy, což umožňovalo složit větší část křídla, než by tomu bylo u klasicky vertikálně skládaného křídla, protože tu omezovala výška hangáru letadlové lodi. Nový systém sklápění křídel umožňoval skladovat pět letounů F4F-4 na stejném prostoru, jaký zabíraly dva letouny F4F-3. V praxi to umožnilo zvýšit počet Wildcatů nesených letadlovou lodí o 50 procent. Počet letek byl zvýšen z 18 na 24, což byla změna, která se ukázala v počátcích bojů jako velmi užitečná. Tehdy vedl omezený počet stíhaček k nedostatečně účinnému systém doprovodů bombardérů, zároveň neměla letadlová loď dostatek stíhačů pro vlastní obranu.

Hmotnost dvou kulometů navíc a systému sklápění křídel bez zvýšení výkonu motoru zhoršila letové charakteristiky. Maximální rychlost, která u F4F-3 činila 330 km/h, se u F4F-4 snížila na 318 km/h. Grumman optimisticky tvrdil, že rychlost stoupání se snížila z 2303 ft/min (702 m/min) u F4F-3 na 1950 ft/min (594 m/min) u F4F-4. V bojových podmínkách však piloti zjistili, že F4F-4 je schopen dosáhnout v závislosti na povětrnostních podmínkách pouze 500 ft/mim až 1000 ft/min (150 až 300 m/min). Na Guadalcanalu byli obránci zpravidla schopni získat varování před blížícími se útočníky prostřednictvím pobřežních hlídek na Šalamounových ostrovech s dvouhodinovým předstihem. Jakmile se stíhači vznesli, zbývalo jim zpravidla 60 až 70 minut, než Japonci dorazili. Marion Carl vzpomínal, že bylo zapotřebí doslova „každé minuty", aby se jim podařilo nastoupat s F4F-4 do výšky 24 000 stop (7320 m), ze které mohli zahájit útok na nepřátelskou formaci letící ve výšce 18 000 až 20 000 stop (5500 až 6100 m). Carl přirovnal celkové výkony F4F-4 k výkonům podobně přetížených a nedostatečně výkonných Brewsterů F2A-3.

Prototyp XF4F-4 vzlétl v prosinci 1941 a Grumman přešel na výrobu této hlavní bojové verze Wildcatu v lednu 1942. Letka VF-6 na palubě USS Enterprise (CV-6) byla první, která se na ni přezbrojila po návratu lodi do Pearl Harboru, který následoval po Doolittleově náletu koncem dubna 1942. V průběhu května 1942 se na F4F-4 přezbrojily i ostatní stíhací letky flotily, které dorazily na Havaj. Na Yorktownu, který se do Pearl Harboru vrátil z bitvy v Korálovém moři až 27. května, došlo ke spojení jeho Air Group Five (5. letecké skupiny) s letkami ze 3. letecké skupiny. Ta byla v lednu odstavena z bojů kvůli torpédování Saratogy. Lt Cdr John S. „Jimmy" Thach strávil předchozích šest týdnů výcvikem nových pilotů přidělených k „Fighting Three", tedy VF-3. Učil je, jak provádět jím vyvinutý obranný manévr „Thach Weave". Thach zajistil 25 nových Wildcatů F4F-4 určených pro 11 nejzkušenějších pilotů VF-3 a šestnáct veteránů z VF-42 na Coral Sea.

Sedm F4F-3A od VF-6 bylo rychle repasováno a posláno k VMF-221 na Midway, aby doplnily jejich stávající F2A-3 Buffalo. Dorazily 26. května na palubě USS Kitty Hawk spolu s letkou VB-6 vyzbrojenou letouny SBD-2, které byly předány letce VMSB-241. Obě letky měly pouhých devět dní na seznámení se s novými stroji, než vstoupily do bojové vřavy. Wildcaty byly přiděleny nejzkušenějším pilotům.

Mračna se stahují

Američtí kryptoanalytici s úspěchem luštili japonský kód JN-25 již od počátku roku 1942, ale Japonci vydali 24. května novou kódovou knihu. Ta se sice začala jednotně používat až 27. května, to však byl také poslední den, kdy americké námořnictvo během války v Tichomoří „četlo nepřítelovu poštu". Naštěstí se HYPO (kryptoanalytikům Tichomořské flotily) podařilo získat všechny potřebné informace, včetně Order of Battle (plánu rozmístění bojových sil a bojových operací) císařského námořnictva a očekávaného data útoku: 4. června 1942. Zatímco Američané věděli o svém protivníkovi vše, co potřebovali

vědět, císařské námořnictvo neobdrželo žádné varování a nemělo ani představu o tom, co jej čeká.
Rozbřesk 4. června 1942 byl ve středním Pacifiku doprovázen jasným počasím nad čtyřmi letadlovými loděmi Kidō Butai, přičemž na východě a severovýchodě se vytvářela mračna bouřkové fronty. Japonské letadlové lodě začaly s prvním úderem v 04:30. Na palubách se objevilo 36 střemhlavých bombardérů D3A1 doprovázených 36 bombardéry B5N, naloženými spíše pro hladinové bombardování než pro torpédové útoky. Jejich doprovod tvořilo 36 stíhacích A6M2 Zero.
Téměř ve stejnou dobu vzlétlo z Midway 11 letounů PBY Catalina k průzkumu severní, západní a jižní části atolu. V 05:34 spatřil jeden PBY skrze rozptýlenou oblačnost Akagi a Kagu a podal rádiem hlášení. O deset minut později ohlásila další Catalina přilétající nepřátelskou formaci. V 05:54 zachytil radar z Midway útočníky a ohlásil: „Mnoho letadel, 93 mil, 310 stupňů, výška 11 000 stop."
V 05:55 se ozvalo kvílení sirény a piloti se rozeběhli k letounům. Službu konající důstojník VMF-221, 2nd Lt John C. Musselman Jr., se v nákladňáku velitelského stanoviště řítil podél zpevněného pobřeží a křičel na ně: „Startujte!". V 06:00 byl vydán rozkaz, aby VMF-221 vyrazila. O deset minut později bylo ve vzduchu dvacet F2A-3 a tři F4F-3.
Třiadvacet pilotů VMF-221, známých jako „Fighting Falcons", tvořilo smíšenou skupinu. Osm z nich byli čerství absolventi letecké školy, kteří přibyli jen o devět dní dříve; dalších pět čerstvých absolventů letecké školy přiletělo v březnu, zatímco zbytek odletěl z Lexingtonu poté, co se jim 24. prosince 1941 nepodařilo dostat na ostrov Wake jako posila. Čtyři z nich zažili vzdušný boj 10. března, kdy skupina kapitána Johna Neefuse zaútočila na H8K Emily z Kwajaleinu. Po delším boji se jim jej podařilo sestřelit, jeden F2A-3 byl ale silně vyzbrojeným létajícím člunem těžce poškozen.
Velitel letky, 31letý major Floyd B. „Red" Parks, vycvičený pilot střemhlavých bombardérů, dorazil na Midway v březnu a 8. května převzal velení VMF-221 poté, co se původní velitel letky, Lt Col Ira L. Kimes, stal velitelem Marine Aircraft Group 22. V noci 3. června našel kapitán Kirk Armistead svého obvykle extrovertního velitele náladového a roztržitého. Když se ho Armistead snažil povzbudit slovy: „Zítra touhle dobou už bude po všem," Parks odpověděl: „Jo, ale jen pro ty, kteří to přežijí."
Parks přidělil třináct F2A velitelům druhé a třetí skupiny, kapitánům Hennessymu a Armisteadovi, aby vyčkávali severně od ostrova jako posila. Sám vedl čtyři F2A-3 první skupiny a dvě F2A čtvrté skupiny kapitána Roberta E. Curtina spolu se třemi F4F-3 Wildcat kapitána Johna F. Careyho. Careyho wingmany byli Capt Marion E. Carl a 2nd Lt Clayton M. Canfield. Dva Wildcaty byly ve vzduchu na ranní hlídce, zatímco šestý a sedmý z těchto boji opotřebovaných letounů byly uzemněny kvůli technickým problémům.
Parksovy tři skupiny nabraly kurz 320°, tedy přímo proti směru přilétající nepřátelské formace, zatímco Hennesseyho a Armisteadova osmička zaujala kurz 310°, aby se zohlednila chyba radaru a také nebezpečí, že se útočníci rozdělí a zaútočí z různých směrů.
V 06:12 se Careyho tři Wildcaty nacházely ve výšce 14 000 stop, když spatřily nepřítele 40 mil (64 km) severně od Midway. B5N letěly v klínovité formaci ve výšce 11 000 stop, následovány o něco výše letícími D3A, zatímco Zera letěla za střemhlavými bombardéry ve stupňovité formaci. Mariňáci tak měli alespoň při prvním útoku k bombardérům volnou cestu. V 06:14 sledoval Canfield, jak Carey provádí „širokou 270° zatáčku a pak 90° klesavou zatáčku". Poté uslyšel elektrizující „Tally-ho! Nepřítel na výšce dvanáct..." a po malé pauze: „...doprovázený stíhačkami".
Carey se vrhl střemhlav a zaměřil se na vedoucí bombardér. Počkal, až se mu zaplní zaměřovač a jeho dlouhá dávka B5N rozcupovala a zapálila. Obranná palba jejího střelce mu ale rozbila čelní štítek. Okamžik nato bombardér explodoval. Carey zamířil k dalšímu nepříteli, když ho náhle palba zasáhla do pravého kolena a levé nohy. Na pokraji bezvědomí a v nesnesitelných bolestech „jsem zamířil ve 40° klesání k velkému mraku vzdálenému asi pět mil".
Canfield následoval svého velitele a vzpomíná: „Střílel jsem na třetí letoun třetí sekce, dokud nevybuchlo a nezřítilo se v plamenech". O chvíli později ho zasáhla Zera. „Můj Wildcat byl zasažen do pravé výškovky, levého křídla a do trupu těsně před ostruhou třemi projektily z 20mm kanónu. Jeden průstřel od kulometu ráže 7,62 mm mělo ostruhové kolo a druhá střela této ráže prošla zprava těsně nad levým pedálem nožního řízení, aby nakonec poškodila podvozek."
Canfield hledal útočiště v nedaleké oblačnosti. O chvíli později už byl nepřítel pryč. „Oblétl jsem mrak v opačném směru a znovu se spojil s kapitánem Careym." Oba zamířili trochu nejistým letem k Midway, protože Carey ztrácel výšku a zaostával. „Stále jsem ubíral plyn, aby se udržel ve formaci. Jeho zranění mu ale nedovolovala patřičně ovládat letoun, takže jeho letadlo tancovalo po celé obloze."
Nad Midway se dostali ve chvíli, když začínal japonský útok. Připravovali se k přistání, načež Canfield zjistil, že mu nefungují klapky. „Když se kola dotkla země, podvozek zkolaboval a letoun klouzal po břichu po dráze. Jakmile zastavil, vyskočil jsem a běžel do zákopu právě ve chvíli, kdy ho začalo ostřelovat Zero." Carey přistál hned za ním a vzpomíná: „Skončil jsem ve smyku, protože jsem měl prostřelenou pneumatiku a kvůli zranění na noze jsem nemohl letadlo ovládat". Carey narazil do opěrné zdi. Byl vytažen a odvlečen do bezpečí, zatímco letiště zasypávaly bomby.
Marion Carl, kterého Carey a Canfield nechali za sebou, otočil svůj letoun přímo proti bombardérům. „Zahlédl jsem ta zatracená Zera... Vzduch jich byl plný!" Na jedno z nich vypálil z převýšení. Pak se ohlédl: „Překvapilo mě, že se mi několik Zer dostalo za ocas, takže jsem se na plný plyn vrhl střemhlav dolů a následně jsem znovu vystoupal do výšky 20 000 stop (6100 m)". Když mířil zpět k Midway, zahlédl pod sebou tři Zera. „Neviděli, že jsem vyklesal za ně. Jednomu jsem uštědřil dlouhou dávku, až se neovladatelně po křídle zřítil, přičemž se z něj valil kouř. Rozhlédl jsem se kolem a nikde jsem neviděl žádné naše letouny. Další věcí, kterou jsem vzápětí objevil, bylo střílející Zero za mým ocasem. Zamířil jsem do mraku, stáhl plyn a převedl letoun do skluzu. Když jsem z mraku vylétl, bylo Zero přede mnou. Zmáčkl jsem spoušť svých zbraní a nic! Zasekly se, ale ten můj manévr ho natolik vyděsil, že další boj vzdal." Přestože byl Carl těžce zasažen, dokázal se dotáhnout zpět a bezpečně přistát.

Tyto tři Wildcaty měly štěstí, zatímco major Parks byl zasažen rojícími se doprovodnými stíhači hned na začátku souboje. Vyskočil a bylo zřejmé, že se mu otevřel padák. Jenže pak na něj zaútočil pilot jednoho Zera a poté útok opětoval, i když už ležel Parksovo bezvládné tělo na jednom z útesů. Všech šest pilotů Parksovy první skupiny bylo sestřeleno. Dvacítka pilotů F2A-3 nejenže čelila početní přesile, ale byla také zcela deklasována rychlejšími a obratnějšími nepřátelskými stíhačkami Zero, jejichž zkušení piloti rychle sestřelili šestnáct Buffal a jeden z hlídkujících Wildcatů, přičemž 14 mariňáků v akci zahynulo. Čtyři z nich nouzově přistáli na Východním ostrově a šesti se podařilo přistát po ukončení náletu. Pouze dvě letadla byla schopna dalšího letu a VMF-221 tak byla vyřazena z boje. Každý z 23 pilotů byl vyznamenán Námořním křížem, kromě devíti přeživších ovšem posmrtně. Jejich protivníci z toho rána byli zkušení veteráni nejefektivnějšího námořního letectva na světě a jejich piloti létali s nejlepším stíhacím letounem na světě. Proti americkým ztrátám Japonci přiznali ztrátu sedmi B5N2 a dvou A6M2.
V citaci majora Parkse bylo uvedeno: „Za mimořádné hrdinství a předvedenou oddanost službě ve funkci velitele letky stíhací letky námořní pěchoty dva dvacet jedna v akci proti nepřátelským japonským silám během bitvy o Midway 4. června 1942. Major Parks vedl svou letku při neohroženém a agresivním útoku proti obrovské přesile japonských bombardovacích a stíhacích letounů, čímž pomohl narušit plány nepřítele a snížit účinnost jeho útoku. Tím podstatně přispěl k úspěchu našich sil. V důsledku jeho odvážné a troufalé

Velitel „Fighting Three" Lt Cdr John S. Thach strávil rok vývojem obranného manévru, který umožňoval pilotům F4F úspěšně bojovat s letouny A6M2 Zero.

Velitel „Fighting Five", tedy letky VF-5, Cdr James H. „Jimmy" Flatley

Lt Scott McCusky z VF-6 byl prvním pilotem F4F, který během útoku na Kwajalein v únoru 1942 sestřelil japonské letadlo.

F4F-4 Wildcat od VF-8 připravený ke vzletu, zatímco ostatní vyčkávají po straně paluby.

taktiky a vzhledem k okolnostem provázejícím toto střetnutí není pochyb o tom, že major Parks položil statečně život při službě své vlasti. Projevil vlastnosti vynikajícího velitele a letce v souladu s nejlepšími tradicemi námořnictva Spojených států".

Kapitán Phillip R. White si ve své zprávě hořce postěžoval, když napsal: „F2A-3 není bojový letoun. Je ve všech ohledech horší než letouny, s nimiž jsme bojovali. Jsem přesvědčen, že každý velitel, který nařídí pilotům vyrazit do boje s F2A-3, by měl považovat tyto muže za ztracené ještě před tím, než se odlepí od země".

Bitva zuří dál

Za svou činnost u Midway byla MAG-22 oceněna Presidential Unit Citation. Admirál Nimitz ocenil přínos námořní pěchoty k vítězství u Midway těmito slovy: „Přijměte prosím mou soustrast ke ztrátám, které utrpěl váš statečný letecký personál na základně Midway. Jejich oběť nebyla marná. Když přišla chvíle nejvyššího ohrožení, byli připraveni. Statečně čelili útoku obrovské přesily a snížili jeho dopad. Zasadili první úder nepřátelským letadlovým lodím a byli hrotem našeho velkého vítězství. Do historie námořní pěchoty vepsali novou zářivou kapitolu".

Na palubě tří amerických letadlových lodí křižujících u „Point Luck" byly osádky probuzeny v 01:30 a nasnídaly se mezi třetí a čtvrtou hodinou ranní, aby měly čas na přípravu. Yorktown, jediná letadlová loď ze všech tří, jejíž velení mělo přímé bojové zkušenosti, byla překvapivě ponechána v záloze, zatímco Enterprise a Hornet, které se ještě s nepřátelskou letadlovou lodí neutkaly, byly určeny k provedení úderu s maximálním úsilím.

V 05:34 ohlásil pátrací letoun Catalina: „Letadlová loď spatřena". V 05:53 přišlo hlášení: „Mnoho letadel mířících k Midway" a konečně v 06:03 hlásila Catalina: „Dvě letadlové a bitevní lodě směr 320 stupňů, vzdálenost 180, kurz 135, rychlost 25". Rychlé výpočty určily polohu nepřátelské flotily 175 mil západojihozápadně od pozice Američanů. Ve skutečnosti bylo hlášení o poloze nesprávné; nepřítel byl nyní vzdálen 200 mil. A na těchto mílích navíc záleželo.

V 06:07 nařídil na palubě Yorktownu admirál Fletcher dvěma Spruanceovým letadlovým lodím zaútočit. „Postupujte jihozápadním směrem a zaútočte na nepřátelské letadlové lodě, jakmile je definitivně lokalizujete." Spruance usoudil, že ačkoli je hlášená vzdálenost extrémní, úder by mohl být úspěšný. Náčelník štábu Miles Browning rozhodl, že vzhledem k tomu, že by bylo zapotřebí provést obrat, aby mohly letouny odstartovat, bude lepší vyčkat do 07:00, což dávalo hodinu navíc, která znamenala zkrácení vzdálenosti o 25 mil, takže by se nepřítel nacházel asi 155 mil (250 km) daleko. Spruance souhlasil a Enterprise a Hornet zahájily vzlety v 06:56. Zatímco Japonci vypustili 108 letadel ze čtyř letadlových lodí za pouhých sedm minut, Enterprise a Hornet potřebovaly na vypuštění 117 letadel více než hodinu.

Dauntlessy z Enterprise byly ve vzduchu v 07:25, zformovaly se a stoupaly během kroužení nad letadlovou lodí. Dvacet minut po startu těchto střemhlavých bombardérů odstartoval první doprovodný Wildcat od VF-6, následovaný osmnácti pomalými TBD Devastator od VT-6. V době, kdy byly TBD ve vzduchu a shromážděny pod vedením Lt Cdr Genea Lindseyho, byly již Dauntlessy značně vzdáleny. V tomto okamžiku Wildcaty od VF-6 omylem zaujaly pozici nad letkou VT-8, čímž zůstala VT-6 bez stíhacího doprovodu.

Letecká skupina z Hornetu se také rozpadla krátce poté, co CAG (velitel letecké skupiny) Cdr Stanhope Ring nasadil v čele střemhlavých bombardérů západní kurz 265°. Nadporučík John Waldron z VT-8, který stále věřil, že jeho informace o kurzu jsou správné, dal svým pilotům signál, aby ho následovali, a nabral kurz 240°, který stanovil jako nejkratší směr k nepříteli. Letouny F4F-4 z VF-6 ho následovaly.

Naštěstí se admirál Fletcher rozhodl vyslat leteckou skupinu z Yorktownu do vzduchu v 08:38. Zkušené velení leteckých operací nařídilo letkám provést „running rendezvous", tedy shromáždění na cestě k cíli. Pomalé torpédové Devastatory letky VT-3 poručíka Lance Masseyho byly vypuštěny jako první a vydaly se na cestu v malé výšce. Bombardovací letka VB-3 a průzkumná VR-5, vedené Lt Cdr Maxem Lesliem z VB-3, odstartovaly jako další v pořadí, zatímco osm Wildcatů F4F-4 Johna Thache vzlétlo jako poslední. Poté, co Waldron nabral nejpřímější kurz k nepříteli, spatřil Kidō Butai krátce nato, co zahlédl v 09:25 na obzoru kouř. Jeho odhad, že nepřítel provede obrat na sever, byl správný. Bohužel, jeho radiová zpráva Stanhope Ringovi, že odhalil nepřátelskou flotilu, přišla příliš pozdě. CAG Hornetu zavedl své SBD a jejich doprovodné F4F-4 tak daleko, jak to jen šlo, ale Japonce zcela minul. Podle předválečné doktríny operací letadlových lodí se měly letouny za této situace vydat na nejbližší spřátelenou pozemní základnu. V tomto případě to znamenalo Midway, která ale nebyla ve stavu, aby mohla svaz přijmout. Ring vyžadoval udržování těsné formace, což s sebou neslo zvýšenou spotřebu paliva a nebylo jisté, jestli jej mají letouny dost na to, aby se na Midway vůbec dostaly. Některé SBD a F4F se pokusily vrátit na Hornet, ostatní zamířily k Midway. Zatímco většina střemhlavých bombardérů to zvládla, z deseti Wildcatů se vrátily jen dva. Ringovo rozhodnutí vyřadilo Hornet z bitvy a málem stálo Marca Mitschera kariéru, kdyby už předtím nedostal oznámení o povýšení na kontradmirála.

Torpédová letka VT-8 byla spatřena japonským průzkumným letounem, který zpozoroval americké letadlové lodě; nepřítel na ně čekal, až se dostanou k flotile. Na formaci TBD se snesla Zera a jedním z prvních sestřelených byl Waldron. V následujících pěti minutách se všechny TBD kromě jednoho zřítily do moře a nikdo nepřežil. Ens George Gay odhodil torpédo těsně před dopadem letounu na vodní hladinu. Jeho TBD se zvolna vydával ke svému poslednímu klesání a Gay se snažil otevřít zaseknutý překryt kabiny. „Nemohl jsem jej otevřít a dostal jsem strach." Nakonec si odsuvný překryt dal říct a on se vyškrábal ven. Pohupoval se na hladině a o chvíli později vyplavalo i polstrování z jeho sedačky.

Velitel VF-6, poručík John Gray, se oddělil od VT-6 i VT-8. Wildcaty dorazily na vzdálenou stranu nepřátelské flotily a čekaly na zavolání od Genea Lindseyho z VT-6. Kroužily tak 15 mil daleko, na opačné straně flotily než torpédové bombardéry, které měly za úkol chránit. Bombardéry z VT-6 byly na špatné straně formace. Lindseysova skupina sice byla ušetřena pozornosti Japonců, když prolétala kolem nepřátelské formace, ale nakonec byla Zery dostižena v okamžiku zahájení svého náletu. Lindsey a tři další byli sestřeleni, zatímco zbylým třem se podařilo odhodit torpéda, uniknout a vrátit se na Enterprise. Druhá skupina pronásledovala Kagu, když se na ni vrhli nepřátelé a sestřelovali jednoho po druhém. Nakonec zbyly jen dva poškozené TBD pilotované AD 1/c A. Walterem Winchellem a ADC Stephenem B. Smithem. Oba odhodili torpéda a podařilo se jim uniknout palbě. Smith se dostal zpět na Enterprise, zatímco Winchell a střelec AR 3/c Douglas M. Cossit se zřítili do moře. Dokázali však přežít 17 dní v záchranném člunu, dokud je 21. června nezachránil PBY.

Dvanáct TBD z Yorktownu od VT-3 vedených poručíkem Lancem „Lemem" Masseyem, doprovázených šesti Wildcaty F4F-4 vedenými Johnem S. Thachem, našlo nepřítele několik minut poté, co SBD z Enterprise provedly svůj zničující útok na Kagu a Akagi. Bylo to právě ve chvíli, kdy poručík Max Leslie vedl 36 střemhlavých bombardérů do útoku na Sōryū. Letecká skupina z Yorktownu tak byla jedinou, která provedla koordinovaný útok.

Thach vzpomínal, že měli možnost provést jen několik seznamovacích letů, aby si zvykli na nové F4F-4. Jim Adams z VF-42 vzpomínal: „Dostali jsme se z bláta do louže, když jsme před operací u Midway převzali F4F-4. Byly těžší a opravdu líné. Měly sice šest kulometů, ale taky kratší dobu střelby. Snížení počtu nábojů na hlaveň při nárůstu ze čtyř na šest kulometů ji zkrátilo o šest sekund. To nezní jako mnoho, ale v boji to může být rozdíl mezi životem a smrtí".

Thachova formace zahrnovala jeho wingmana, Ens Roberta A. M. „Rama" Dibba, plus Lt (jg) Brainarda Macombera z VF-42 s jeho wingmanem Ens Edgarem Bassettem. AD 1/c Tom Cheek a jeho wingman Ens Daniel Sheedy byli těsně za TBD, asi 1000 stop, tedy 305 m, nad bombardéry, letícími ve výšce 750 stop (228 m). Thach později vzpomínal: „Museli jsme provádět esovité zatáčky, abychom TBD neuletěli protože jsme nechtěli zpomalit. Tím bychom přišli o možnost obranného manévru v případě, že by na nás někdo překvapivě udeřil. Letěli jsme tedy ve standardní bojové formaci a kličkovali jsme. Při pohledu vpřed jsem skrz protrhanou oblačnost spatřil lodě a došlo mi, že to je náš cíl. Právě jsme se začali přibližovat ze vzdálenosti asi deseti mil od vnějšího okraje tohoto mohutného uskupení, vypadalo to, že je rozprostřeno po celém oceánu, a najednou se naším směrem objevilo několik barevných výbuchů protiletadlové palby. Jeden červený a druhý

oranžový. Ale pak už žádné další. Přemýšlel jsem, proč by na nás stříleli, nebyli jsme ani zdaleka na dostřel. Zpozorovali nás ale pozorovatelé na lodích a palbou na nás upozornili své stíhače. Během chvíle, ještě než jsme se přiblížili na dostřel protiletadlových děl, se na nás snesla Zera. Snažil jsem se je spočítat a usoudil jsem, že jich je dvacet. Prvním, k čemu došlo, byl požár Bassettova letounu. Stáhl se z formace a už jsem ho víc nespatřil. Hned ho sestřelili. Překvapilo mě, že na mých šest stíhaček nasadili tolik Zer. A pak jsem navíc spatřil druhou velkou formaci, která kolem nás proletěla a zamířil přímo k nebohým torpédovým bombardérům."

„Macomber byl příliš blízko, než abych mohl provést efektivní obrannou vlnu a nemohl jsem se tak dostat do dobré střelecké pozice. Vysílačkou jsem na něj zavolal, aby formaci víc otevřel, zhruba na dvojnásobek a aby kličkoval. Nedostal jsem ale žádné potvrzení, jeho vysílačka byla hluchá. Byla to ironie. Strávil jsem téměř rok vývojem obranného manévru, o kterém jsem byl přesvědčen, že je jediným způsobem, jak přežít v boji se Zery, a teď se zdálo, že ho nedokážeme použít! Cheeka a Sheedyho jsem neviděl, a tak jsem zavolal Rama Dibba, svého wingmana: ‚Předstírej, že jsi velitel sekce, a vzdal se dostatečně daleko, abys mohl kličkovat.' Odpověděl: ‚Tady je Scarlet Two. Wilco!' Jeho hlas zněl, jako by byl z toho povýšení uprostřed bitvy nadšený. Několik Zer se přihnalo čelním útokem na torpédové letouny a hned zapálily stroj Lema Masseye, který explodoval. S ideálním načasováním pak přilétla zboku další skupina. Bylo to tam vzápětí jak ve včelím úlu a já si v tu chvíli nebyl jistý, jestli jsme vůbec schopni nějaké reakce, která by nám pomohla. Nevypadalo to, že by můj obranný manévr fungoval, ale pak se to začalo lepšit. Dokázal jsem vypálit dávku na dva nepřátelské letouny a zapálit je. Jeden z nich prolétl okolo mého wingmana, pak provedl pravou zatáčku a vrátil se. Neustále jsme kličkovali a já jsem to zapálené Zero měl v pozici pro čelní útok, když jsem slyšel Rama: ‚Mám za ocasem Zero'. Nebylo přímo za jeho zádí, spíš tak 45° a začalo sledovat jeho dráhu, což mi umožnilo přiblížit se zepředu. Asi jsem se měl potlačit a jít dostat pod něj, ale ztratil jsem nervy. Minul mě jen o pár metrů a ze spodní části jeho letounu šlehaly plameny. Bylo to jako hrát se dvěma auty na dálnici hru na to, kdo dřív uhne, až na to, že jsme k tomu ještě taky oba stříleli. Bylo to dost šílené a už jsem to pak nikdy nezkoušel."

„Podle veškeré logiky jsme vzhledem k vynikajícím výkonům Zer a jejich počtu vrženému do boje nemohli přežít. ‚No', řekl jsem si, když jsem mluvil sám se sebou, ‚jestli nás chtějí všechny dostat, tak jich aspoň vezmeme hodně s sebou'. Pokračovali jsme v kličkování a zdálo se, že tenhle manévr funguje čím dál tím lépe. Nemám nejmenší tušení, kolik Zer jsem sestřelil. Nevzpomínám si, byl jsem naprosto přesvědčen, že se odtamtud nikdo z nás nedostane, že se nevrátíme ani my, ani žádný z torpédových letounů," dodal Thach.

Japonská zkáza

Zatímco Thach v obraně proti Zerům kličkoval a všechny torpédové letouny byly kromě tří sestřeleny, střemhlavé bombardéry z Yorktownu zaútočily na Sōryū. Thach vzpomínal: „Nikdy jsem neviděl tak skvělé střemhlavé bombardování. Zdálo se mi, že téměř každá bomba zasáhla cíl. Samozřejmě že několik jich cíl těsně minulo, ale žádné nešly úplně mimo. Zhruba v té době nápor Zer polevil. Viděl jsem jen tři letadlové lodě. Jedna z nich, pravděpodobně Sōryū, nebo Kaga, hořela jasně růžovými a občas i modrými plameny. Vzpomínám si, že byly asi tak stejně vysoké, jak byla ta loď dlouhá. Byl to obrovský požár a nad ním spousta kouře. Než jsem odlétl, viděl jsem intenzivně hořet tři letadlové lodě. Připojil jsme se k jednomu torpédovému letounu a společně jsme letěli zpátky na Yorktown. Nad japonskou flotilou jsem byl v akci plných dvacet minut."

Během šesti smrtících minut ztratili Japonci Akagi, Kagu a Sōryū. Zbývala jediná japonská letadlová loď, Hirjú. Když Američané odlétali, vypustila v jedenáct hodin 18 střemhlavých bombardérů a šest Zer. Ve 12:05 odhalila tato skupina pozici Yorktownu.

Na palubě Yorktownu se John Bridgers a ostatní piloti, kteří se drželi stranou ranního úderu, snažili nepřekážet. „Letadla ze čtvrté japonské letadlové lodi našla Yorktown dříve než my jejich loď a během chvíle jsme byli pod palbou. My piloti jsme neměli jiné povinnosti než sedět v hotovostní místnosti. Neviděli jsme ven a byli jsme stále napjatější. Nebylo nic, čím bychom mohli uvolnit své napětí. Byl to můj zdaleka nejtěžší zážitek během války. Protiletadlové kanóny začaly otřásat lodí, z čehož jsme usoudili, že se k nám blíží nepřátelská formace. Ocelové lodě jsou tvořeny spoustou plechových plátů, a ty chrastily a vibrovaly, takže střelba byla o to hlučnější. Většina z nás se shromáždila kolem plechových záplat paluby, protože jeden chlapík prohlásil: ‚Blesk nikdy neudeří dvakrát do stejného místa!' ale když mu jiný odpověděl: ‚Myslíš, že to Japonci vědí?' tak jsme se stejně rychle zase rozešli na svá místa u stolů. Pak v krátkém sledu zasáhlo loď několik bomb. Protože nad naší hotovostní místností byl přímo spodek letové paluby, cítili jsme značné otřesy. Světla zhasla, aby je automaticky nahradila matná červená záře bojových lamp. Okamžitě se také objevil kouř. Útok ale rychle pominul a za několik minut jsme se mohli přesunout nahoru a prohlédnout si škody. V té chvíli loď stála, nehýbala se."

Bránící Wildcaty svedly jednu z nejdivočejších bitev tichomořské války. Jeden z pilotů vzpomínal, že když vzlétal, objevil se před ním nepřátelský torpédový bombardér, který sestřelil dřív, než stačil zasunout podvozek.

Jakmile se Bridgers ocitl na letové palubě a uviděl těla zakrytá plachtami, uvědomil si, jakou cenou se za válku platí. Yorktown byl brzy schopen plavby a přijímal přistávající letouny, ale pak přišlo varování před druhým úderem. „Po prvním útoku jsem zpozoroval, že mnozí byli zraněni, protože stáli na palubě vzpřímeně a byli buď zasaženi letícími troskami, nebo byli naraženi na vyčnívající kování. Toho si museli všimnout i ostatní, protože jsme si všichni okamžitě lehli na palubu, což se jako preventivní opatření vyplatilo. Vzápětí se ozvala obrovská exploze a moje tělo se vzneslo asi tak stopu nad palubu. Teď už jsem věděl, jak vypadá zásah torpédem. Téměř okamžitě bylo zřejmé, že se loď naklání na jednu stranu, přičemž se opět zastavila. Přišel rozkaz opustit loď. Přes boky šly do vody velké záchranné čluny a celá ta pochmurná činnost se dala do pohybu. Chodil jsem po palubě a tajně doufal, že si celou věc s evakuací někdo rozmyslí. Minul jsem kapitána Buckmastera, který procházel palubu, a ten mi řekl, abych si pospíšil a opustil loď. Za několik minut jsem ho opět minul a on mi povídal: ‚Synu, myslel jsem, že jsem ti říkal, abys z téhle lodi vypadl. Tak sebou pohni!' Za chvíli už jsem byl ve vodě."

Když shrnoval Spruanceho činnost, námořní historik Samuel Eliot Morison později napsal: „Fletcher si vedl dobře, ale Spruanceho výkon byl vynikající. Klidný, vyrovnaný, rozhodný, ale vnímavý k radám; v hlavě měl obraz značně nesourodých sil a přesto se odvážně chopil každé příležitosti. Raymond A. Spruance vyšel z bitvy jako jeden z největších admirálů v historii amerického námořnictva."

V americkém námořnictvu se traduje, že bitva u Midwaye byla údajně mnohokrát přehrána na U.S. Naval War College v Newportu na Rhode Islandu a že při každé simulaci Američané prohráli. Bitva u Midwaye byla více než kterákoli jiná bitva druhé světové války vybojována díky velmi přízniné kombinaci kvalitních zpravodajských informací, plánování a především štěstí. Americká flotila na tom byla co do počtu a bojových zkušeností hůře než její japonští protivníci, přesto dokázala potopit všechny čtyři letadlové lodě císařského námořnictva nasazené do bitvy.

Osádka na palubě USS Yorktown poté, co byla loď zasažena první útočnou vlnou letounů z japonské letadlové lodi Hiryū.

Přidání mechanismu sklápění křídel u F4F-4 umožnilo zvýšit počet letounů na letadlové lodi o 50 % oproti F4F-3.

Po zásahu první vlnou z Hirjú, se Yorktownu podařilo opět nabrat rychlost. Poté byl torpédován druhou vlnou. Loď tím byla odsouzena k zániku a osádka dostala rozkaz ji opustit.

ATTENTION ✶ UPOZORNĚNÍ ✶ ACHTUNG ✶ ATTENTION ✶ 注意

Carefully read instruction sheet before assembling. When you use glue or paint, do not use near open flame and use in well ventilated room. Keep out of reach of small children. Children must not be allowed to suck any part, or pull vinyl bag over the head.

Před započetím stavby si pečlivě prostudujte stavební návod. Při používání barev a lepidel pracujte v dobre větrané místnosti. Lepidla ani barvy nepoužívejte v blízkosti otevřeného ohně. Model není určen malým dětem, mohlo by dojít k požití drobných dílů.

INSTRUCTION SIGNS ✶ INSTR. SYMBOLY ✶ INSTRUKTION SINNBILDEN ✶ SYMBOLES ✶ 記号の説明

OPTIONAL VOLBA

BEND OHNOUT

SAND BROUSIT

OPEN HOLE VYVRTAT OTVOR

SYMETRICAL ASSEMBLY SYMETRICKÁ MONTÁŽ

REMOVE ODŘÍZNOUT

REVERSE SIDE OTOČIT

APPLY EDUARD MASK AND PAINT POUŽÍT EDUARD MASK NABARVIT

PARTS ✶ DÍLY ✶ TEILE ✶ PIÈCES ✶ 部品

PLASTIC PARTS

A> 2 pcs.

82200 A

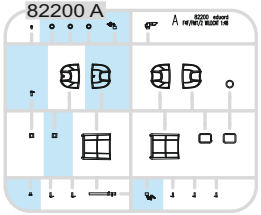

B> 2 pcs.

82200 B

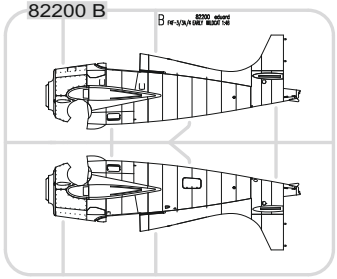

E>

82200 E

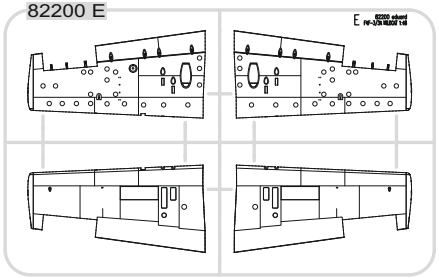

H>

82200 H

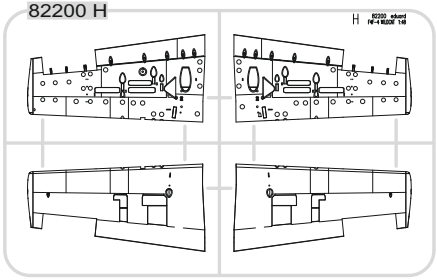

L> 2 pcs.

82200 L

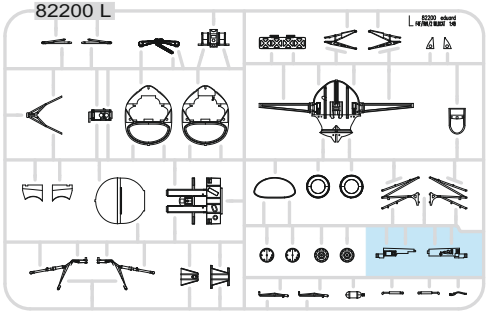

M> 2 pcs.

82200 M

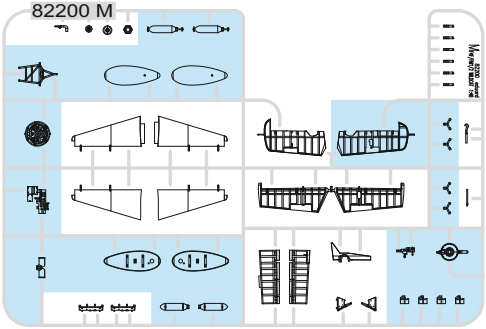

N> 2 pcs.

82200 N

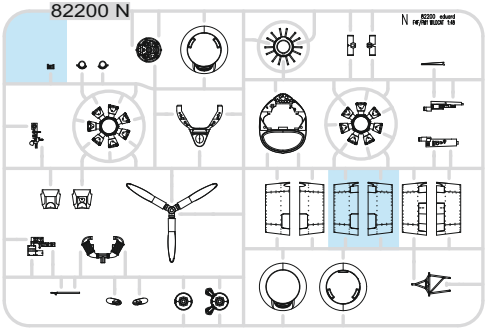

PE - PHOTO ETCHED DETAIL PARTS

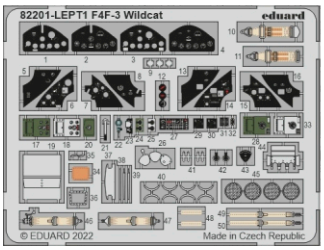

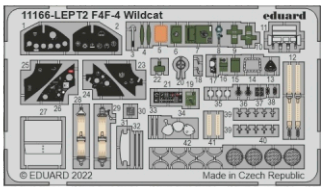

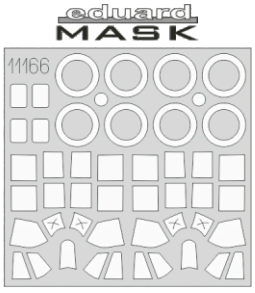

-Parts not for use. -Teile werden nicht verwendet. -Pièces à ne pas utiliser. -Tyto díly nepoužívejte při stavbě. - 使用しない部品

COLOURS ✶ BARVY ✶ FARBEN ✶ PEINTURE ✶ 色

GSi Creos (GUNZE)		MISSION MODELS	
AQUEOUS	Mr.COLOR	PAINTS	
H1	C1	MMP-001	WHITE
H2	C2	MMP-047	BLACK
H6	C6	MMP-004	GREEN
H8	C8		SILVER
H12	C33	MMP-047	FLAT BLACK
H47	C41	MMP-012	RED BROWN
H52	C12	MMP-091	OLIVE DRAB
H58	C351	MMP-059	INTERIOR GREEN
H77	C137	MMP-040	TIRE BLACK
H85	C45	MMP-040	SAIL COLOR
H90	C47		CLEAR RED
H93	C50		CLEAR BLUE
H94	C138		CLEAR GREEN

GSi Creos (GUNZE)		MISSION MODELS	
AQUEOUS	Mr.COLOR	PAINTS	
H306	C306	MMP-118	MEDIUM GRAY
H316	C316	MMP-104	WHITE
H325	C325	MMP-063	GRAY
H327	C327	MMP-101	RED
H329	C329	MMP-041	YELLOW
	C367	MMP-061	BLUE GRAY
Mr.METAL COLOR		METALLICS	
MC214		MMM-001	DARK IRON
MC218		MMM-003	ALUMINIUM
MC219		MMM-009	BRASS
Mr.COLOR SUPER METALLIC		METALLICS	
SM201		MMC-001	SUPER FINE SILVER

F4F-3

MARKINGS A, B, C, D, E

1 = 90% H58 MMP C351 059 INT. GREEN + 10% H12 MMP C33 047 FLAT BLACK ? H8 C8 SILVER

H8 C8 SILVER - MARKING A ONLY

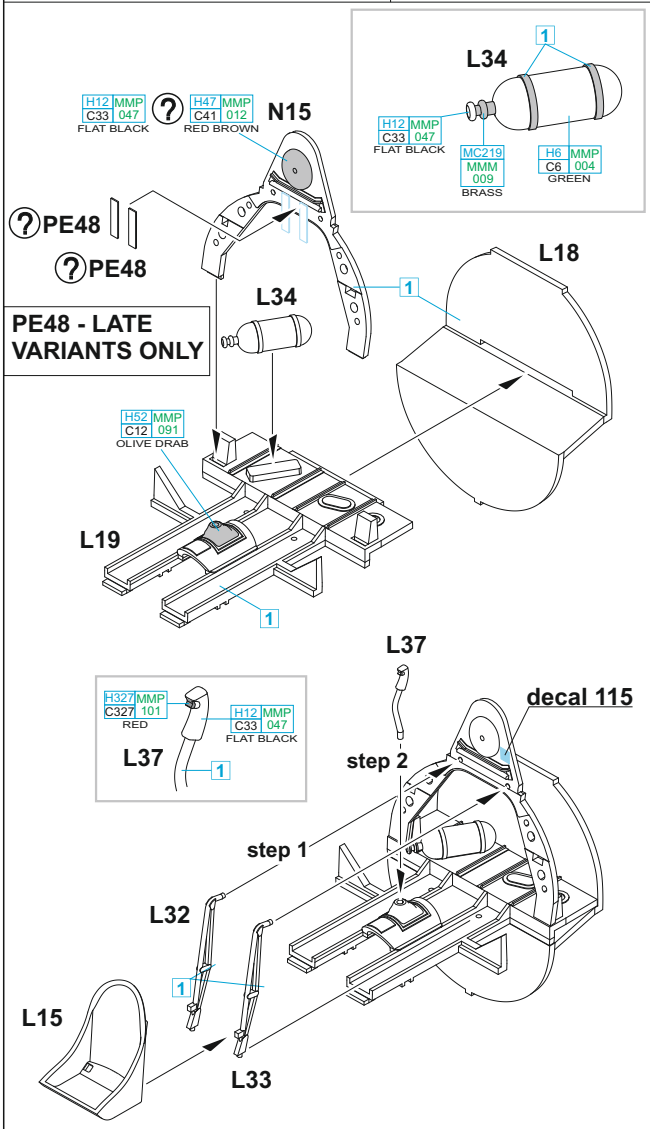

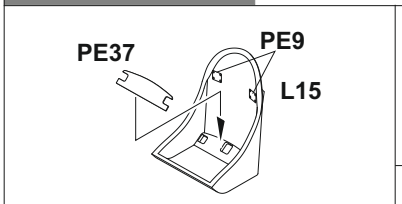

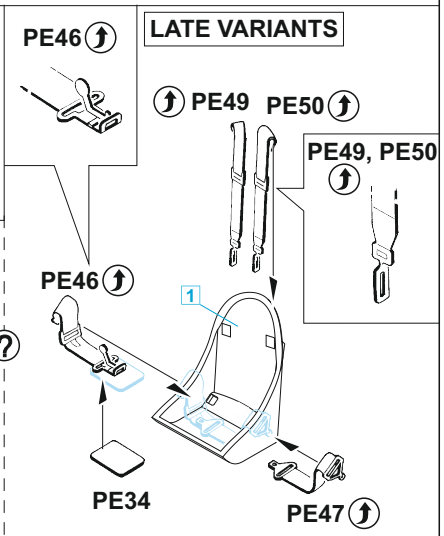

PRE WAR & EARLY VARIANTS

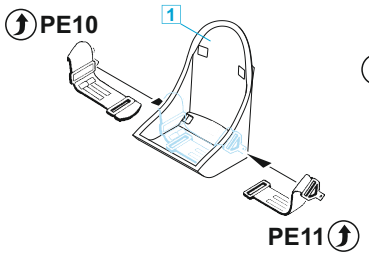

A

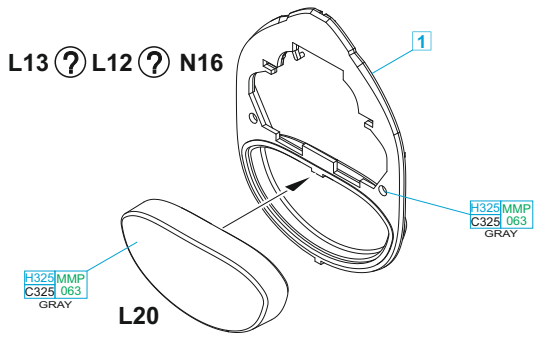

OPTIONAL: decals K1, K2, K3, K4, K5, K6

PE1, PE2, PE5, PE6, PE7, PE8 - MARKINGS B, C, D, E

PE3, PE4, PE13, PE14, PE15, PE16 - MARKING A

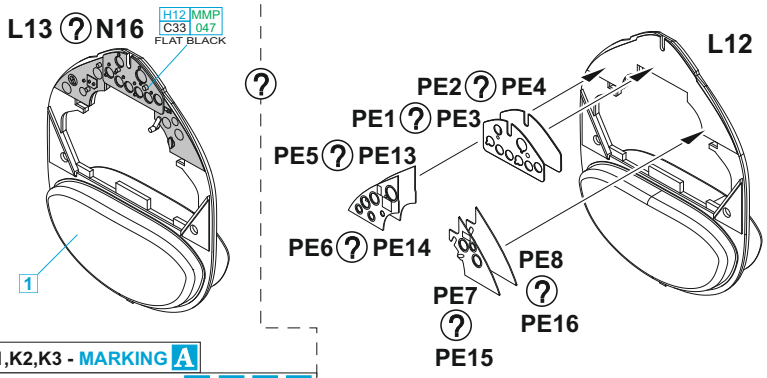

K1,K2,K3 - MARKING A

K4,K5,K6 - MARKINGS B, C, D, E

B

PE25 - MARKING A ONLY

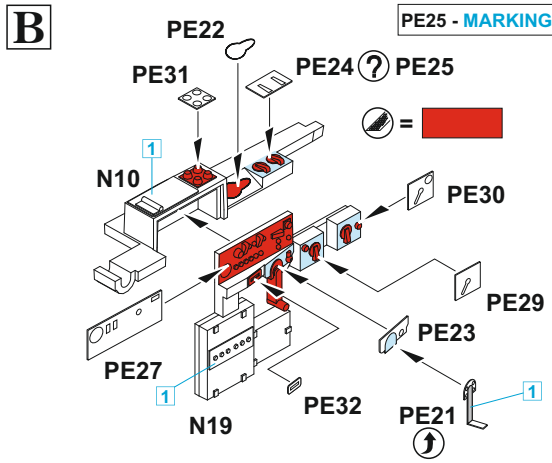

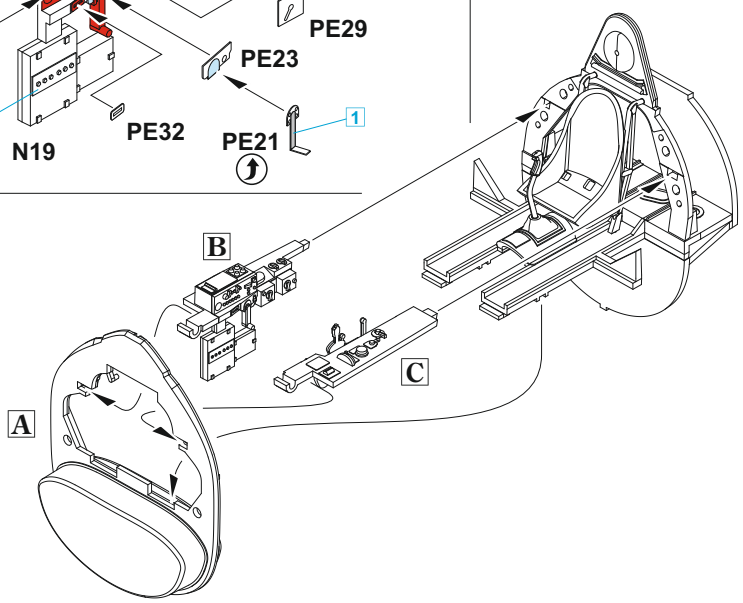

C

=

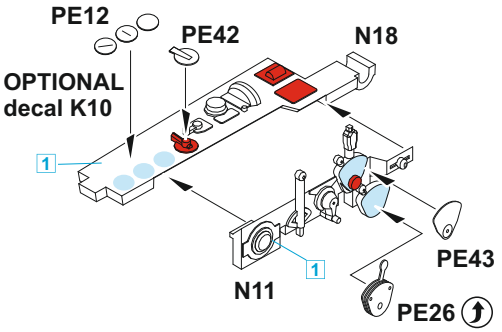

PRE WAR & EARLY VARIANTS

=

L4

1

PE35

PE17 ? PE18

OPTIONAL
decal K9

PE35

1

LATE VARIANTS

=

PE20

OPTIONAL
decal K7

L4

1

PE35

PE28

OPTIONAL
decal K8

PE35

1

D

L4

H325 MMP C325 063 GRAY

L5

E

H12 MMP C33 047 FLAT BLACK

N4

H12 MMP C33 047 FLAT BLACK

MC218 MMP 003 ALUMINIUM

2 = H325 MMP C325 063 GRAY ? H8 C8 SILVER

H8 C8 SILVER - MARKING A ONLY

L11

L10

2

MC214 MMP 001 DARK IRON

L14

L23

2

L3

2

L22

N4

N35

2

L10

L22 L23

2

H325 MMP C325 063 GRAY

2

2

L27

L26

MARKING C ONLY

2

? N21

N21 - MARKINGS A, B, D, E ONLY

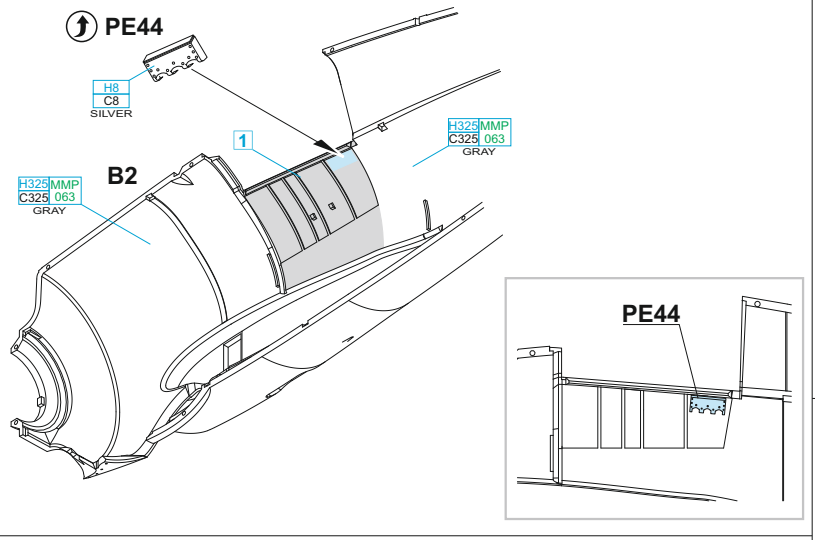
PE44
H8
C8
SILVER
1
H325 MMP
C325 063
GRAY
B2
H325 MMP
C325 063
GRAY

PE44

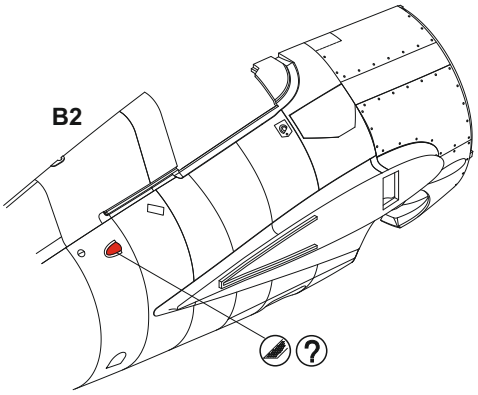
B2

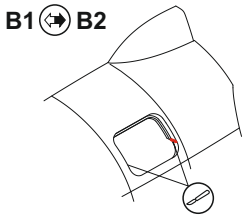
B1
B2

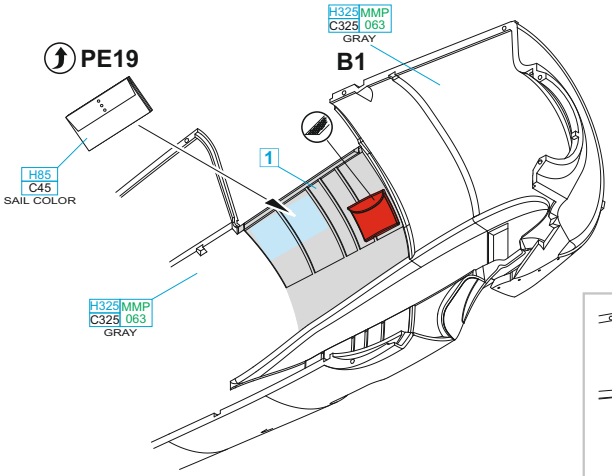
PE19
H85
C45
SAIL COLOR
1
H325 MMP
C325 063
GRAY
B1
H325 MMP
C325 063
GRAY

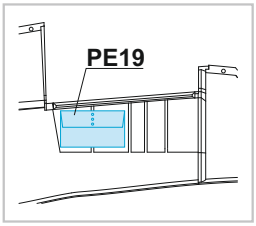
PE19

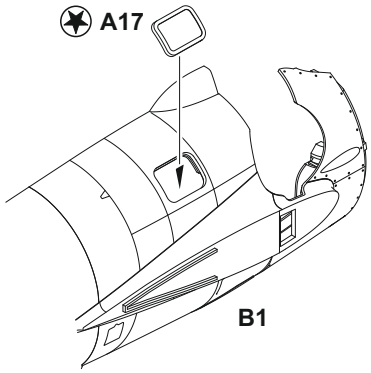
A17
B1

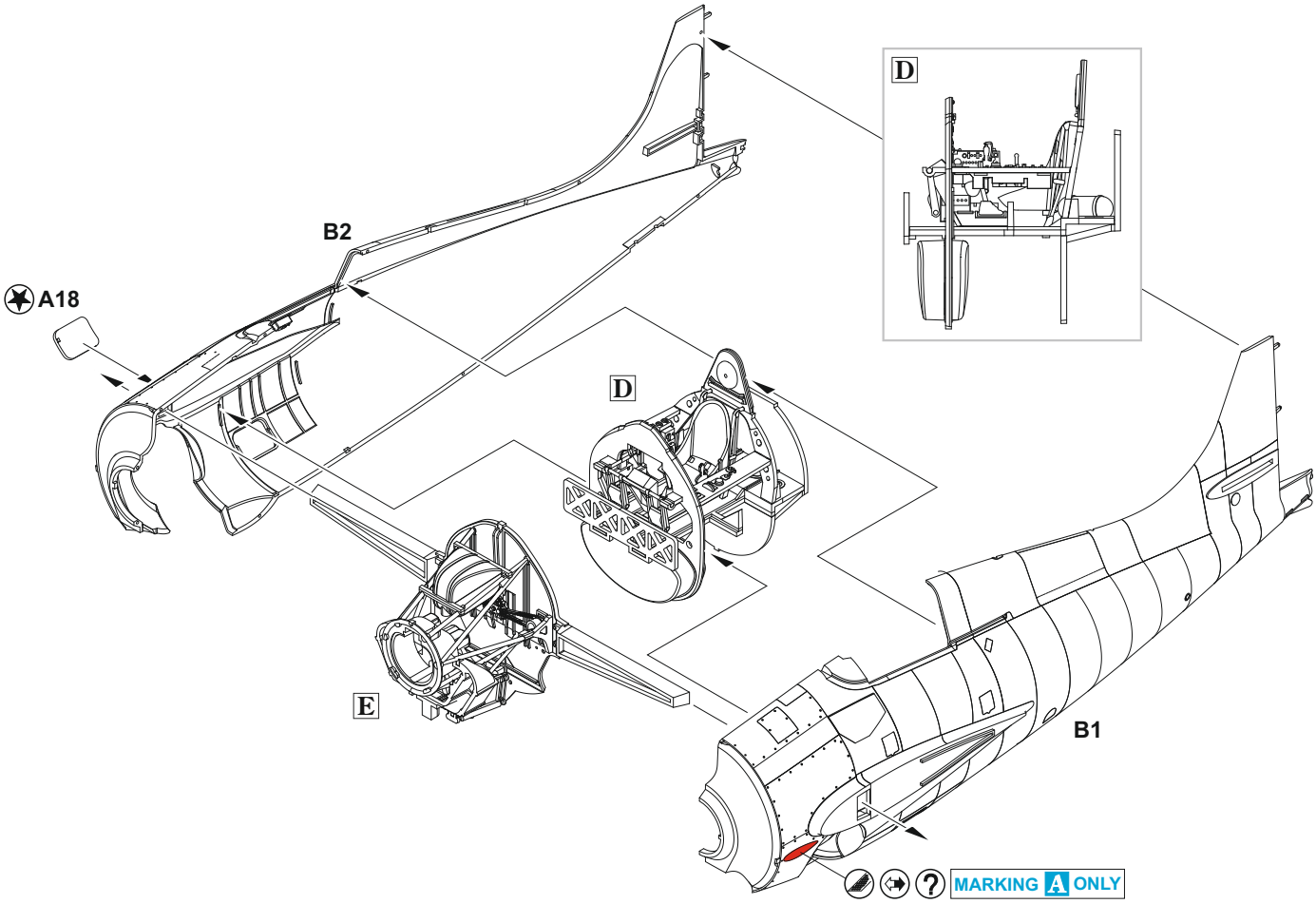
A18
B2
D
D
E
B1
MARKING A ONLY

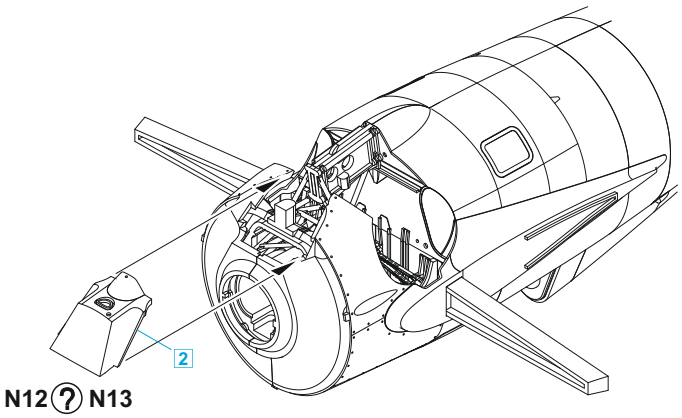

N12 ? N13

N12 - MARKING C ONLY

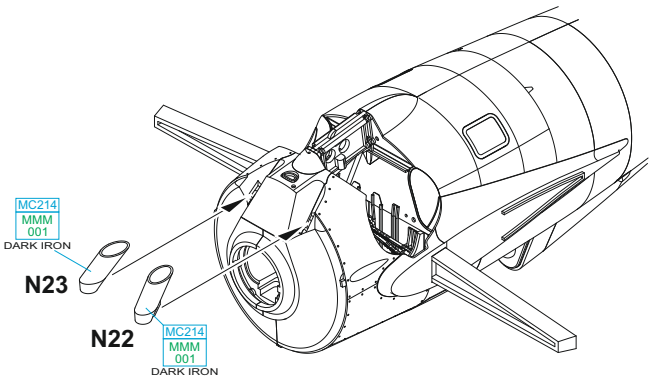

F

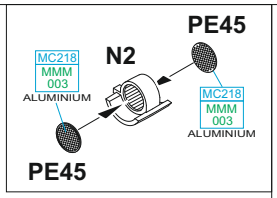

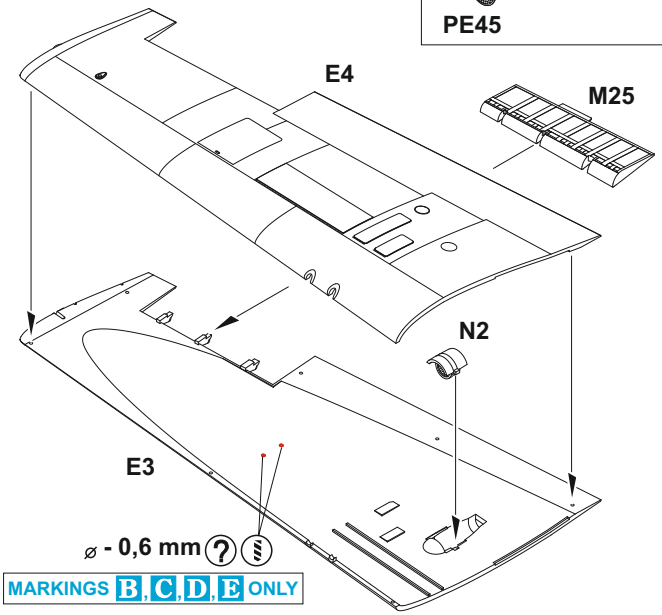

MARKINGS B, C, D, E ONLY

G

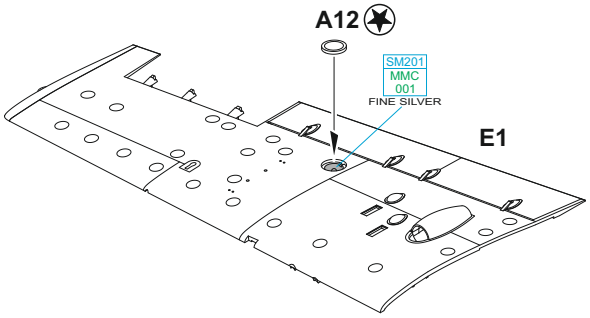

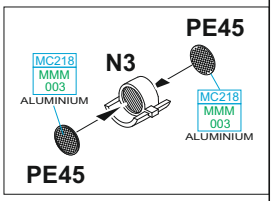

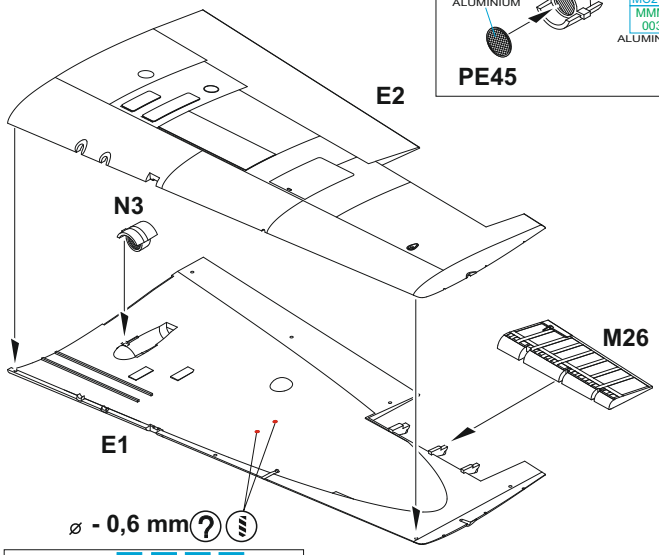

MARKINGS B, C, D, E ONLY

H

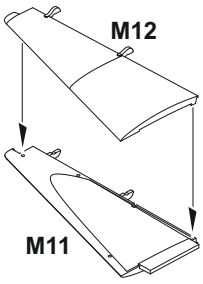

I

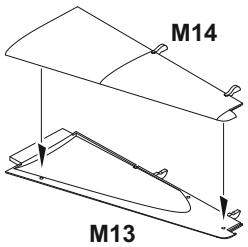

J

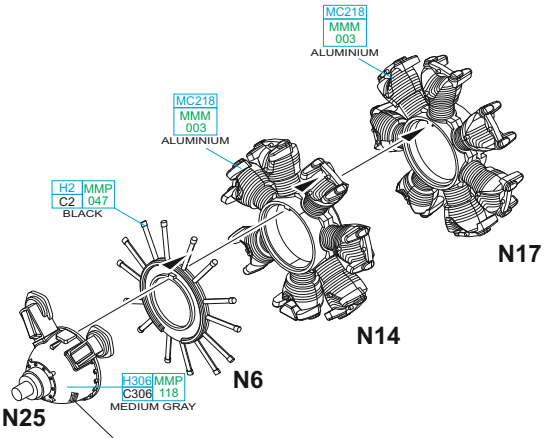

N24 - MARKING C ONLY

K

N27,N28 - MARKINGS A, C

N31,N32 - MARKINGS B, D, E

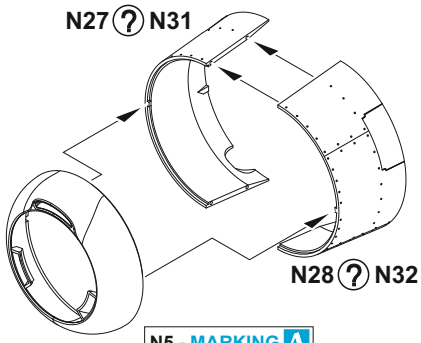

N5 - MARKING A

N33 - MARKING C

N34 - MARKINGS B, D, E

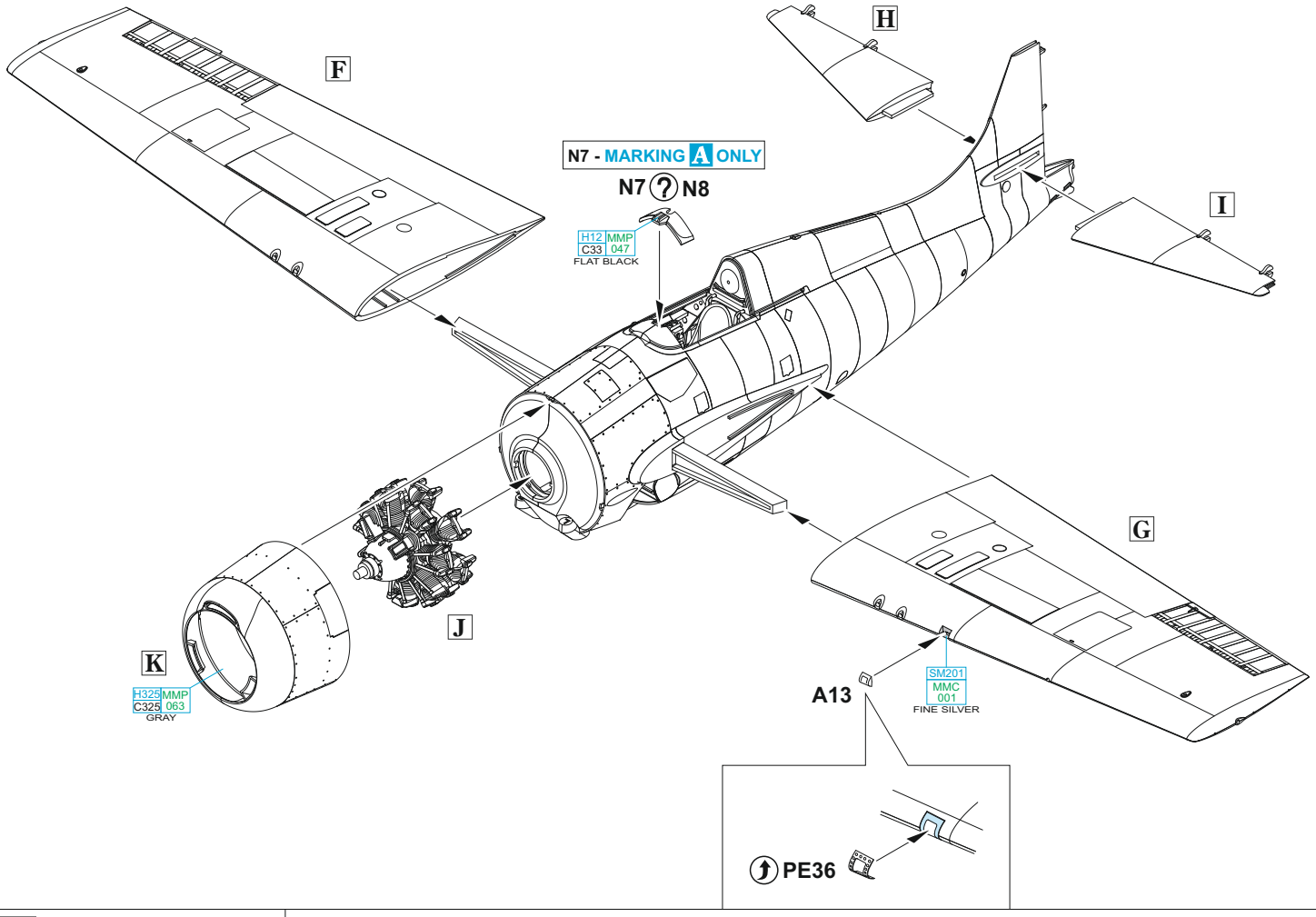
F
H
I
G
J
K
N7 - MARKING A ONLY
N7 ? N8
H12 MMP C33 047
FLAT BLACK
H325 MMP C325 063
GRAY
A13
SM201 MMC 001
FINE SILVER
PE36

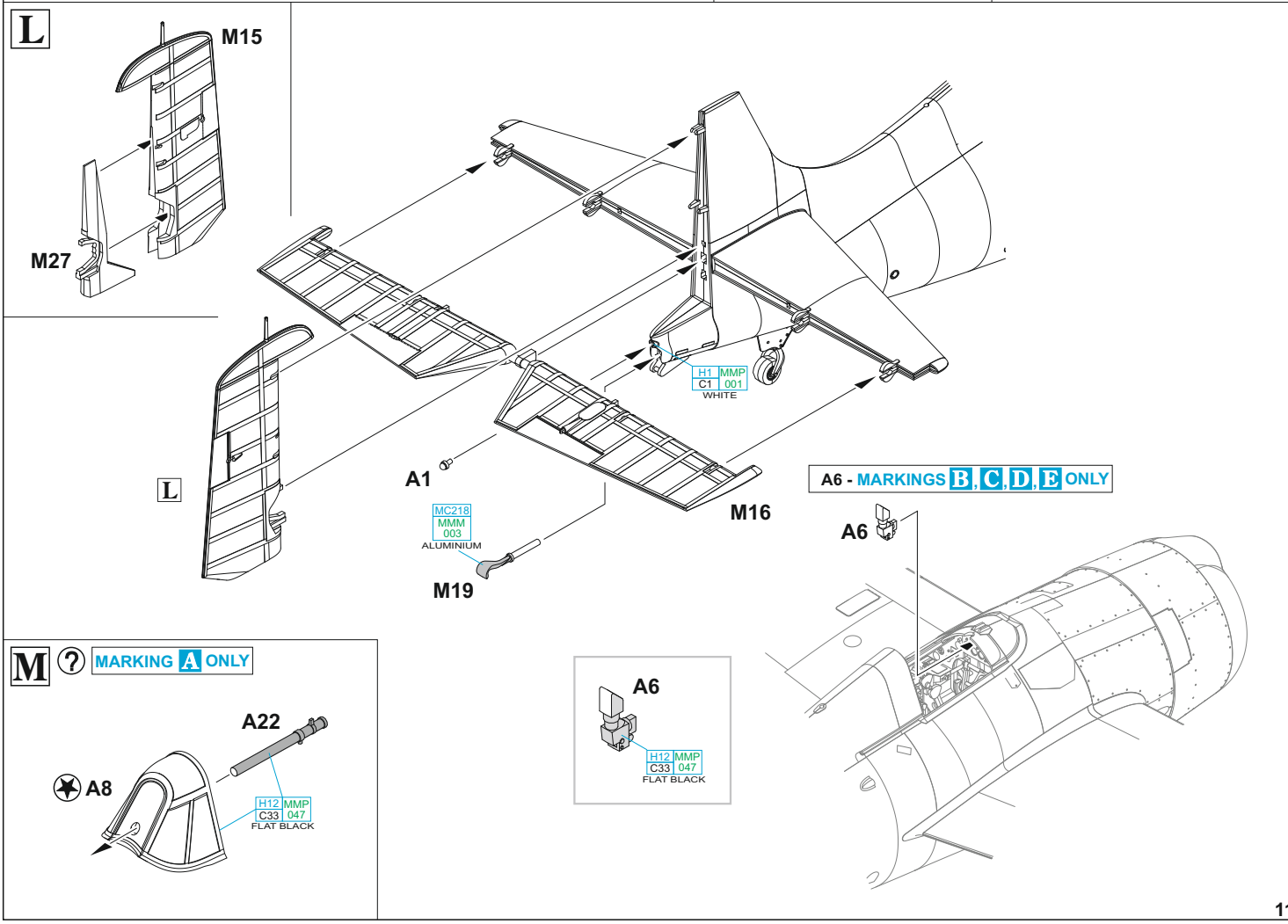
L
M15
M27
L
A1
MC218 MMM 003
ALUMINIUM
M19
H1 MMP C1 001
WHITE
M16
A6 - MARKINGS B, C, D, E ONLY
A6
M ? MARKING A ONLY
A22
A8
H12 MMP C33 047
FLAT BLACK
A6
H12 MMP C33 047
FLAT BLACK

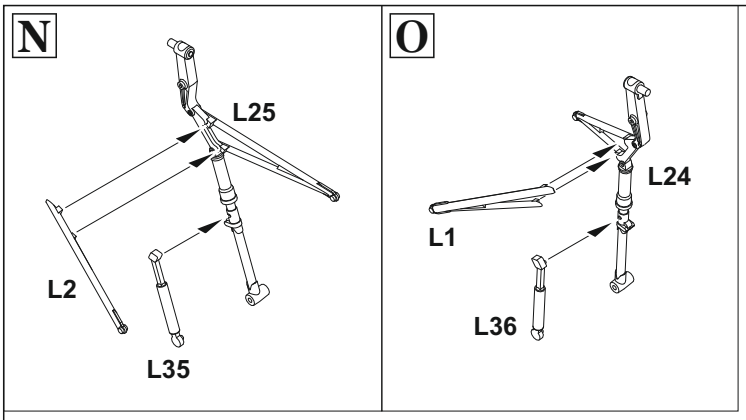
N
L25
L2
L35
O
L24
L1
L36

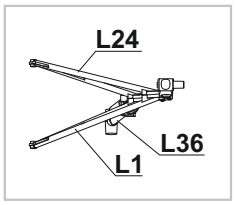
L24
L36
L1

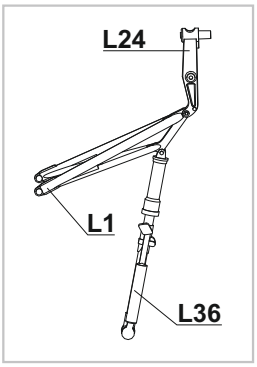
L24
L1
L36

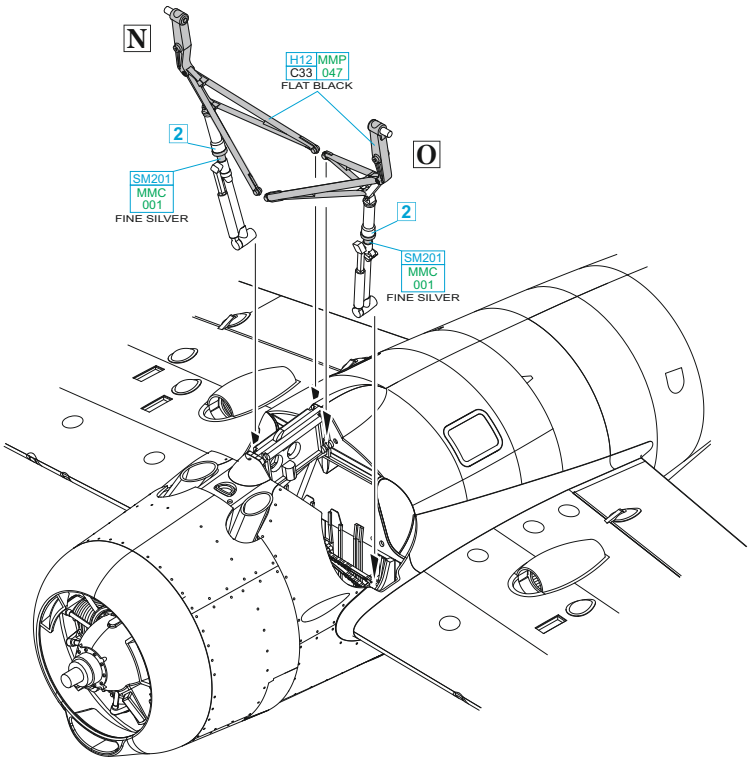
N
H12 MMP
C33 047
FLAT BLACK
2
SM201
MMC
001
FINE SILVER
O
2
SM201
MMC
001
FINE SILVER

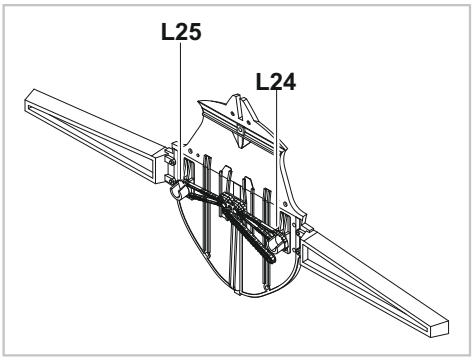
L25
L24

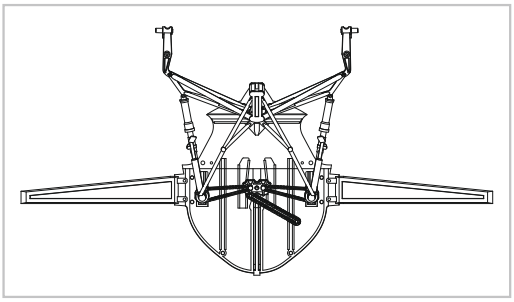

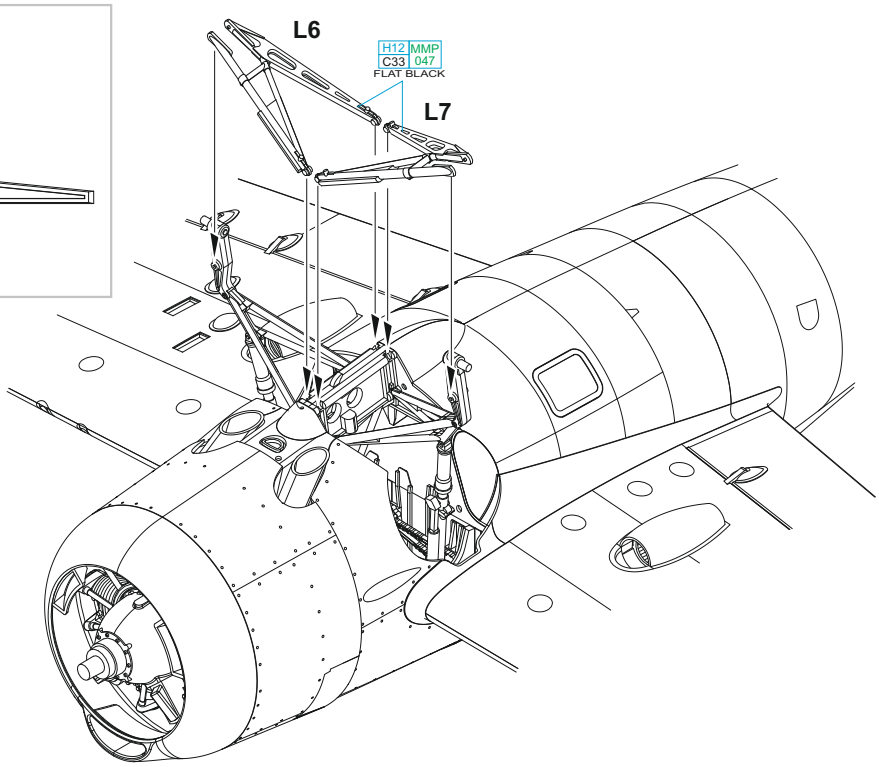
L6
H12 MMP
C33 047
FLAT BLACK
L7

P

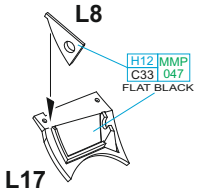

Q

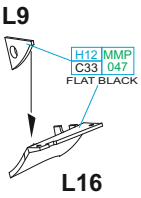

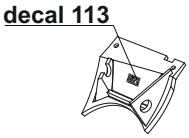

M2 - MARKINGS A, C, D
M3 - MARKINGS B, E

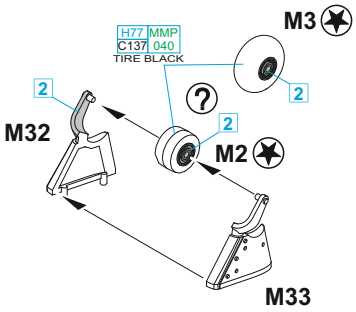

R 2 pcs.

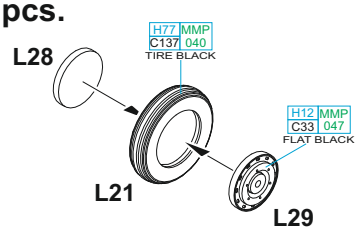

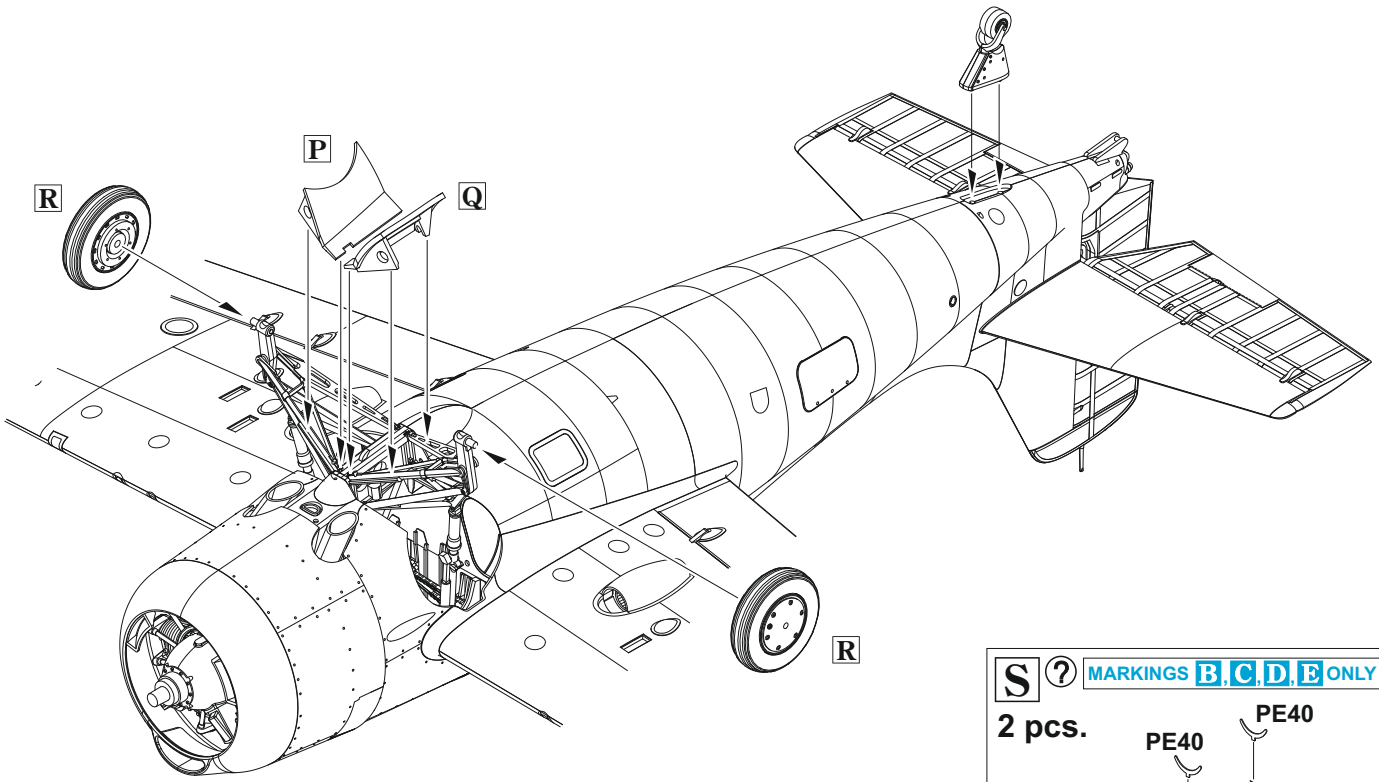

S MARKINGS B, C, D, E ONLY

2 pcs.

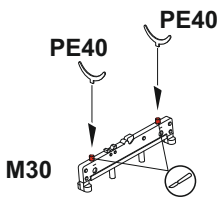

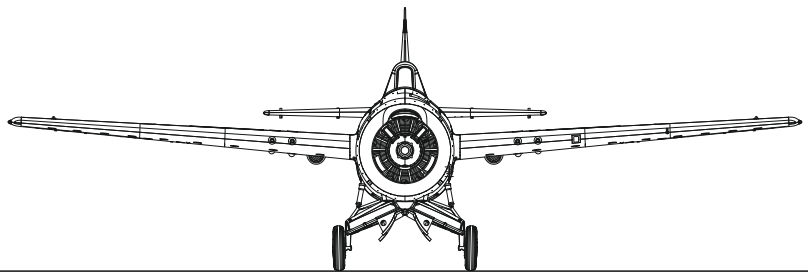

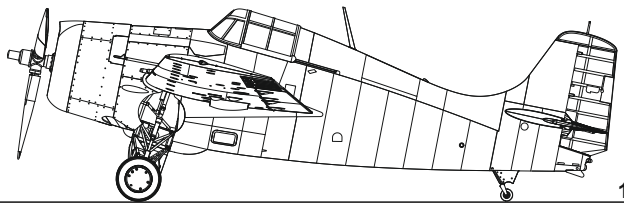

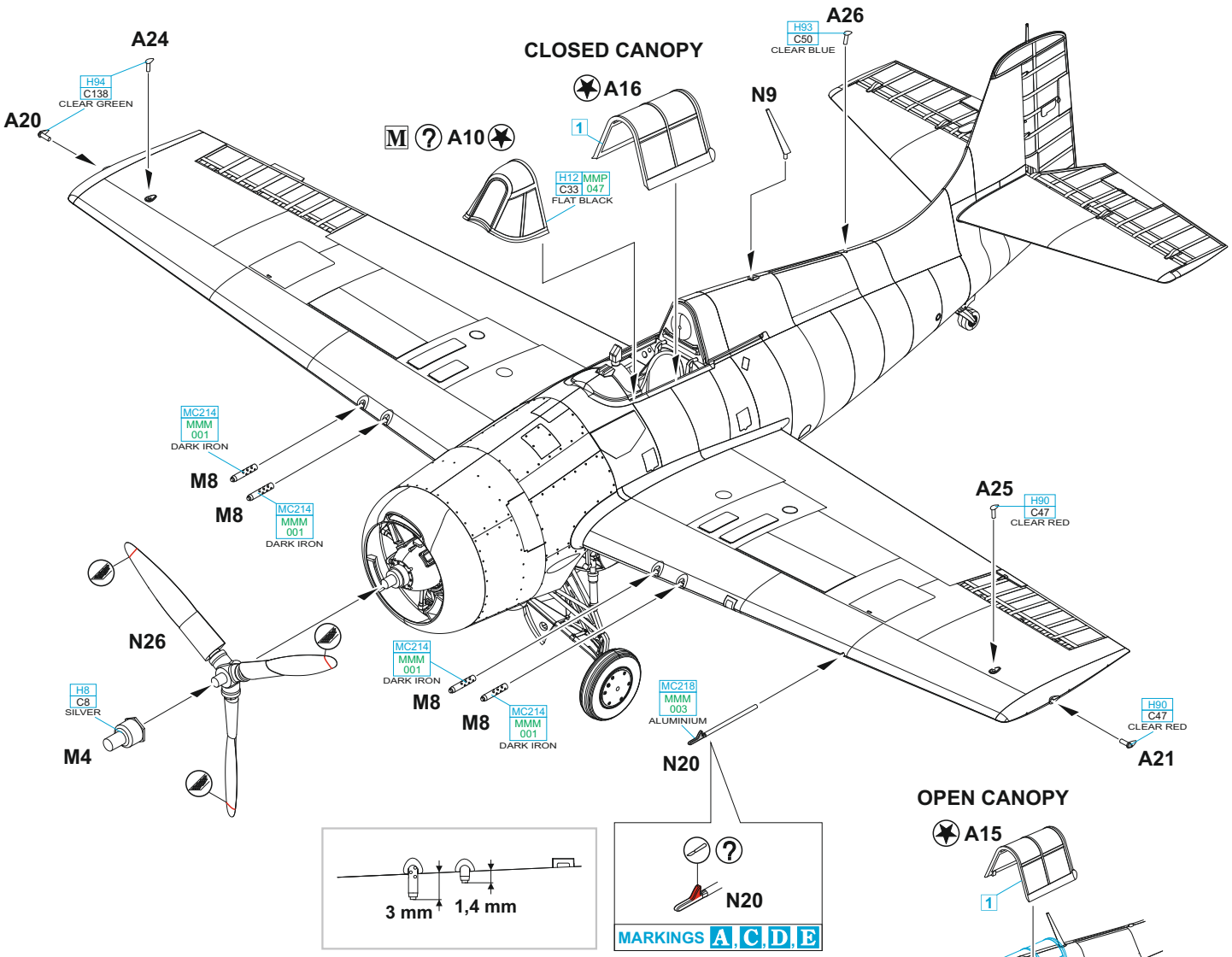
A24
H94
C138
CLEAR GREEN
A20
CLOSED CANOPY
A16
M ? A10
1
H12 MMP
C33 047
FLAT BLACK
A26
H93
C50
CLEAR BLUE
N9
MC214
MMM
001
DARK IRON
M8
M8
MC214
MMM
001
DARK IRON
A25
H90
C47
CLEAR RED
N26
H8
C8
SILVER
M4
MC214
MMM
001
DARK IRON
M8
M8
MC214
MMM
001
DARK IRON
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
N20
H90
C47
CLEAR RED
A21
3 mm
1,4 mm
N20
MARKINGS A, C, D, E
OPEN CANOPY
A15
1

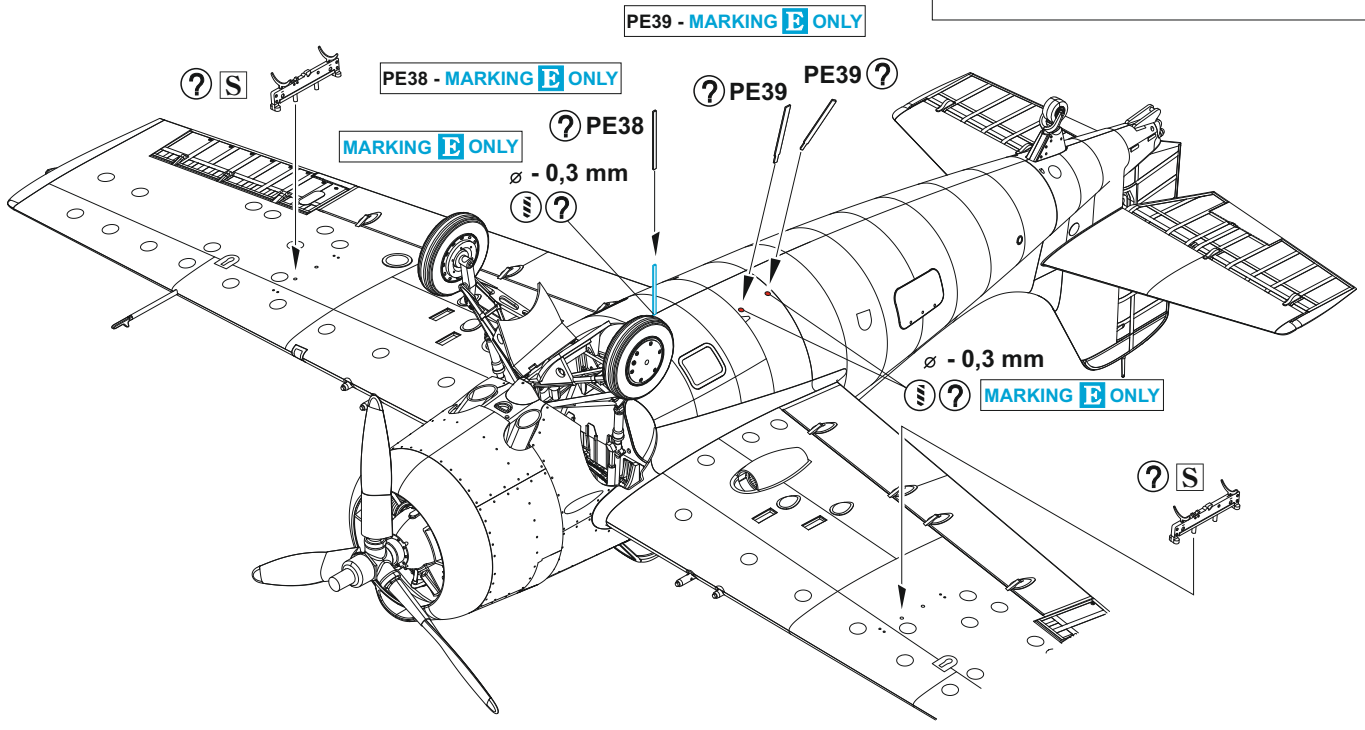
PE39 - MARKING E ONLY
? S
PE38 - MARKING E ONLY
? PE39
PE39 ?
? PE38
MARKING E ONLY
⌀ - 0,3 mm
⌀ - 0,3 mm
MARKING E ONLY
? S

F4F-4

MARKINGS F, G, H, I, J

1 = 90% H58 MMP C351 059 INT. GREEN + 10% H12 MMP C33 047 FLAT BLACK

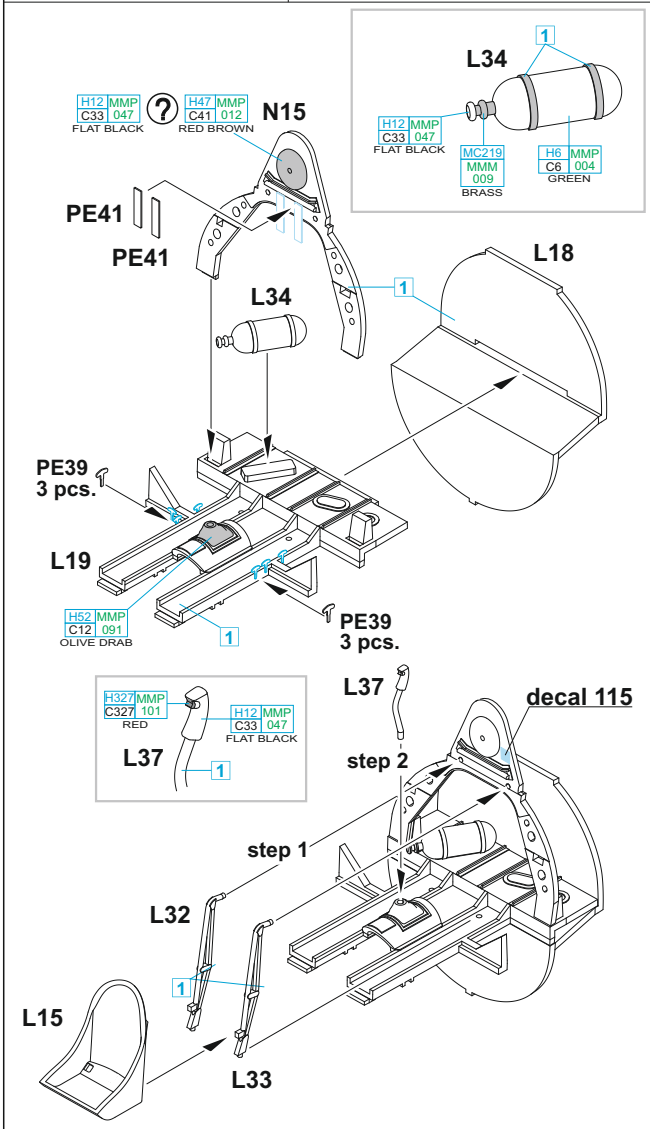

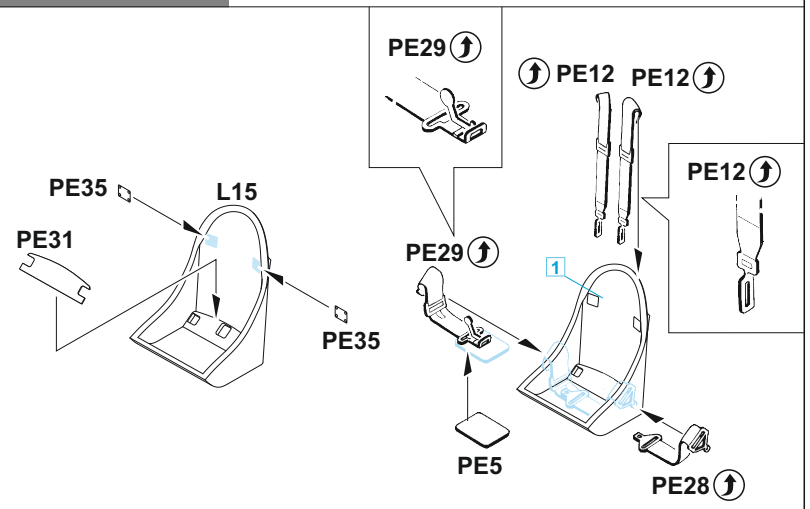

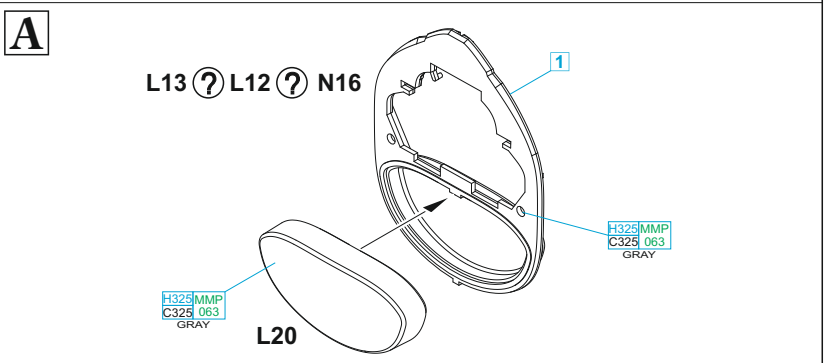

OPTIONAL:
decals K11, K12, K13

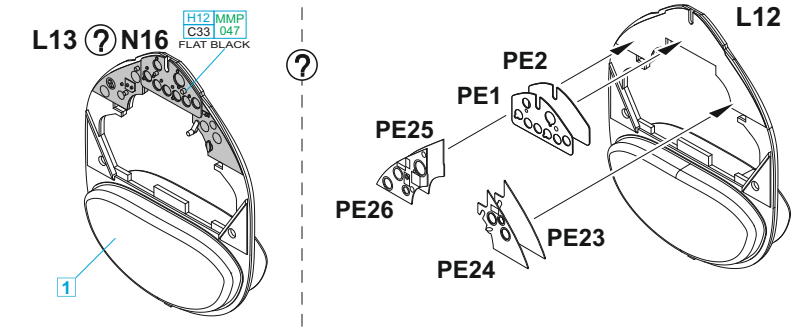

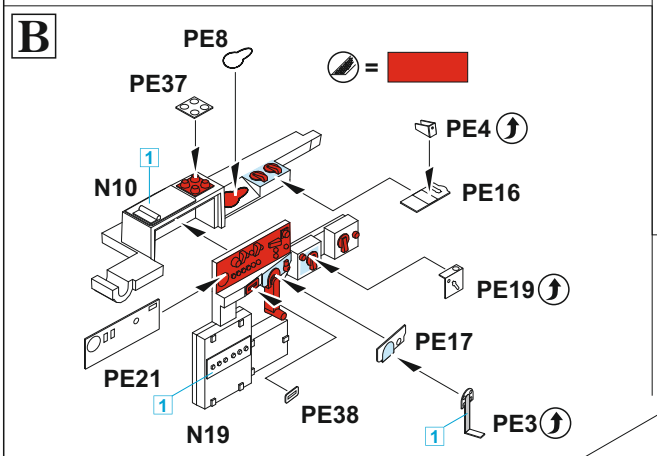

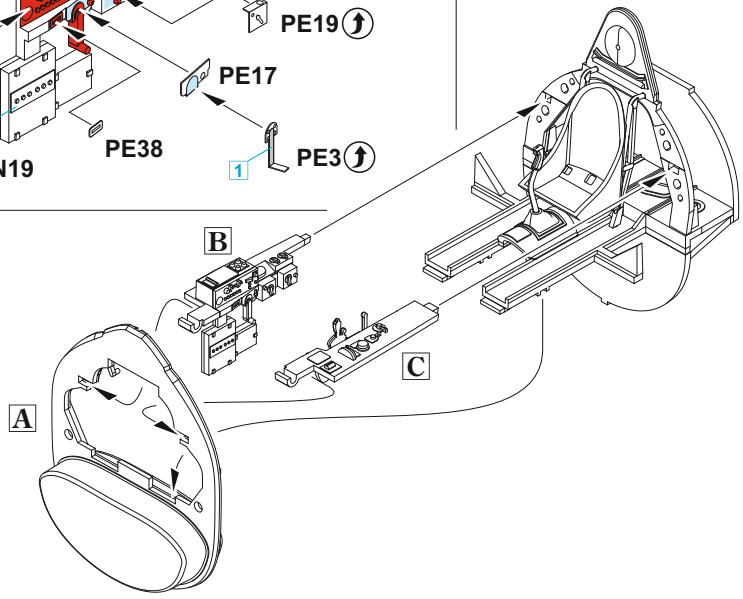

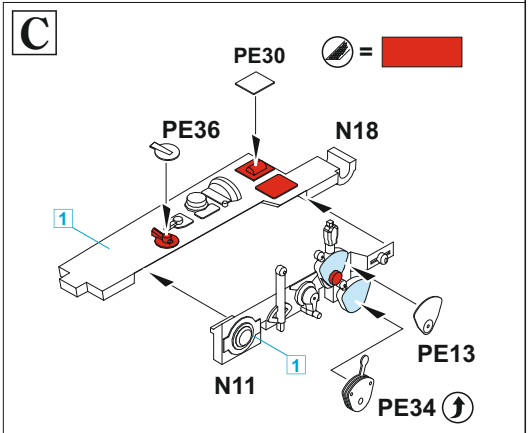

LATE VARIANTS

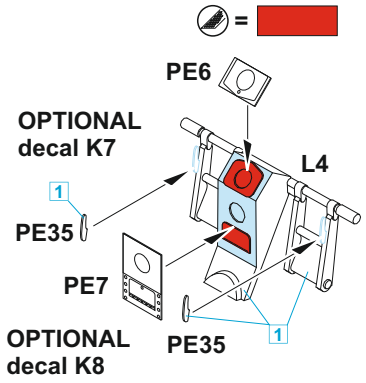

D

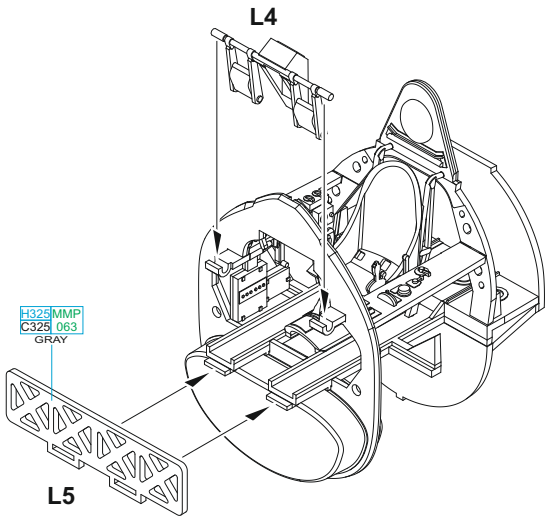

E

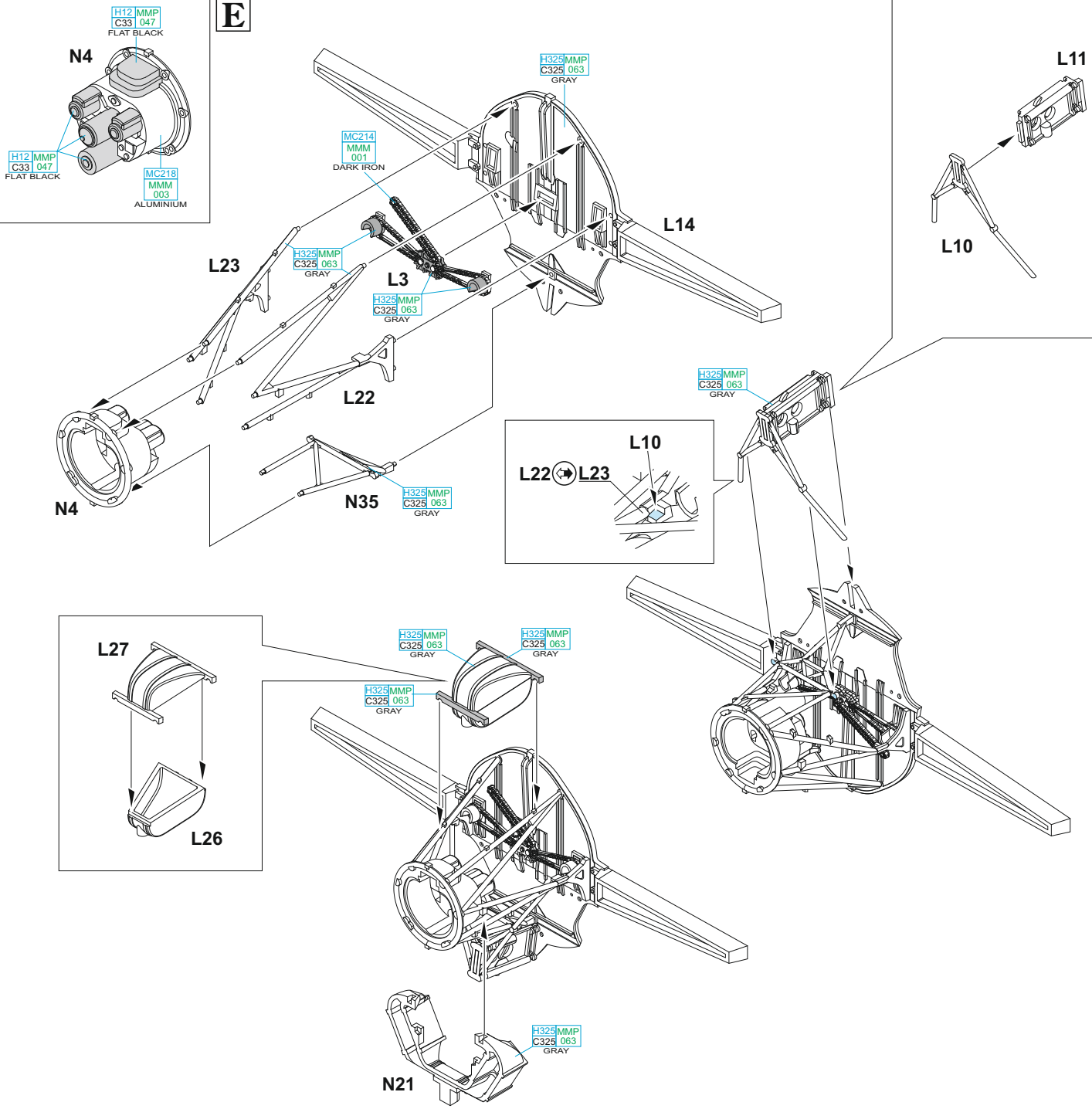

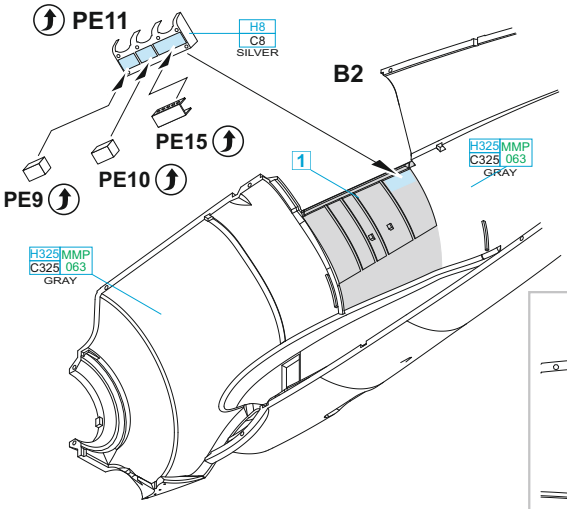
PE11
H8
C8
SILVER
B2
PE15
PE10
PE9
1
H325 MMP
C325 063
GRAY
H325 MMP
C325 063
GRAY

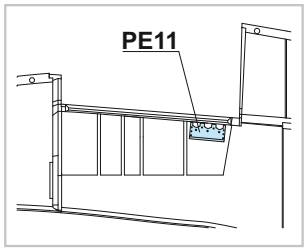
PE11

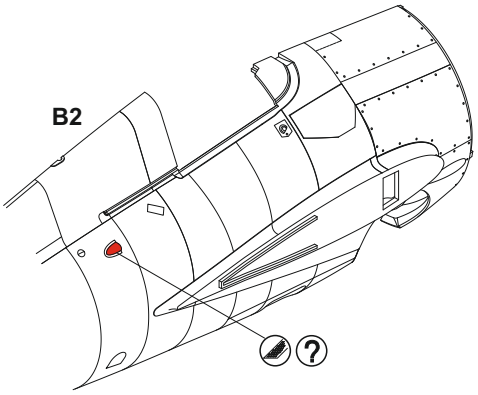
B2

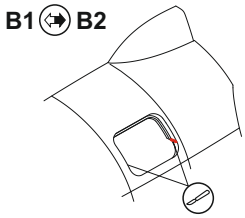
B1
B2

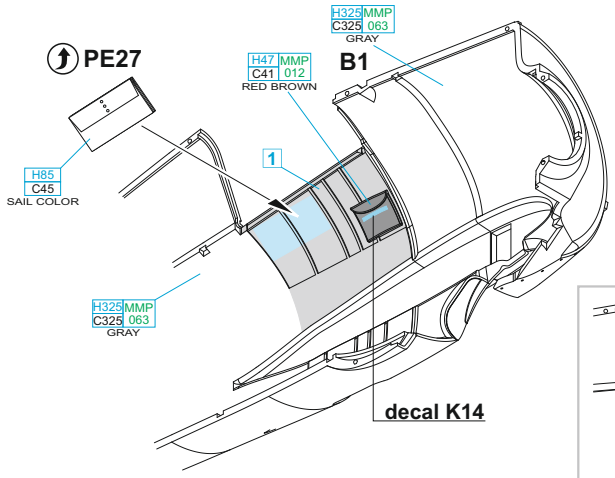
PE27
H47 MMP
C41 012
RED BROWN
B1
H325 MMP
C325 063
GRAY
H85
C45
SAIL COLOR
1
H325 MMP
C325 063
GRAY
decal K14

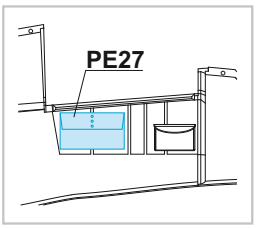
PE27

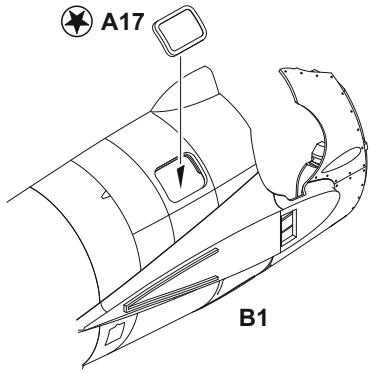
A17
B1

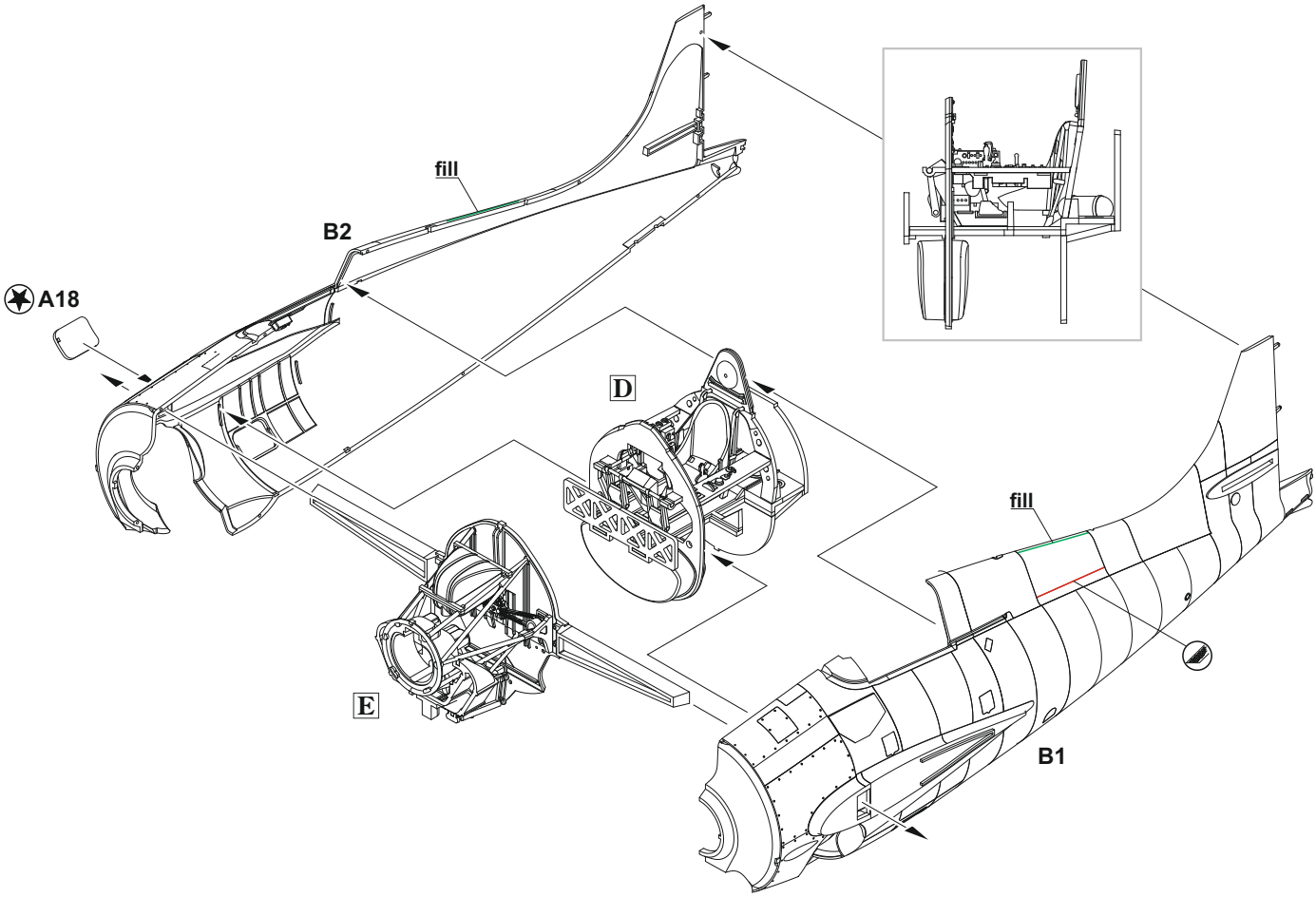
fill
B2
A18
D
E
fill
B1

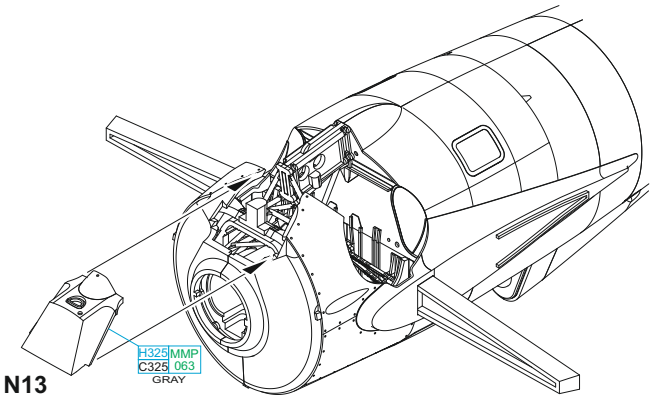
N13
H325 MMP
C325 063
GRAY

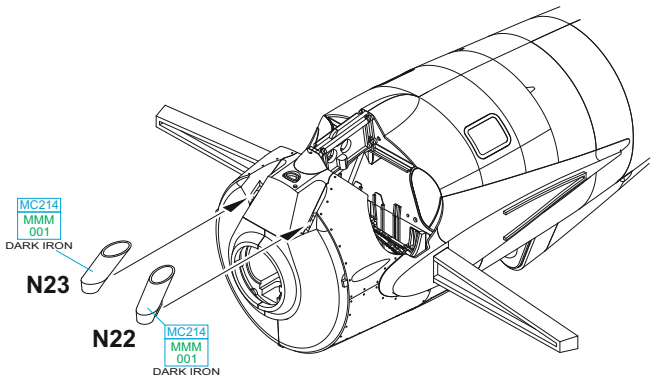
MC214
MMM
001
DARK IRON
N23
N22
MC214
MMM
001
DARK IRON

F

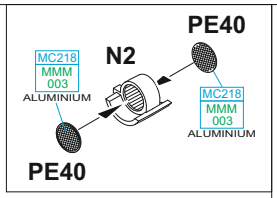
PE40
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
N2
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
PE40

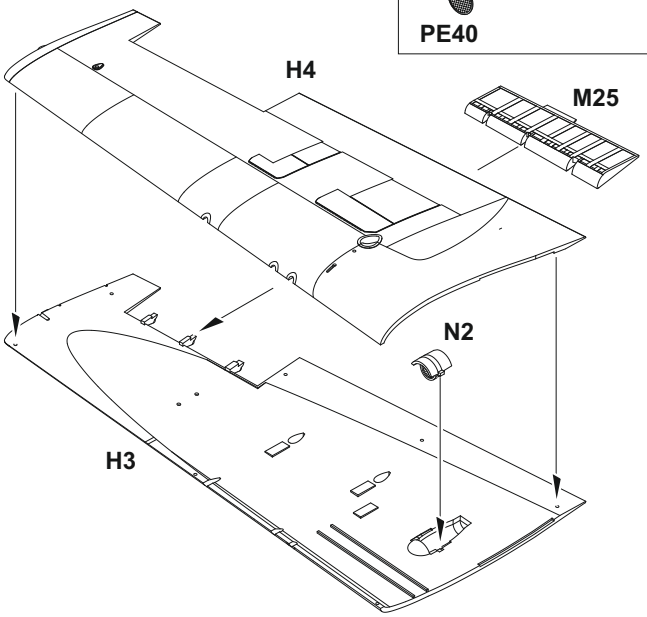
H4
M25
N2
H3

G

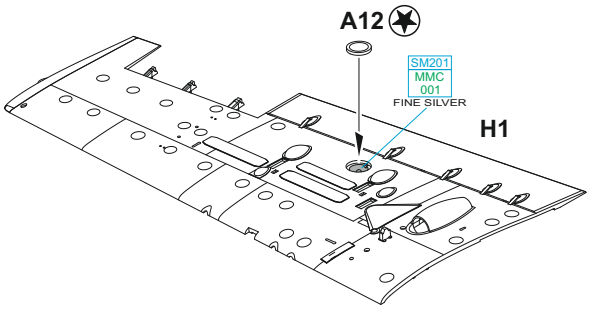
A12
SM201
MMC
001
FINE SILVER
H1

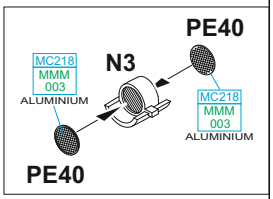
PE40
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
N3
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
PE40

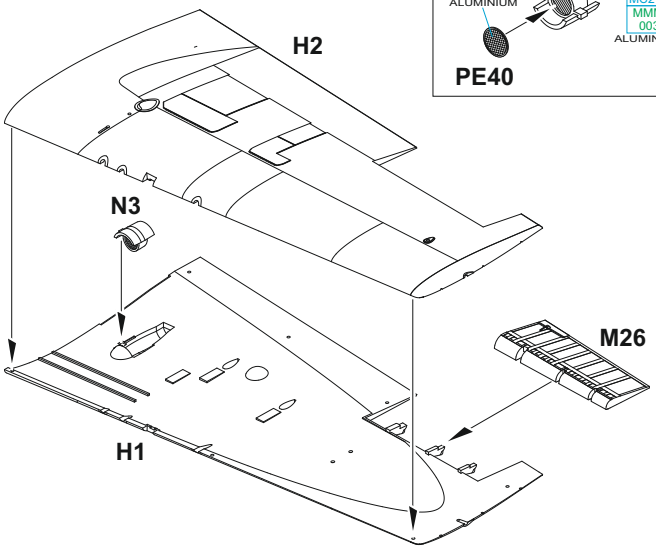
H2
N3
M26
H1

H

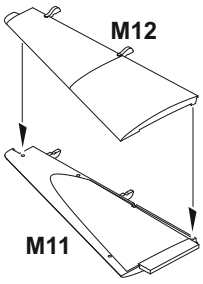
M12
M11

I

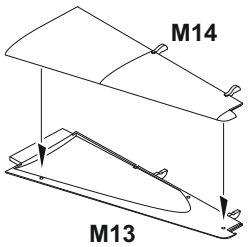
M14
M13

J

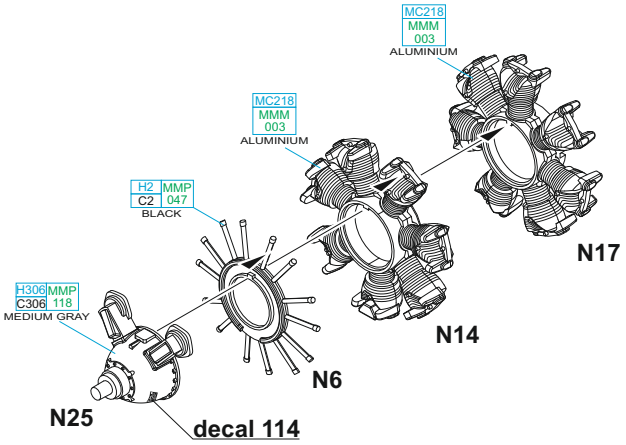
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
H2 MMP
C2 047
BLACK
H306 MMP
C306 118
MEDIUM GRAY
N17
N14
N6
N25
decal 114

K

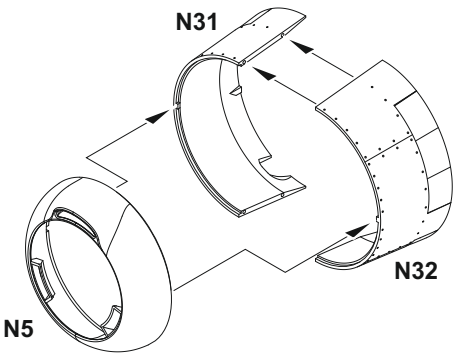
N31
N32
N5

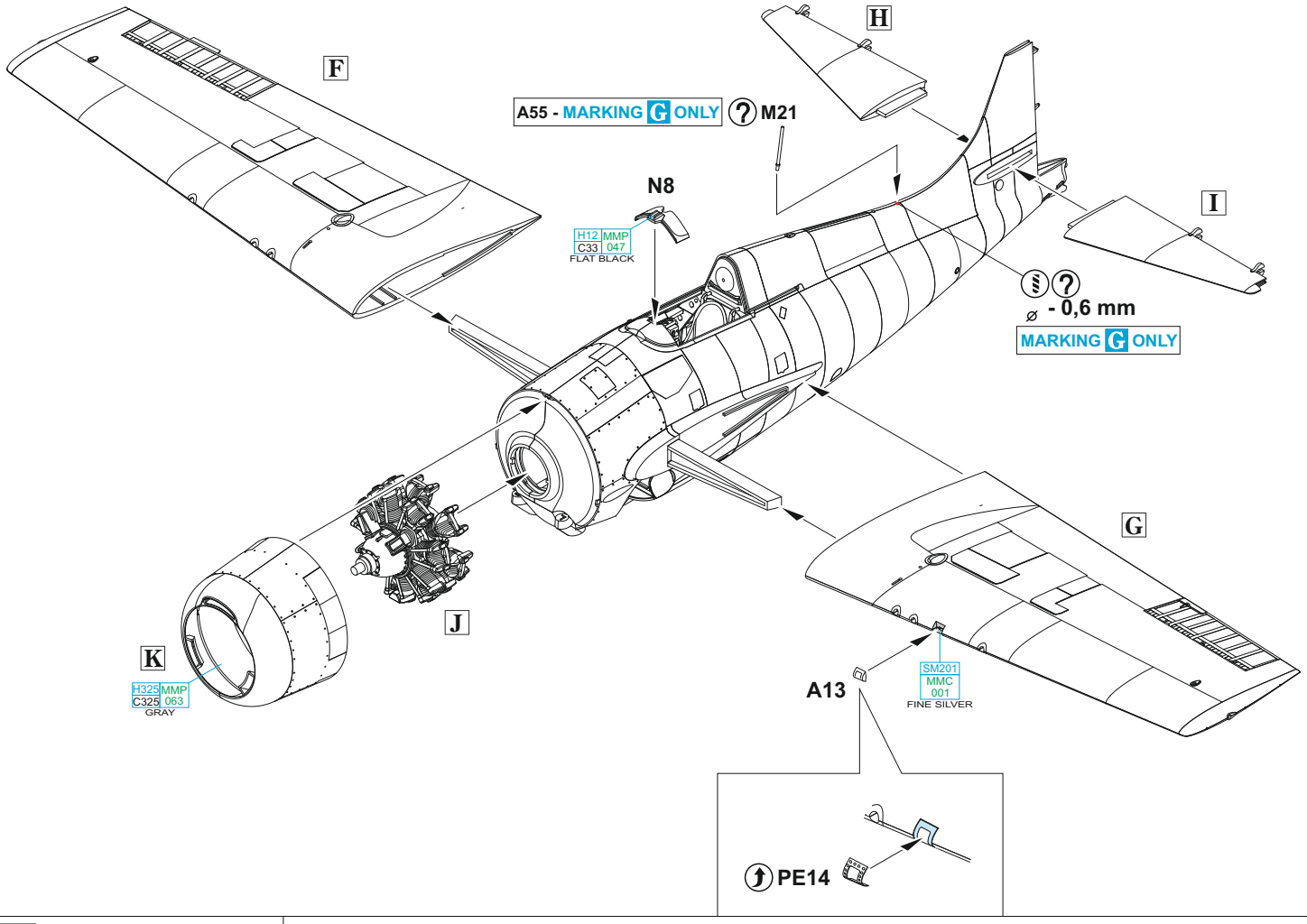
F
H
A55 - MARKING G ONLY
M21
N8
H12 MMP C33 047
FLAT BLACK
I
⌀ - 0,6 mm
MARKING G ONLY
G
J
K
H325 MMP C325 063
GRAY
A13
SM201 MMC 001
FINE SILVER
PE14

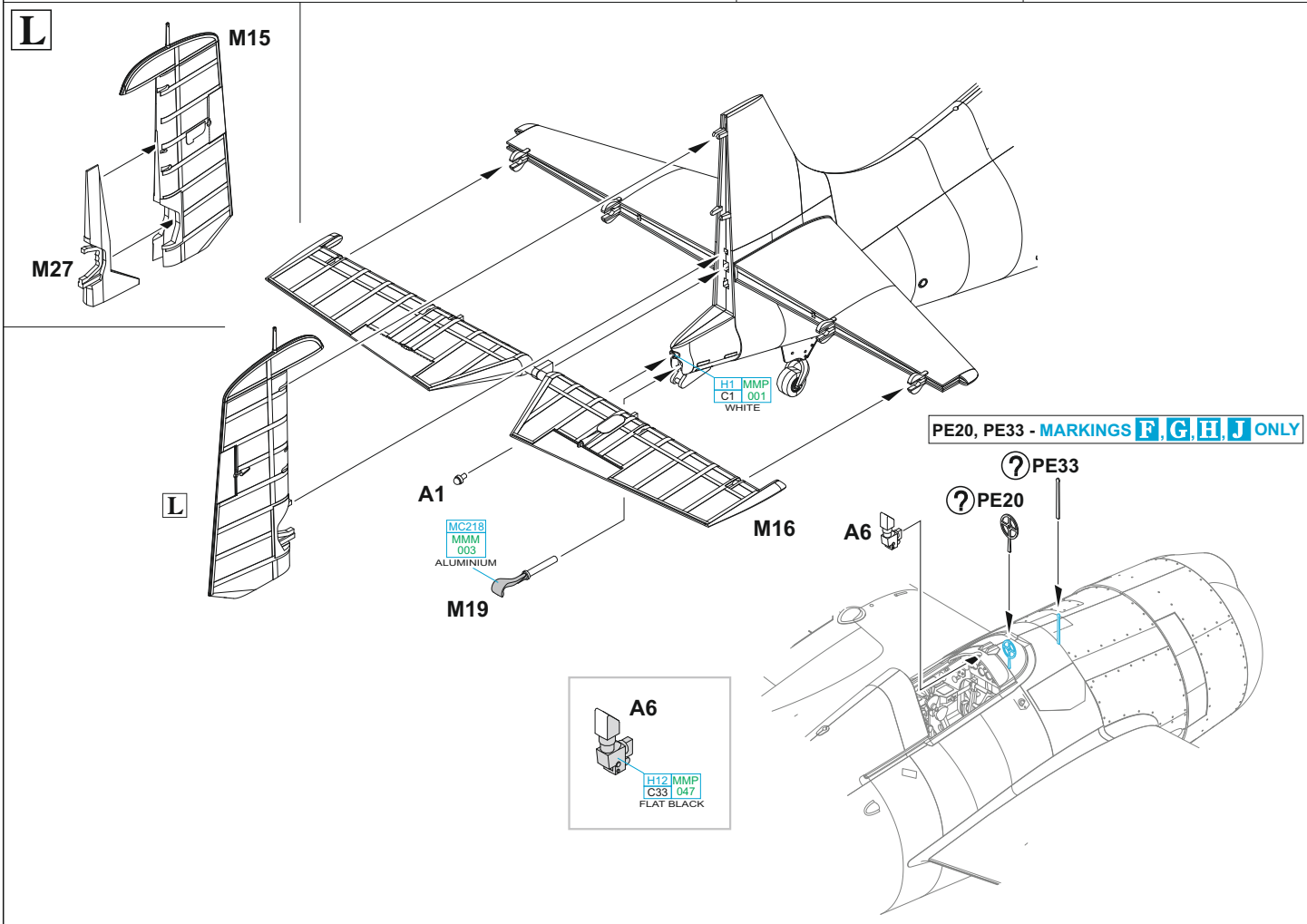
L
M15
M27
L
H1 MMP C1 001
WHITE
A1
MC218 MMM 003
ALUMINIUM
M19
M16
PE20, PE33 - MARKINGS F, G, H, J ONLY
PE33
PE20
A6
A6
H12 MMP C33 047
FLAT BLACK

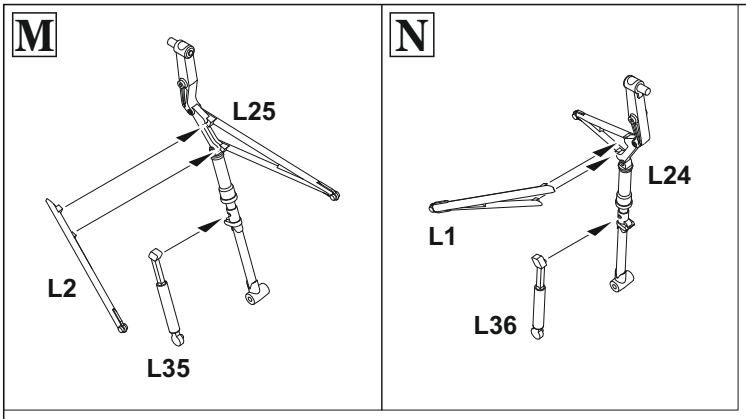
M
L25
L2
L35
N
L24
L1
L36

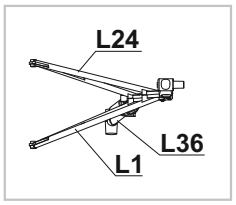
L24
L36
L1

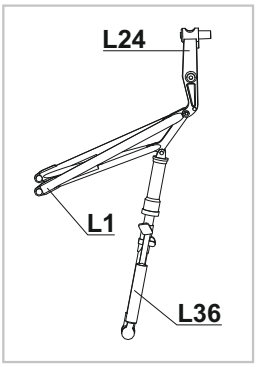
L24
L1
L36

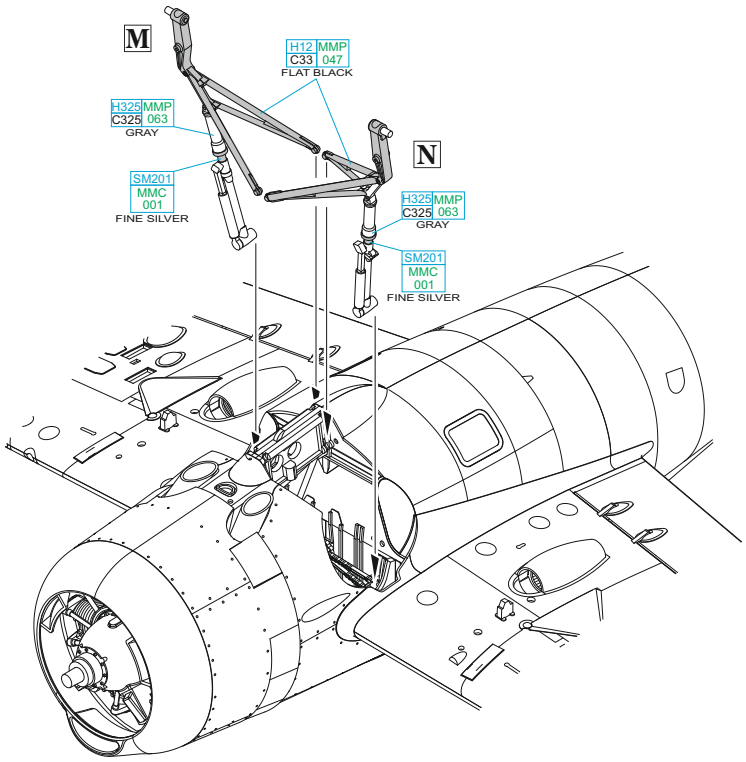
M
H12 MMP
C33 047
FLAT BLACK
H325 MMP
C325 063
GRAY
SM201
MMC
001
FINE SILVER
N
H325 MMP
C325 063
GRAY
SM201
MMC
001
FINE SILVER

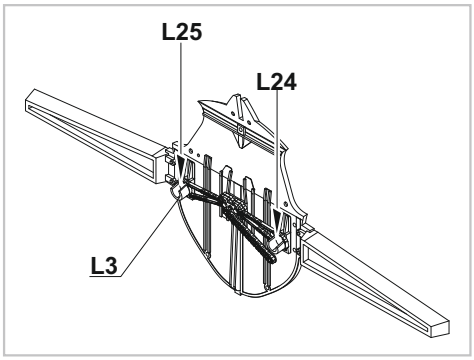
L25
L24
L3

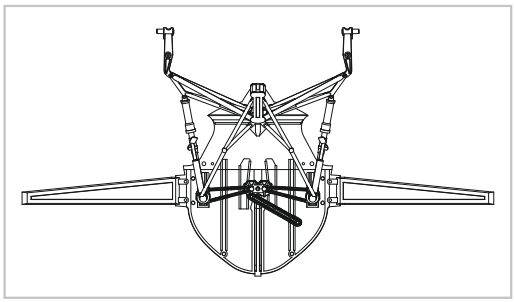

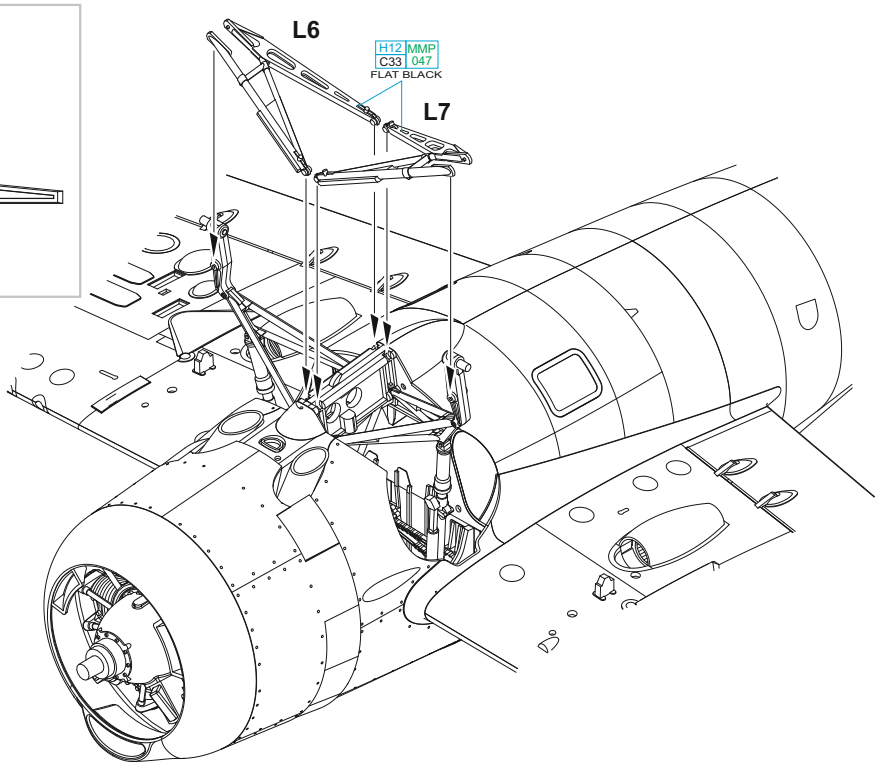
L6
H12 MMP
C33 047
FLAT BLACK
L7

O

L8

H12 MMP C33 047 FLAT BLACK

L17

P

L9

H12 MMP C33 047 FLAT BLACK

L16

decal 113

M2 - MARKINGS G, H, I, J

M3 - MARKING F

M3

H77 MMP C137 040 TIRE BLACK

H325 MMP C325 063 GRAY

M32

M2

H325 MMP C325 063 GRAY

M33

Q 2 pcs.

L28

H77 MMP C137 040 TIRE BLACK

H12 MMP C33 047 FLAT BLACK

L21

L29

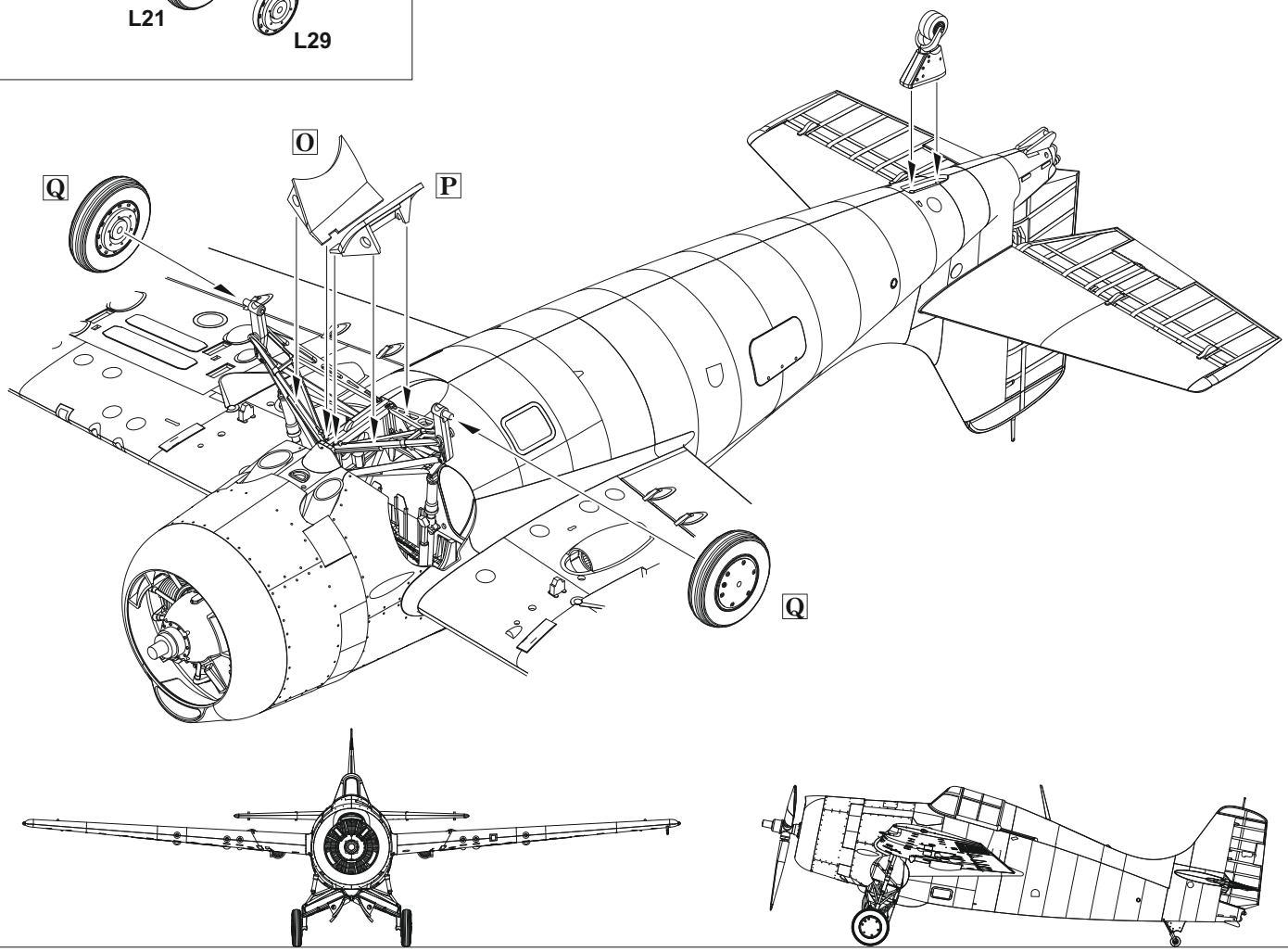

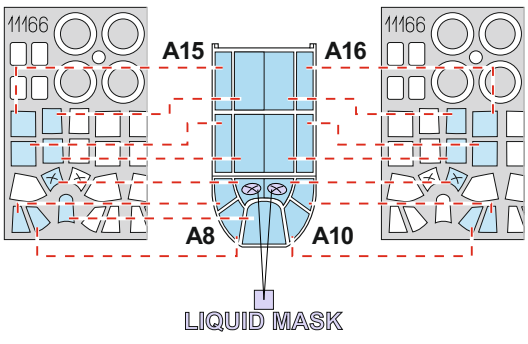

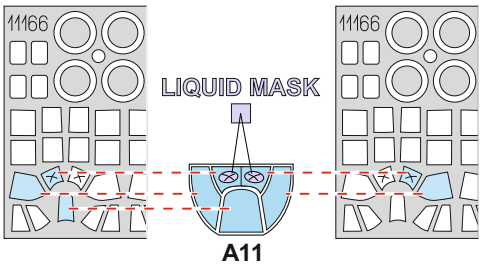

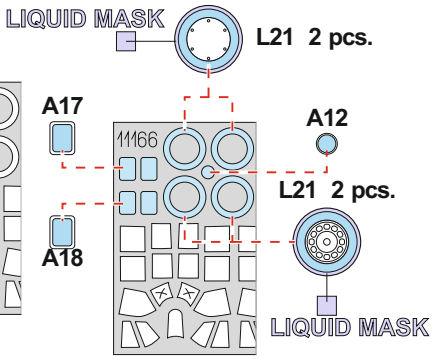

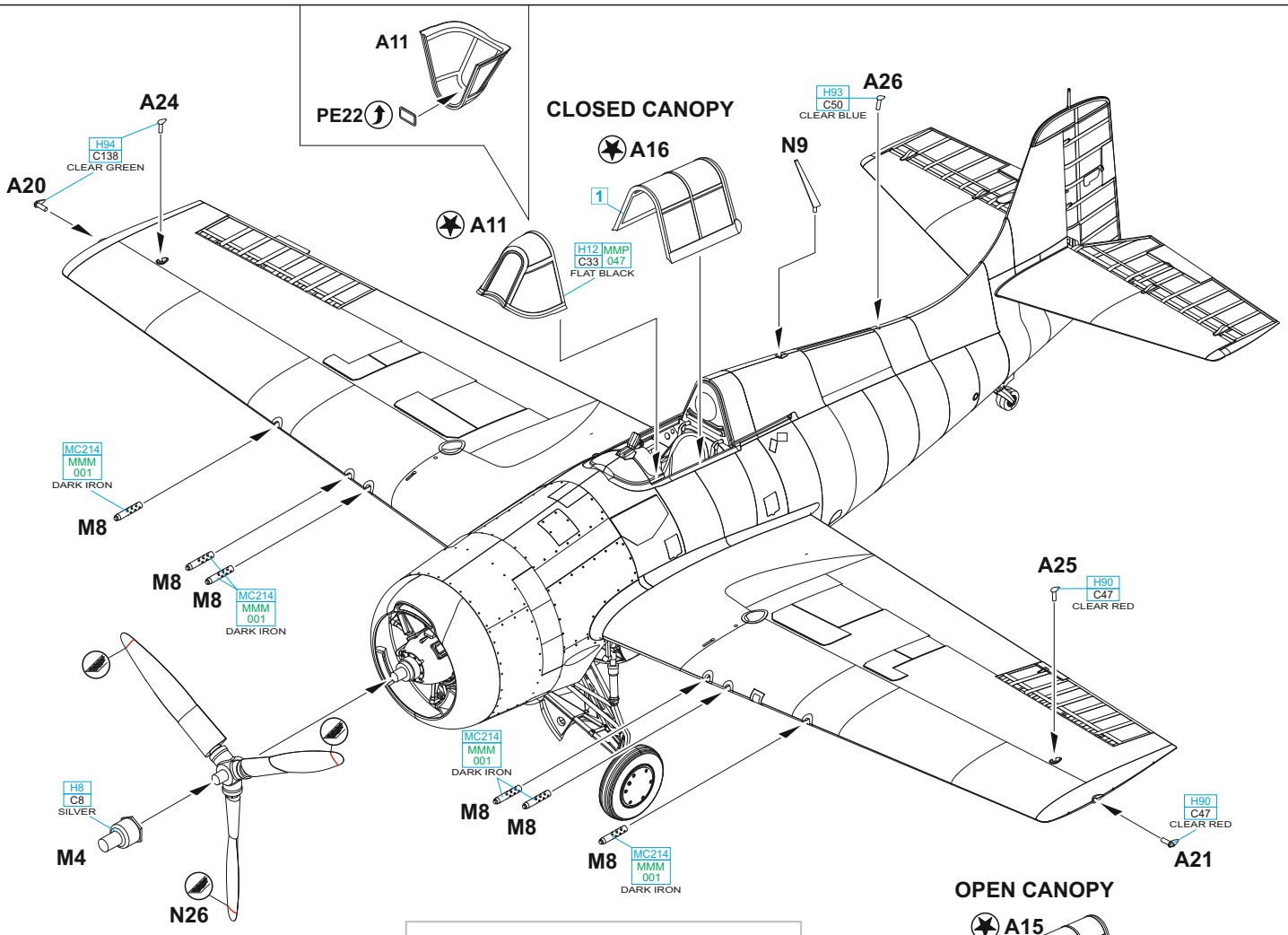
A11
PE22
CLOSED CANOPY
A16
A11
A24
H94
C138
CLEAR GREEN
A20
H12
MMP
C33
047
FLAT BLACK
1
N9
A26
H93
C50
CLEAR BLUE
MC214
MMM
001
DARK IRON
M8
M8
M8
MC214
MMM
001
DARK IRON
A25
H90
C47
CLEAR RED
MC214
MMM
001
DARK IRON
M8
M8
M8
MC214
MMM
001
DARK IRON
H8
C8
SILVER
M4
N26
A21
H90
C47
CLEAR RED
OPEN CANOPY
A15
1
0,8 mm

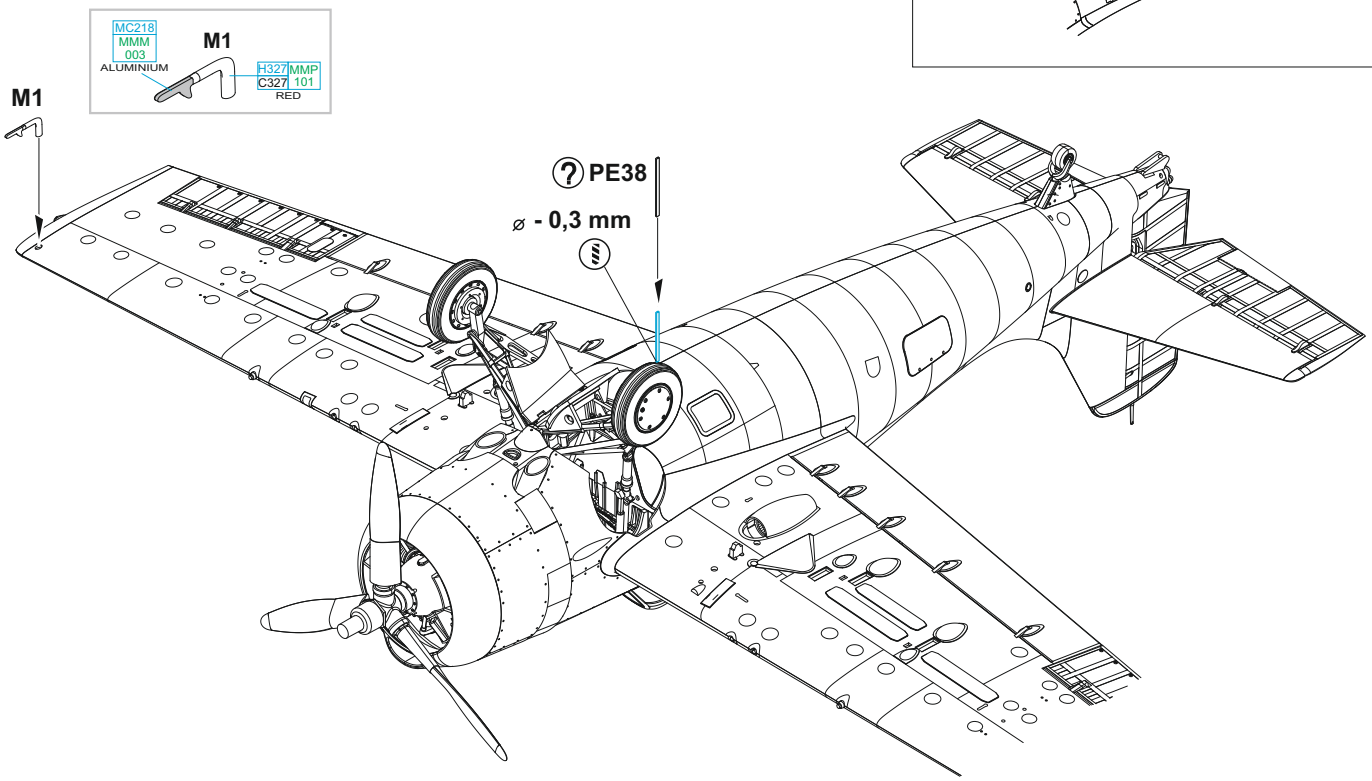
MC218
MMM
003
ALUMINIUM
M1
H327
MMP
C327
101
RED
M1
PE38
ø - 0,3 mm

A F4F-3, BuNo. 1865, VF-72, USS Wasp (CV-7), prosinec 1940

První produkční blok Wildcatů, celkem 49 kusů, byl dodán v barevném předválečném schématu, což znamená, že trup a spodní plochy křídla byly nastříkány hliníkovou barvou, horní plochy křídla byly zbarveny žlutě. Znaky na křídle byly umístěny ve všech čtyřech pozicích, na trupu byly namalovány buď na přídi, nebo na motorovém krytu. Příslušnost k jednotlivým lodím určovala barva ocasních ploch. V tomto případě se jedná o letadlovou loď USS Wasp (CV-7). Pruhy na křídle, včetně přední části motorového krytu, určovaly příslušnost stroje k jednotlivým sekcím jednotky. V případě červené barvy se jednalo o první sekci, přičemž pokud měl stroj v barvě sekce pouze horní přední část motorového krytu, jednalo se o druhý stroj dané sekce. Tento Wildcat je zachycen na filmových záběrech během přistání na palubě USS Wasp. Pilotovi se povedlo zachytit hákem lano, to však prasklo a stroj se zachytil až o záchrannou bariéru. Z filmu je zřetelně vidět, že tento Wildcat má označení jednotky na křídle pouze na levé polovině, pravá polovina nenese ani červený diagonální pruh, ani označení stroje číslem 2. Pravděpodobně došlo k výměně pravé poloviny křídla a označení bylo domalováno až později.

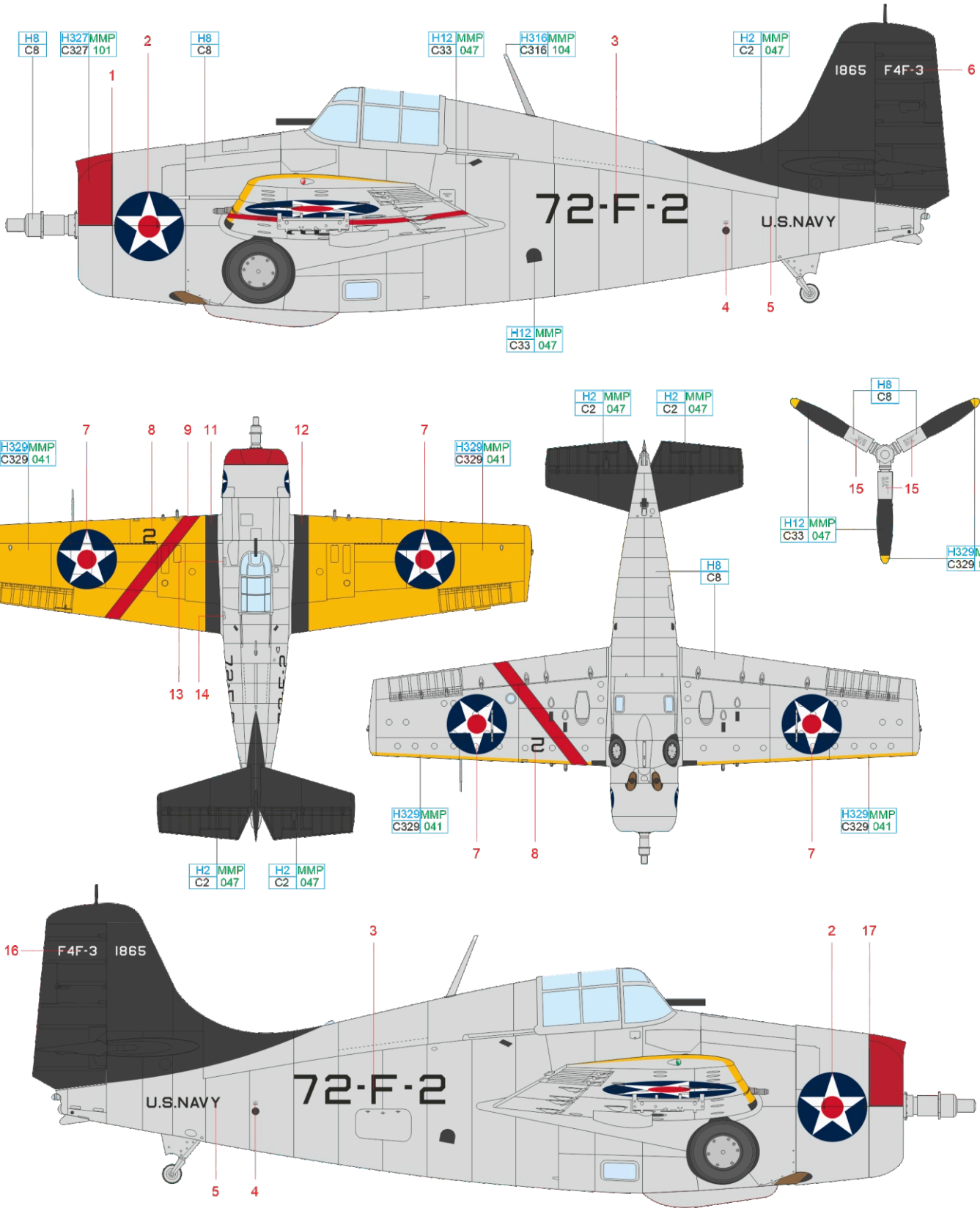

SILVER	H8 C8	WHITE	H316 MMP C316 104	YELLOW	H329 MMP C329 041	RED	H327 MMP C327 101	BLACK	H2 MMP C2 047	BLACK	H12 MMP C33 047

B F4F-3, BuNo. 4022, Capt. Herbert Casper Freuler, VMF-211, ostrov Wake, prosinec 1941

První pokus o obsazení atolu Wake provedli Japonci 11. prosince 1941 a obrana ostrova jej odrazila. Japonci se však svého záměru nevzdali, útočníky posílily další jednotky a na 23. prosince bylo naplánováno vylodění na ostrově. Tomu předcházely letecké útoky z palub letadlových lodí Sōryū a Hiryū, provedené 22. prosince 1941, jimž se opět postavily Wildcaty z jednotky VMF-211. Jednalo se o poslední dva Wildcaty letky VMF-211, která byla zdecimovaná během předchozího pokusu o vylodění. Jedním z jejich pilotů byl i Captain Herbert Casper Freuler, který toho dne sestřelil dva bombardéry B5N Kate. Následně byl sám sestřelen a zraněn pilotem Zera. Po obsazení ostrova Japonci byl Captain Freuler zajat a strávil následujícího 3,5 roku v zajetí. Po skončení 2. světové války pokračoval v činnosti u USMC, do důchodu odešel v roce 1955 v hodnosti Brigadier General.

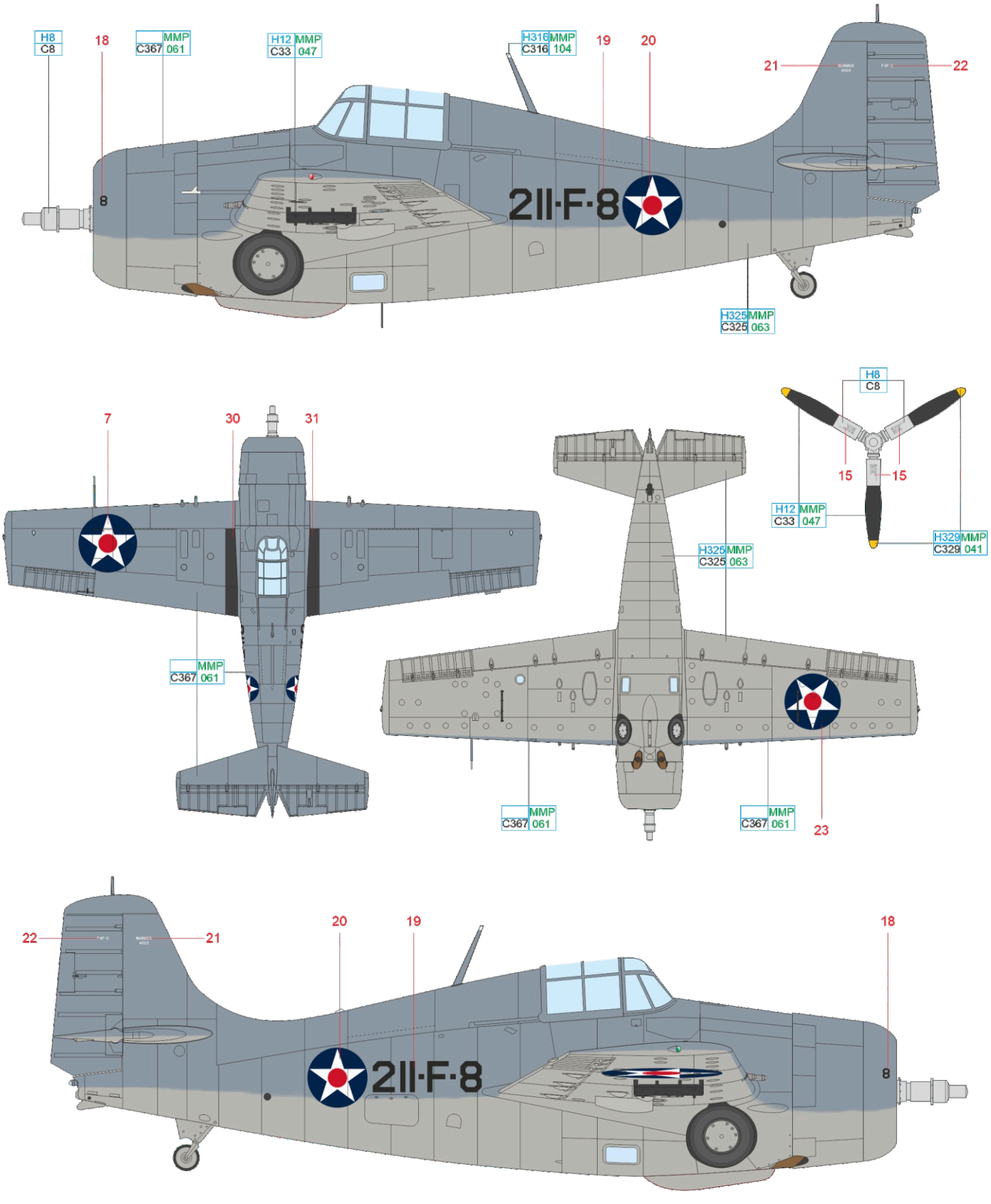

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	BLACK	H12 MMP C33 047	YELLOW	H329 MMP C329 041

C F4F-3A, BuNo. 3920, Lt. James Seton Gray, VF-6, USS Enterprise (CV-6), únor 1942

James Seton Gray, rodák z Milwaukee ve Wisconsinu, miloval létání už od dětství. Ve svých šestnácti letech se stal v roce 1930 nejmladším držitelem pilotního průkazu. Po absolvování United States Naval Academy v roce 1936 následovala služba na lodích, v roce 1938 zahájil letecký výcvik, po jehož ukončení byl odvelen k VF-6 na palubu USS Enterprise (CV-6). Po vstupu USA do války se zúčastnil prvního výpadu námořnictva proti Japoncům, jímž byl útok na ostrov Taroa v Marshallových ostrovech. Během útoku sestřelil dvě stíhačky A5M Claude. V bitvě o Midway velel celé VF-6, doprovázející Devastatory od VT-6 při útocích na japonské letadlové lodě a během odpolední hlídky sestřelil plovákový E13A Jake. Další sestřely přidal Gray až ve funkci velitele nočních stíhačů na USS Enterprise v roce 1944 a stal se tak leteckým esem. Wildcat Lt. Graye, s nímž se zúčastnil bojů nad Marshallovými a Gilbertovými ostrovy, byl kamuflovaný barvami Light Gray a Blue Gray, jeho směrovka nese devět červenobílých pruhů. Výsostné označení na trupu a křídle již mělo být zvětšeno, fotografie stroje ukazuje, že velké znaky byly namalovány pouze na trupu a pravé polovině křídla, na levé polovině zůstal znak v původní velikosti.

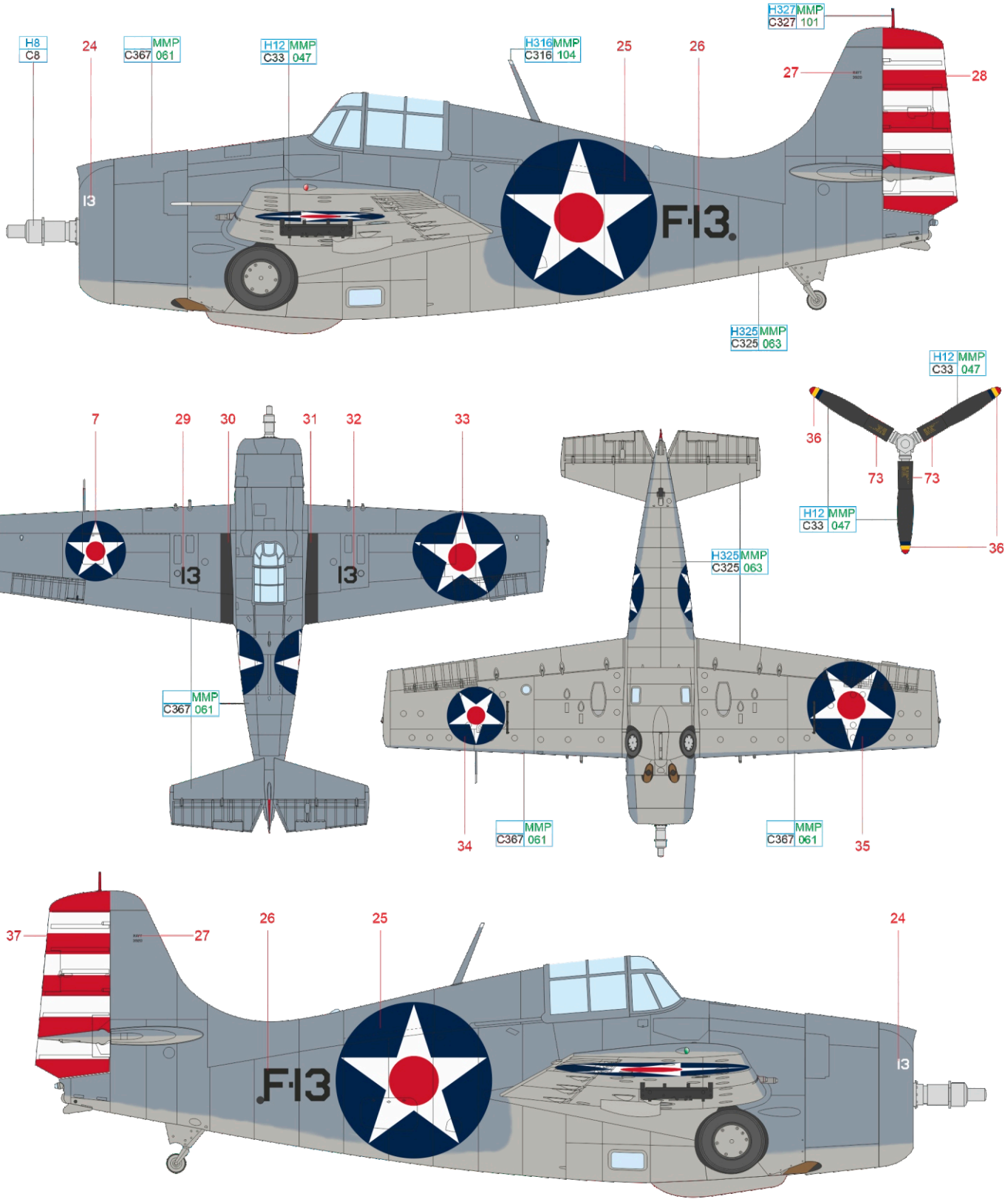

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	RED	H327 MMP C327 101	BLACK	H12 MMP C33 047

D F4F-3, Lt. Frank Bernard Quady, VF-6, USS Enterprise (CV-6), duben 1942

Útok na Japonce, který byl naplánován na duben 1942, měl být podniknut pozemními americkými středními bombardéry B-25, startujícími z letadlové lodi a měl napadnout samotné japonské ostrovy. „Plovoucím letištěm" pro bombardéry se stala letadlová loď USS Hornet (CV-8), doprovázená svazem okolo letadlové lodi USS Enterprise (CV-6), jež měla poskytnout letecké krytí celé akce, neboť letadla z Hornetu nebyla až do odletu bombardérů k dispozici. Jedním z pilotů VF-6, kteří prováděli stíhací krytí této akce, byl i Lt. Frank Quady. Rodák z Minneapolis vystudoval námořní akademii v Annapolisu a svá pilotní křídla si připnul v dubnu 1941. Spolu s VF-6, startující z paluby USS Enterprise (CV-6), se zúčastnil nejen doprovodu Hornetu při Doolittlově náletu, ale i všech předchozích akcích, které jeho jednotka podnikla v prvním půlroce války. Jeho poslední bojovou akcí s VF-6 byla bitva o Midway. Následovala služba u VF-11, kde si připsal dva sestřely střemhlavých bombardérů D3A Val. Později se stal během bojů u Okinawy jedním z členů štábu velitele TF 58, viceadmirála Marka A. Mitschera, jež byli zabiti při útoku dvou kamikaze na letadlovou loď USS Bunker Hill (CV-17) dne 11. května 1945.

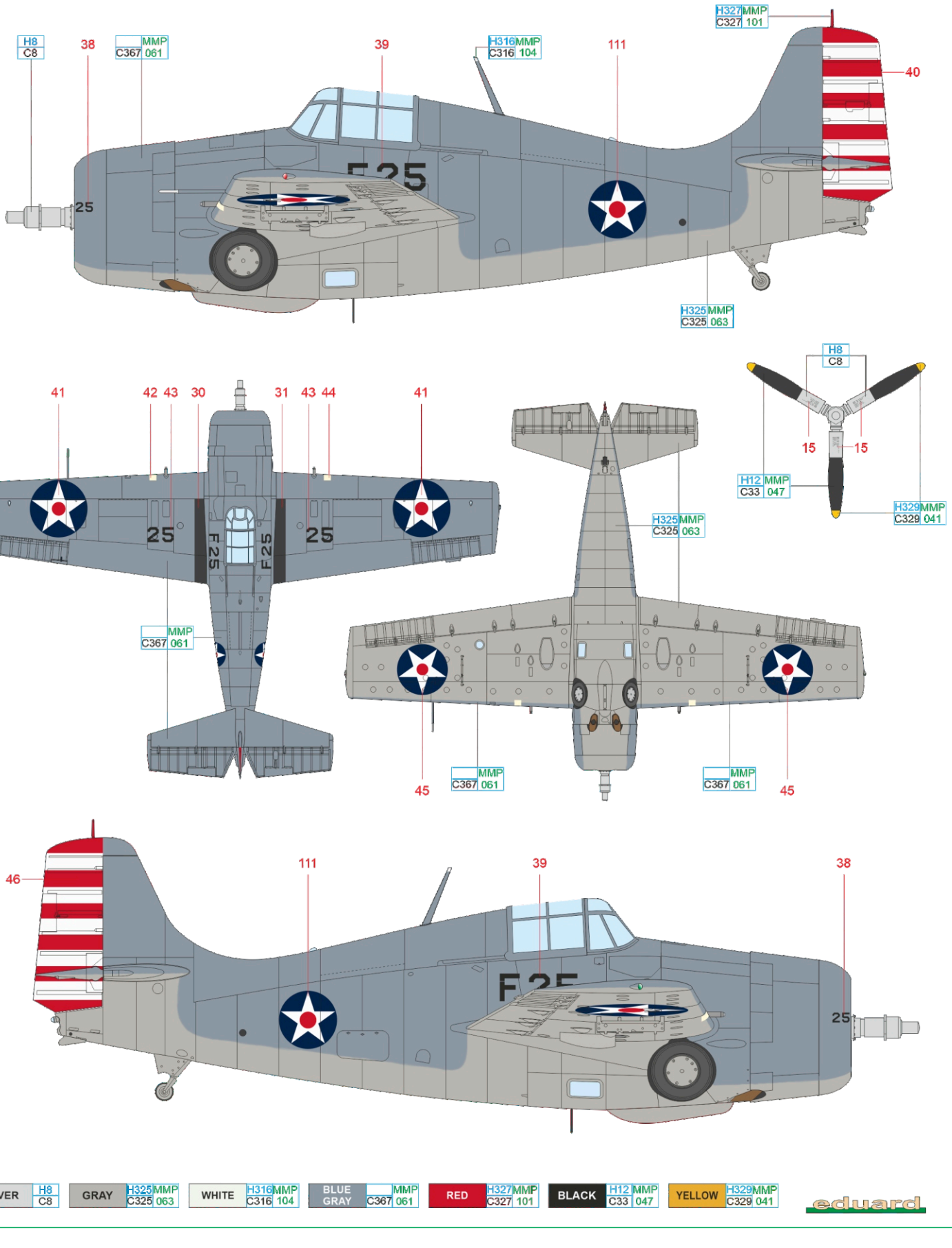

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	RED	H327 MMP C327 101	BLACK	H12 MMP C33 047	YELLOW	H329 MMP C329 041	eduard					

E F4F-3, BuNo. 3986, Lt. Albert Ogden Vorse, VF-2, USS Lexington (CV-2), květen 1942

Albert Vorse se narodil 9. srpna 1914 v Philadelphiii v Pensylvánii a po studiích na námořní akademii byl v roce 1937 odvelen na těžký křižník USS Astoria (CA-34). V březnu 1940 byl odeslán na základnu Pensacola, kde absolvoval letecký výcvik, po němž byl v lednu 1941 odvelen k VF-3. Poté, co byla USS Saratoga (CV-3) v lednu 1942 po zásahu torpédem z ponorky I-6 odeslána k opravám do USA, byla část pilotů VF-3 převelena k VF-2 na palubu USS Lexington (CV-2), a to včetně svých letadel. Z USS Lexington tak v rámci VF-2 létaly i stroje se znakem původní jednotky VF-3. V případě Wildcatu BuNo. 3986 se jednalo o letoun, který byl původně u VF-3 přiřazen Lt. Noyelu Gaylerovi a bojové skóre vyznačené pod kabinou tak patřilo jemu. Na USS Lexington byl „Fox 5" přiřazen Lt. Vorsemu, který se v řadách VF-2 zúčastnil bitvy v Korálovém moři, během které byla USS Lexington potopena. Po více jak 76 letech byl vrak lodi nalezen Paulem G. Allenem s jeho výzkumným plavidlem R/V Petrel. Na fotografiích, zveřejněných po prozkoumání Lady Lex, je zachycen Wildcat s označením F-5 (předchozí označení bylo F-13), s nímž létal Lt. Vorse v bitvě v Korálovém moři a připsal si tam s ním sestřel bombardéru a stíhačky. Jeho celkové skóre na konci války činilo 11,5 sestřelených japonských letadel.

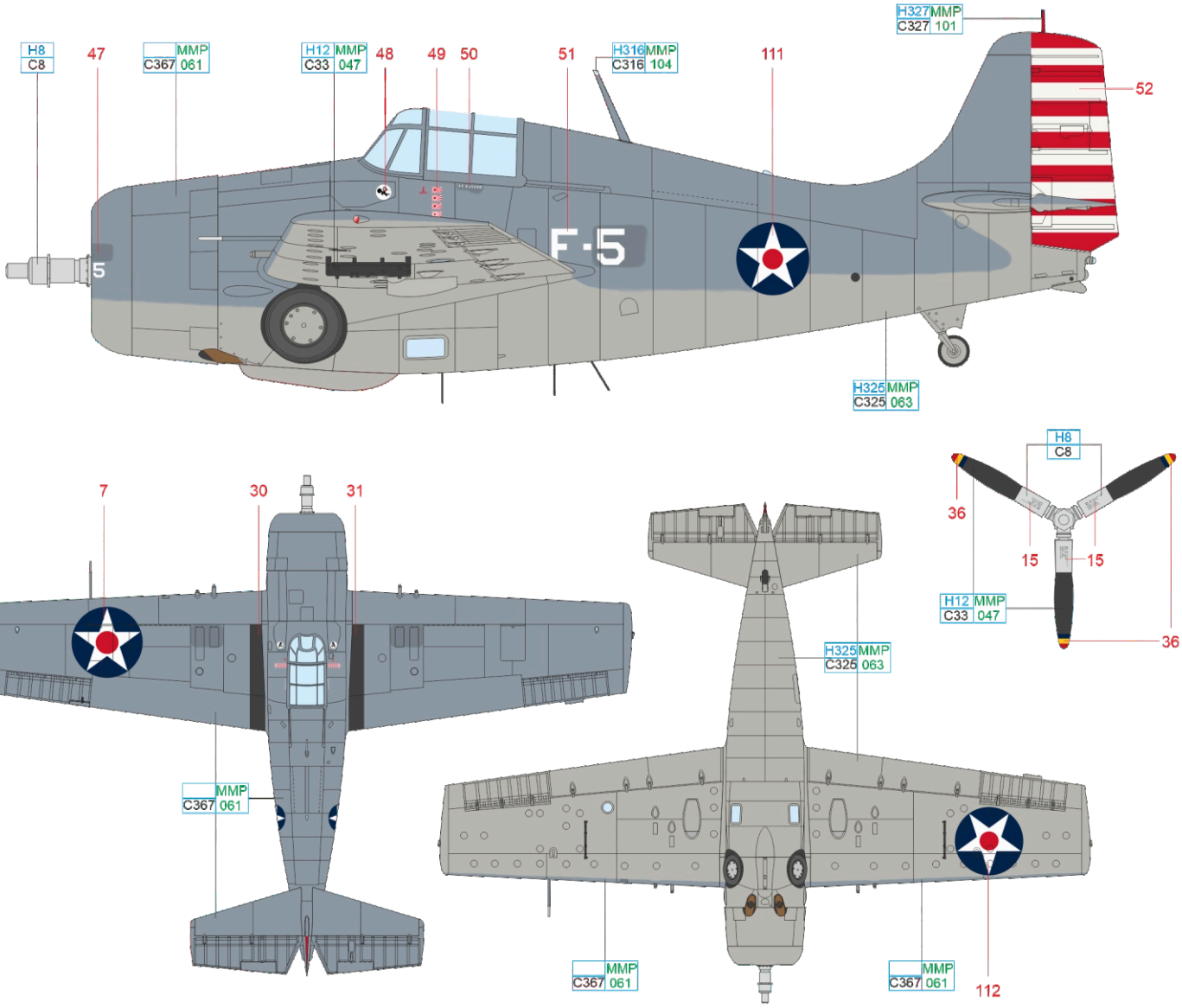

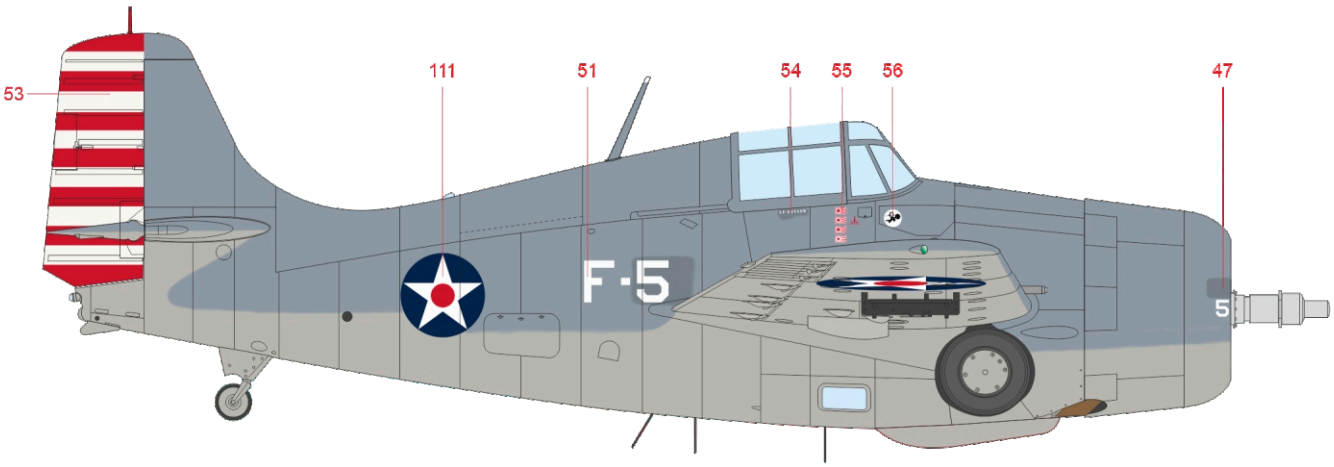

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	RED	H327 MMP C327 101	BLACK	H12 MMP C33 047

F1 F4F-4, BuNo. 5171, Lt. Cdr. John Smith Thach, VF-3, USS Yorktown (CV-5), květen 1942

V květnu 1942 obdržela VF-3 nové Wildcaty verze F4F-4 se sklápěcími křídly. S dodanými stroji létala hrstka pilotů nově se tvořící perutě VF-3 na základně Kaeohe Bay. Velitelem této jednotky byl John „Jimmy“ S. Thach, který vyvinul taktiku známou jako Thach Weave, bojově vyzkoušenou poprvé v bitvě o Midway. Jednalo se o způsob vzájemné ochrany dvojic Wildcatů proti útokům hbitějších stíhaček Zero. Hlavně díky této taktice se dokázaly Wildcaty ubránit přesile Zer při doprovodu první vlny bombardérů vyslaných proti japonské flotile letadlových lodí během bitvy u Midway. Sám Thach si připsal tři sestřelená Zera a úspěchy zaznamenali i ostatní členové jeho sekce. Na Wildcatu „Fox 1“ dosáhl „Jimmy“ Thach sestřel bombardéru B5N Kate během svého druhého bojového letu v rámci bitvy. Na dobových záběrech Wildcatu Jimmyho Thache je jasně patrné, že emblém VF-3 pod kabinou byl poškozen, nicméně aršík nabízí i jeho kompletní variantu. Wildcaty byly kamuflované barvami Light Gray na spodních a Blue Gray na bočních a horních plochách. Výsostné znaky v podobě modrých kruhů s bílou hvězdou a červeným kruhem uprostřed byly umístěny na trupu a na čtyřech pozicích na křídle. Doplňovaly je červené a bílé pruhy na směrovce.

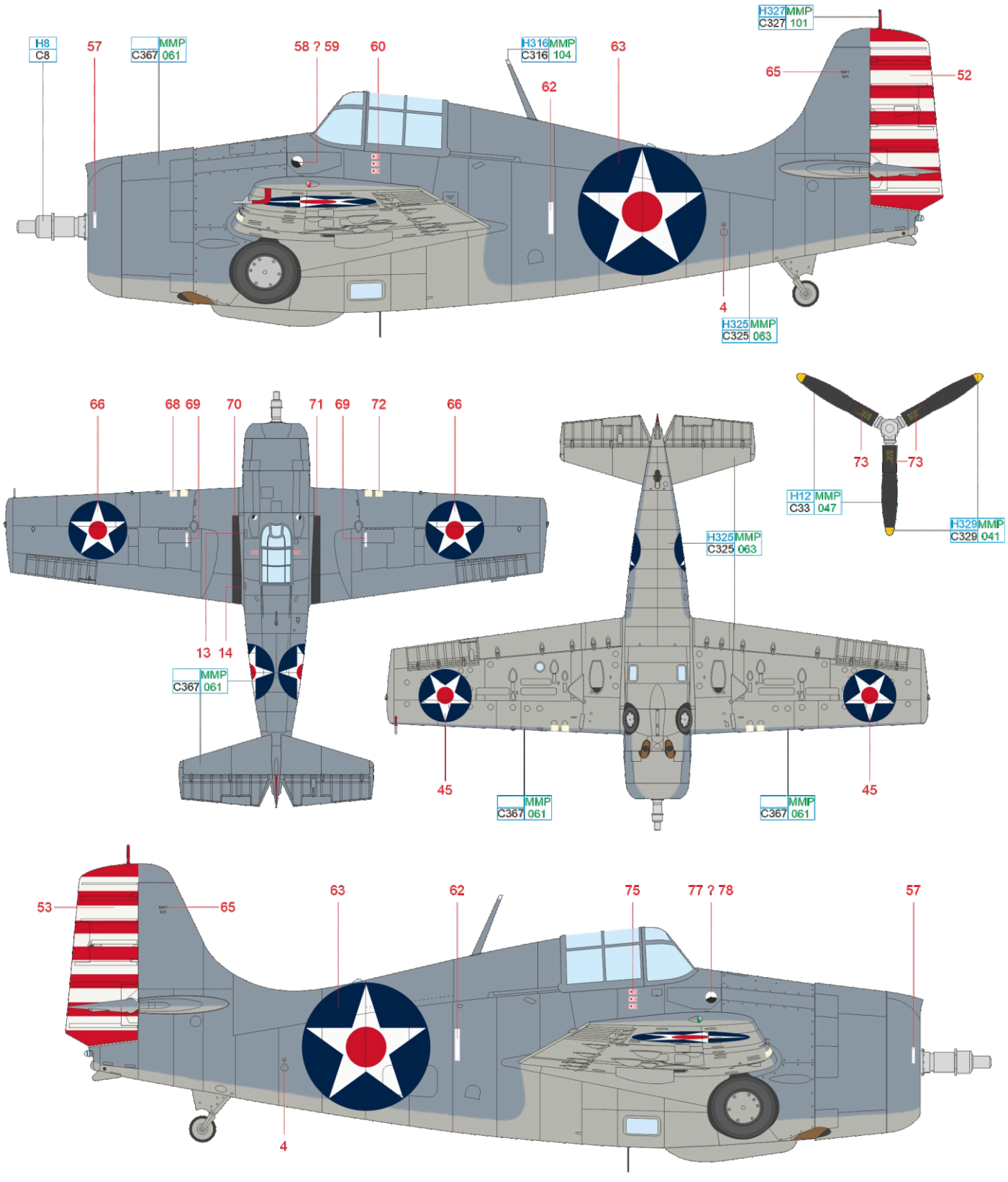

SILVER	GRAY	WHITE	BLUE GRAY	RED	BLACK	YELLOW
H8 C8	H325 MMP C325 063	H316 MMP C316 104	MMP C367 061	H327 MMP C327 101	H12 MMP C33 047	H329 MMP C329 041

eduard

F2 F4F-4, BuNo. 5171, Lt. Cdr. John Smith Thach, VF-3, USS Yorktown (CV-5), červen 1942

V květnu 1942 obdržela VF-3 nové Wildcaty verze F4F-4 se sklápěcími křídly. S dodanými stroji létala hrstka pilotů nově se tvořící perutě VF-3 na základně Kaeohe Bay. Velitelem této jednotky byl John „Jimmy" S. Thach, který vyvinul taktiku známou jako Thach Weave, bojově vyzkoušenou poprvé v bitvě o Midway. Jednalo se o způsob vzájemné ochrany dvojic Wildcatů proti útokům hbitějších stíhaček Zero. Hlavně díky této taktice se dokázaly Wildcaty ubránit přesile Zer při doprovodu první vlny bombardérů vyslaných proti japonské flotile letadlových lodí během bitvy u Midway. Sám Thach si připsal tři sestřelená Zera a úspěchy zaznamenali i ostatní členové jeho sekce. Na Wildcatu „Fox 1" dosáhl „Jimmy" Thach sestřel bombardéru B5N Kate během svého druhého bojového letu v rámci bitvy. Na dobových záběrech Wildcatu Jimmyho Thache je jasně patrné, že emblém VF-3 pod kabinou byl poškozen, nicméně aršík nabízí i jeho kompletní variantu. Wildcaty byly kamuflované barvami Light Gray na spodních a Blue Gray na bočních a horních plochách. V době bitvy o Midway byly červené a bílé pruhy na směrovce zatřeny kamuflážní barvou a z výsostných znaků byly odstraněny červené kruhy.

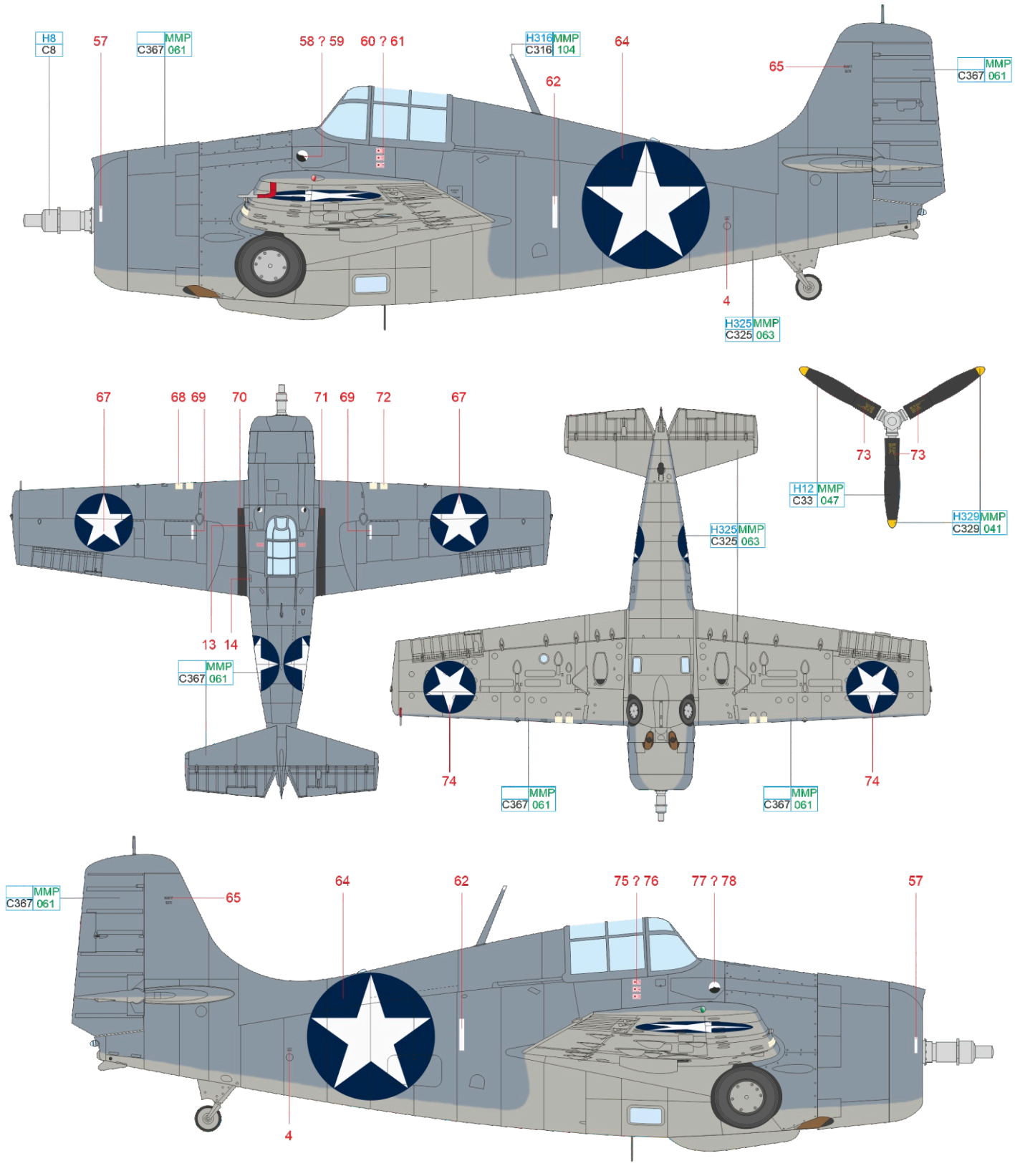

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	BLUE GRAY	MMP C367 061	BLACK	H12 MMP C33 047	YELLOW	H329 MMP C329 041

G1 F4F-4, VF-8, USS Hornet (CV-8), květen 1942

Dalším bojem, jímž prošla USS Hornet (CV-8) po účasti na náletu Doolittlových bombardérů na Tokio, byla bitva o Midway. Piloti VF-8 byli nejméně zkušenými stíhači z nasazených stíhacích jednotek. Hned na začátku bitvy utrpěla letka velké ztráty na letounech, když při nepovedeném doprovodu bombardérů, vyslaných proti uskupení japonských lodí, během cesty zpět zabloudilo deset pilotů. Všichni museli pro nedostatek paliva nouzově přistát na hladinu moře. Zachránit se podařilo osm pilotů, ačkoliv na pomoc museli někteří čekat i několik dnů. Zobrazený stroj nese před čelním štítkem znak černých piků (Black Spade) a představuje podobu Wildcatu Fox 14 z května 1942.

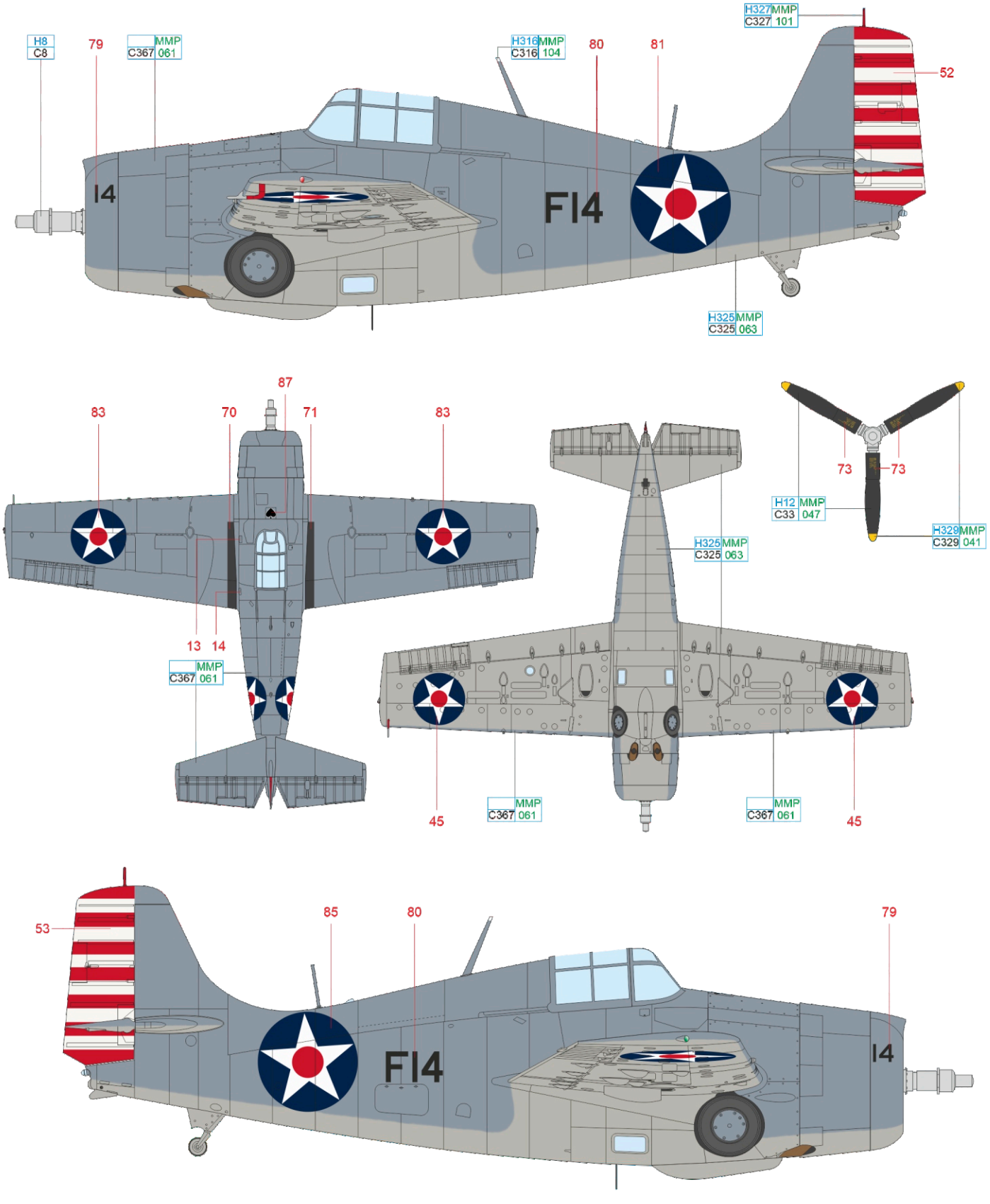

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	RED	H327 MMP C327 101	BLACK	H12 MMP C33 047	YELLOW	H329 MMP C329 041

G2 F4F-4, VF-8, USS Hornet (CV-8), květen / červen 1942

Dalším bojem, jímž prošla USS Hornet (CV-8) po účasti na náletu Doolittlových bombardérů na Tokio, byla bitva o Midway. Piloti VF-8 byli nejméně zkušenými stíhači z nasazených stíhacích jednotek. Hned na začátku bitvy utrpěla letka velké ztráty na letounech, když při nepovedeném doprovodu bombardérů, vyslaných proti uskupení japonských lodí, během cesty zpět zabloudilo deset pilotů. Všichni museli pro nedostatek paliva nouzově přistát na hladinu moře. Zachránit se podařilo osm pilotů, ačkoliv na pomoc museli někteří čekat i několik dnů. V době bitvy o Midway byly již z amerických výsostných znaků odstraněny červené kruhy, červenobílé pruhy na směrovém kormidle již byly také zamalovány. Zobrazený stroj nese navíc před čelním štítkem znak černých piků (Black Spade).

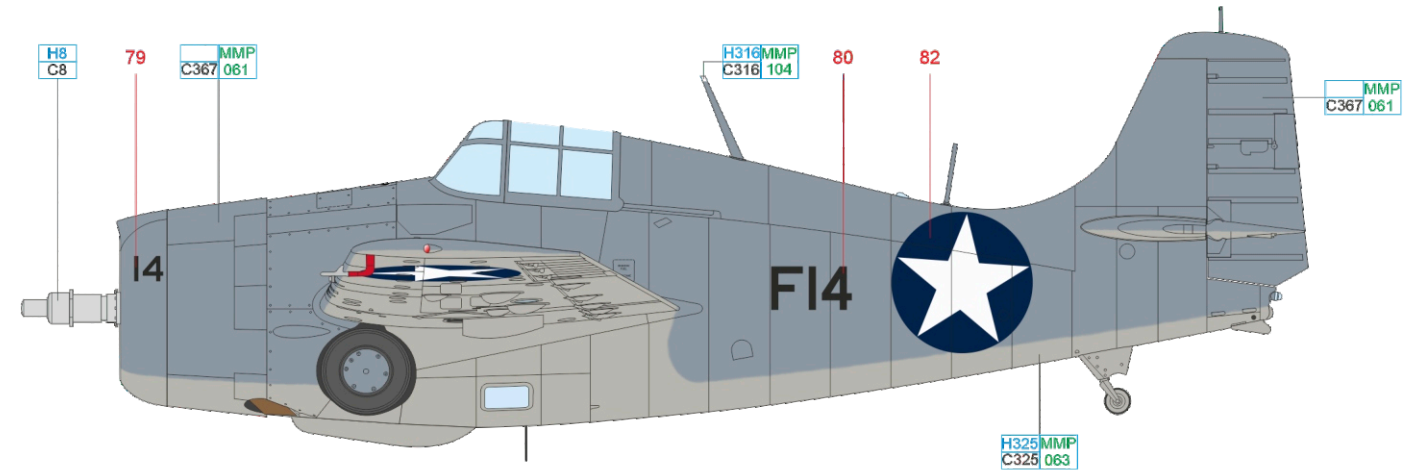

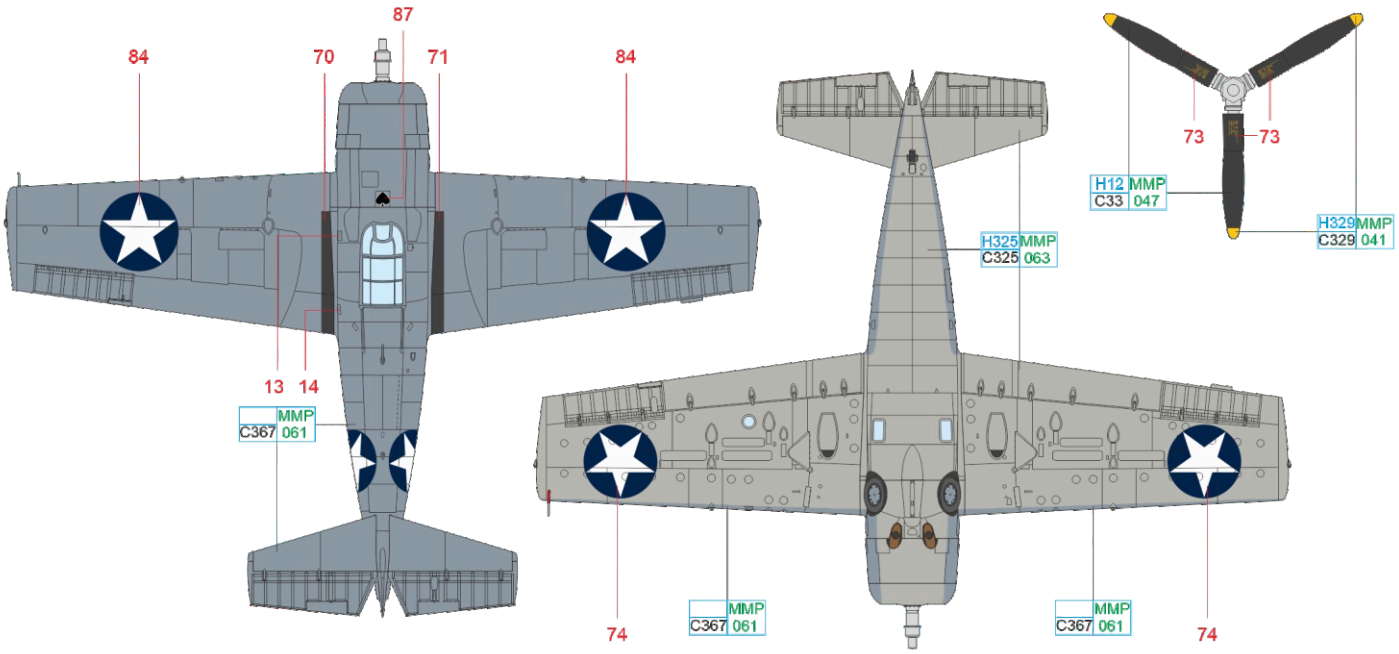

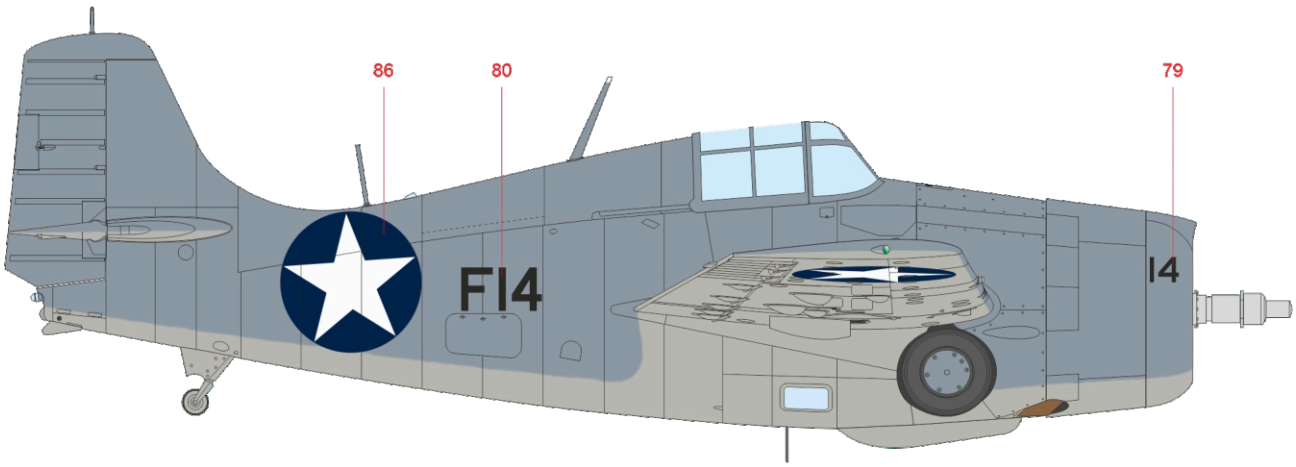

SILVER H8 C8 | GRAY H325 MMP C325 063 | BLUE GRAY MMP C367 061 | BLACK H12 MMP C33 047 | YELLOW H329 MMP C329 041

H F4F-4, Lt. Walter Albert Haas, VF-8, USS Hornet (CV-8), červen 1942

Walter Albert Haas, rodák z Collingswoodu v New Jersey, byl prvním pilotem Wildcatu, jež dosáhl sestřelu Zera. Došlo k tomu 7. května 1942 během útoku na letadlovou loď Shōhō, kdy létal u VF-42 z letadlové lodi USS Yorktown (CV-5). V červnu létal během bitvy o Midway Lt. Haas stále u VF-42, která byla včleněna do VF-3. Po poškození USS Yorktown byli piloti VF-3 i VF-42 přesunuti na palubu USS Hornet (CV-8), kde vytvořili pod velením Lt. Cdr. Thache provizorní jednotku, označovanou jako VF-3-8-42. Jedním z pilotů této jednotky, byl i Lt. Haas, který během bitvy o Midway sestřelil jednu B5N Kate. Šest vyznačených japonských vlaječek na jeho Wildcatu představuje aktuální pilotovo skóre, které činilo 4,83 sestřelu, tedy čtyři samostatné sestřely a dva ve spolupráci. Záběry byly pořízeny štábem Johna Forda, který natočil dokumentární film, uvedený v kinech pod názvem „The Battle of Midway" již v září 1942. Zajímavostí je i to, že Wildcat Lt. Haase ve filmu nenese marking žádné z nasazených perutí v bitvě. Tato provizorní jednotka byla po návratu do Pearl Harboru v polovině června 1942 rozpuštěna a Lt. Haas se zapojil do výcviku létání nových námořních pilotů. Poté byl jmenován velitelem bombardovací squadrony na palubě USS Ticonderoga (CV-14), s níž létal až do konce 2. světové války. Wildcat s označením bílá 17 létal původně pravděpodobně u VF-8.Původní označení na trupu a motorovém krytu bylo přestříkáno kamuflážní barvou.

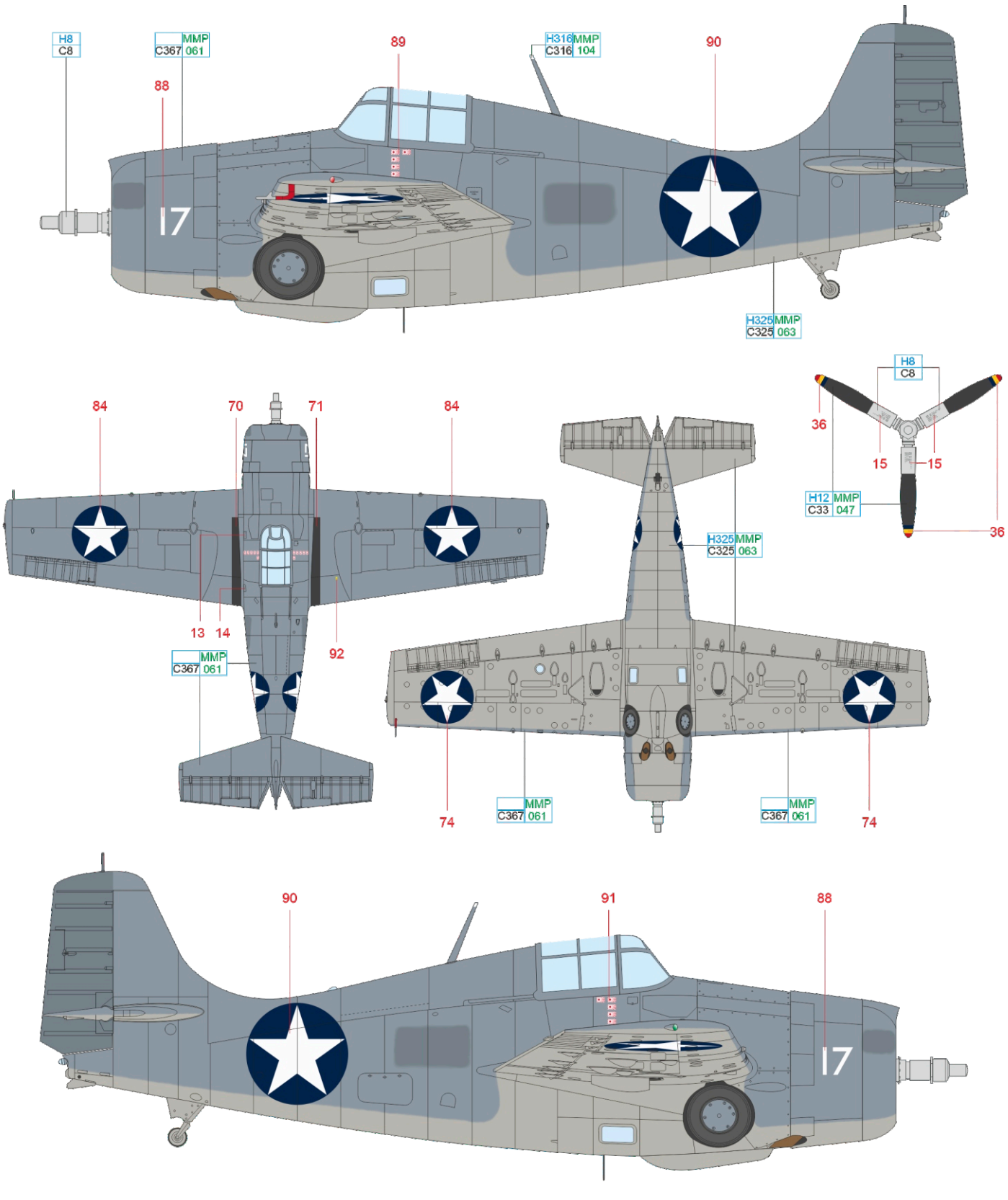

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	BLACK	H12 MMP C33 047

11 F4F-4, Ens. Ralph McMaster Rich, VF-6, USS Enterprise (CV-6), duben 1942

Ralph M. Rich se narodil 22. ledna 1916 v Denmark, North Dakota. V říjnu 1939, po vstupu do námořních rezerv US NAVY, absolvoval pilotní výcvik, který ukončil 12. července 1940 a 28. listopadu téhož roku se nalodil na USS Enterprise (CV-6), kam byl převelen k VF-6. Během bojů v Pacifiku se zúčastnil nájezdu k Marshallovým a Gilbertovým ostrovům, během něhož zničil jeden japonský bombardér na zemi. Další akcí byl útok na Japonci obsazený atol Wake. Následovalo nasazení VF-6 z paluby USS Enterprise během bitvy o Midway, během níž Ens. Rich ve spolupráci s dalšími dvěma piloty docílil sestřelu bombardéru B5N Kate při ochraně svazu amerických letadlových lodí. Dne 18. června 1942 došlo během cvičných střeleb ve výšce 5000 stop nad základnou Kaneohe Bay k odtržení křídla u Wildcatu, který pilotoval Lt. Rich. Letoun se zřítil a pilot zahynul. Se zobrazeným strojem létal Ens. Rich v dubnu 1942, kdy byly stroje kamuflované barvami Light Gray na spodních a Blue Gray na bočních a horních plochách označeny výsostnými znaky v podobě modrých kruhů s bílou hvězdou a červeným kruhem uprostřed. Znaky byly umístěny na trupu a ve čtyřech pozicích na křídle a byly doplněny o červené a bílé pruhy na směrovce.

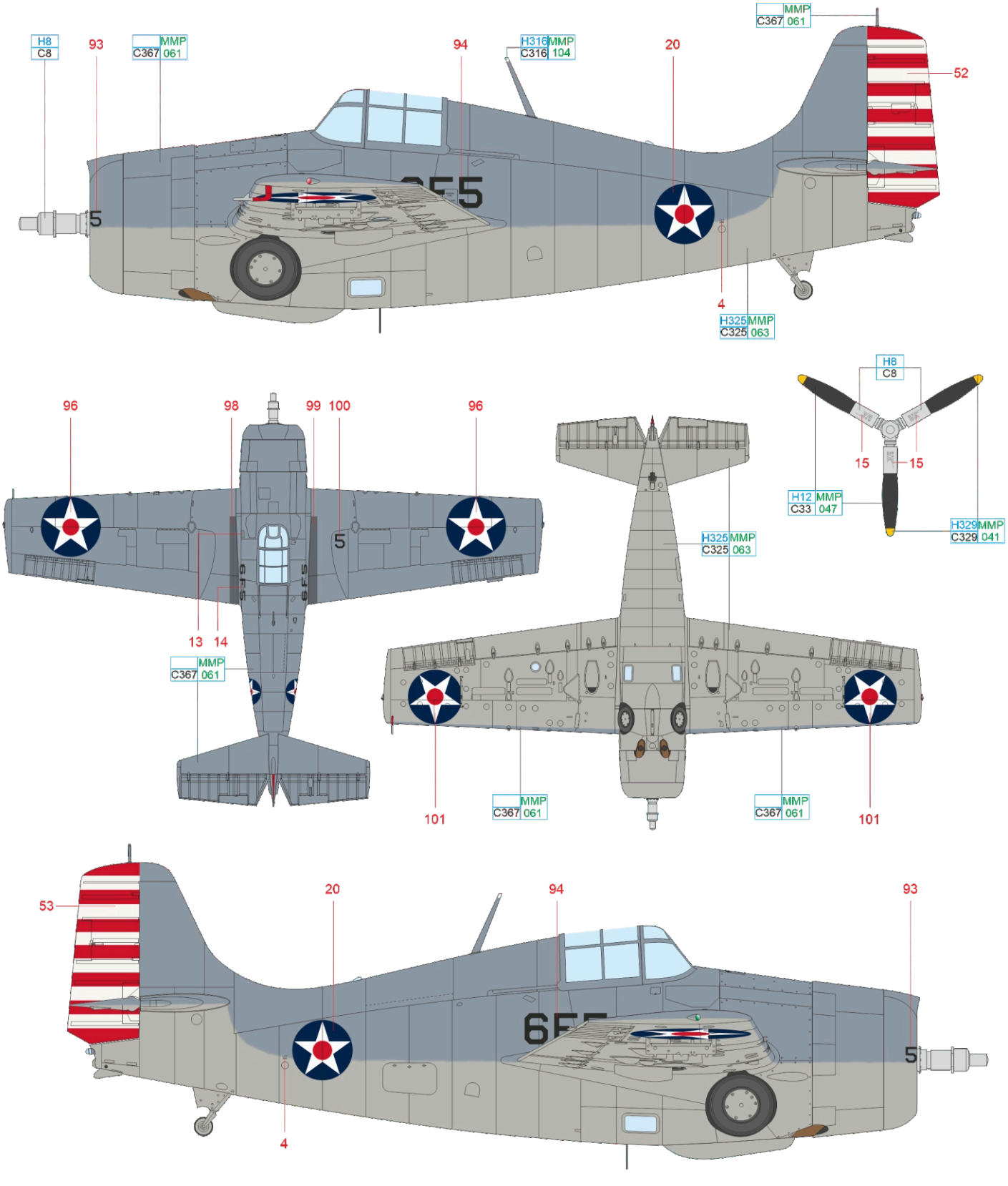

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	BLACK	H12 MMP C33 047	YELLOW	H329 MMP C329 041

12 F4F-4, Ens. Ralph McMaster Rich, VF-6, USS Enterprise (CV-6), červen 1942

Ralph M. Rich se narodil 22. ledna 1916 v Denmark, North Dakota. V říjnu 1939, po vstupu do námořních rezerv US NAVY, absolvoval pilotní výcvik, který ukončil 12. července 1940 a 28. listopadu téhož roku se nalodil na USS Enterprise (CV-6), kam byl převelen k VF-6. Během bojů v Pacifiku se zúčastnil nájezdu k Marshallovým a Gilbertovým ostrovům, během něhož zničil jeden japonský bombardér na zemi. Další akcí byl útok na Japonci obsazený atol Wake. Následovalo nasazení VF-6 z paluby USS Enterprise během bitvy o Midway, během níž Ens. Rich ve spolupráci s dalšími dvěma piloty docílil sestřelu bombardéru B5N Kate při ochraně svazu amerických letadlových lodí. Dne 18. června 1942 došlo během cvičných střeleb ve výšce 5000 stop nad základnou Kaneohe Bay k odtržení křídla u Wildcatu, který pilotoval Lt. Rich. Letoun se zřítil a pilot zahynul. Se zobrazeným strojem létal Ens. Rich v dubnu 1942, kdy byly stroje kamuflované barvami Light Gray na spodních a Blue Gray na bočních a horních plochách označeny výsostnými znaky v podobě modrých kruhů s bílou hvězdou a červeným kruhem uprostřed. Znaky byly umístěny na trupu a ve čtyřech pozicích na křídle a byly doplněny o červené a bílé pruhy na směrovce. V době bitvy o Midway byly tyto pruhy na směrovce zatřeny kamuflážní barvou, z výsostných znaků byly odstraněny červené kruhy a označení stroje bylo změněno na F-5. Výsostné označení na trupu bylo větší, mírně posunuté dopředu, takže částečně vykukovalo původní označení. Číslo stroje na křídle bylo namalováno pouze na pravé polovině.

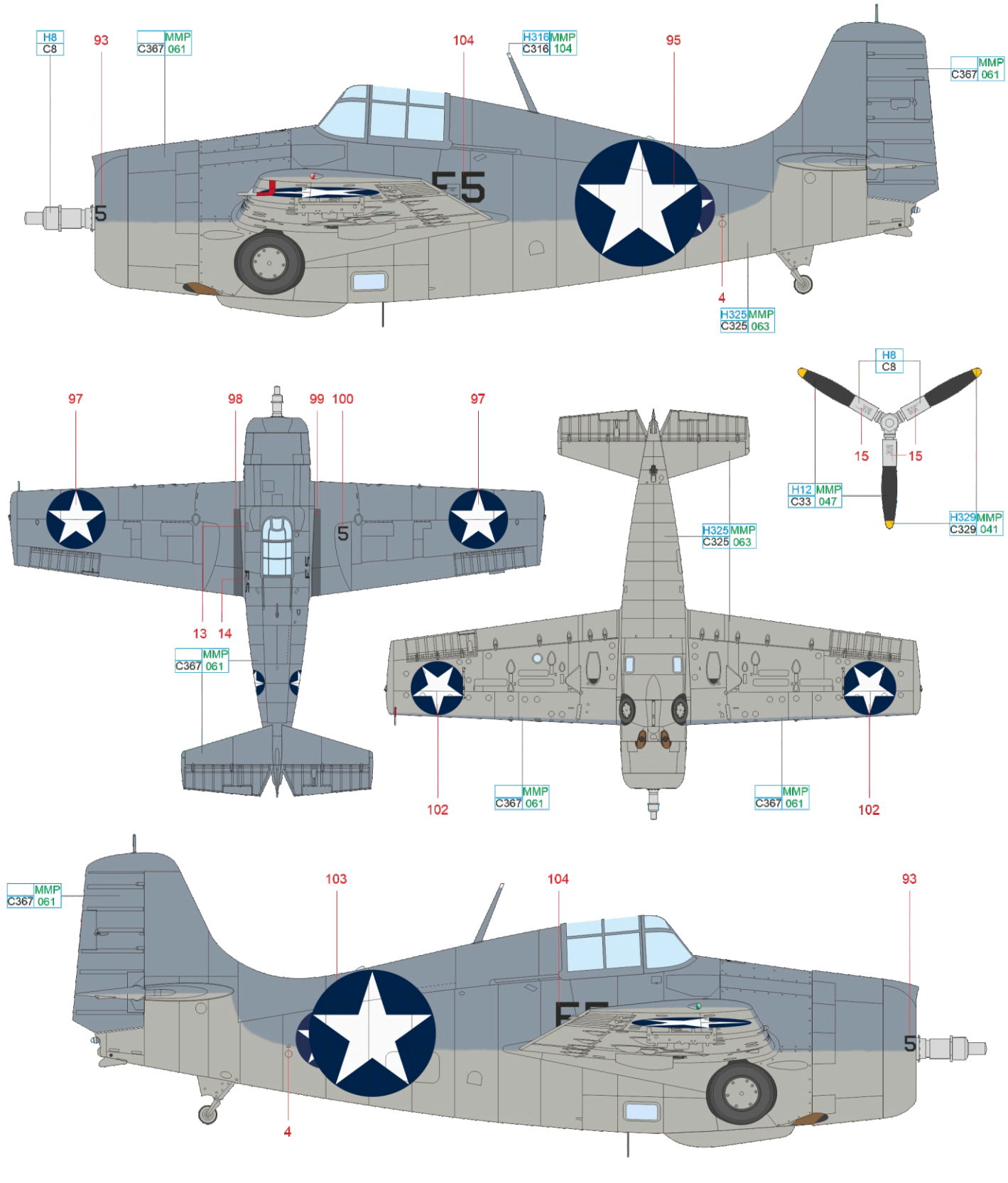

SILVER H8 C8 | GRAY H325 MMP C325 063 | BLUE GRAY MMP C367 061 | BLACK H12 MMP C33 047 | YELLOW H329 MMP C329 041

J BuNo. 5244, Lt. William Nicholas Leonard, VF-3, USS Yorktown (CV-5), červen 1942

Rodák z arizonského Douglasu, William Nicholas Leonard absolvoval námořní akademii v Annapolisu v roce 1938. V červnu 1940 nastoupil k leteckému výcviku na základnu Pensacola a výcvik úspěšně zakončil ve svých pětadvaceti letech v lednu 1941. Následovalo převelení k VS-41 na palubu letadlové lodi USS Ranger (CV-4), která létala na bombardovacích SBU-1. Po přeznačení na VF-41 došlo k výměně původních SBU za F4F. Od června 1941 létal u VF-42, která byla během bitvy u Midway včleněna do VF-3, operující z paluby USS Yorktown (CV-5). Zde létal Leonard na zobrazeném Wildcatu označeném číslem 13. Jednalo se o náhradní a přeznačený letoun s původním označením 26 a připsal si na něm sestřel bombardéru B5N Kate. Tento Wildcat nesl emblém perutě VF-3 a nelze vyloučit, že po přesunu na USS Hornet si Leonard na trup namaloval čtyři japonské vlaječky, což bylo jeho tehdejší oficiální skóre. Dokonce existuje fotografie, kdy pózuje v takto ozdobeném Wildcatu na palubě Hornetu pár dní po bitvě u Midway. V tomto případě se ale prokazatelně najedná o jeho stroj. V roce 1943 sloužil Leonard u jednotky VF-11 na Guadalcanalu a připsal si zde dvě sestřelená Zera.

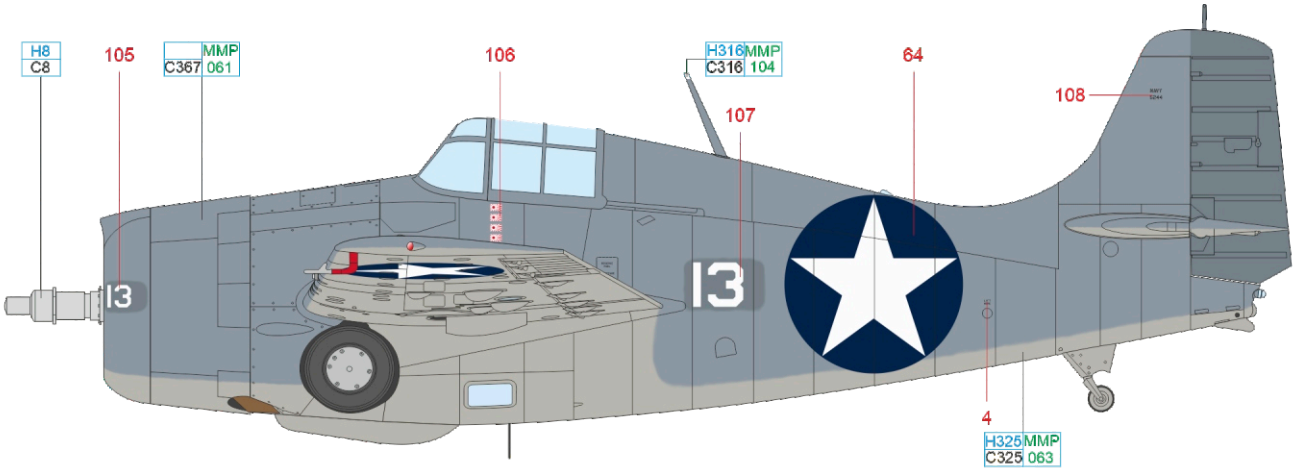

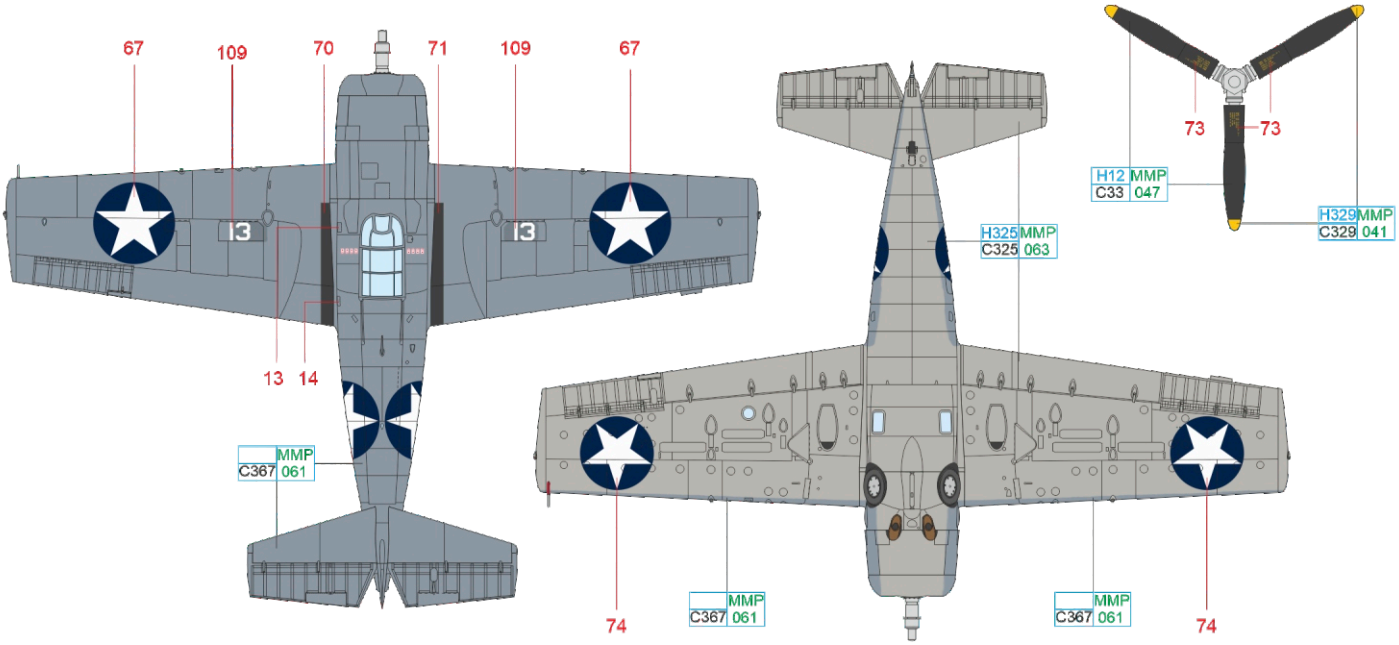

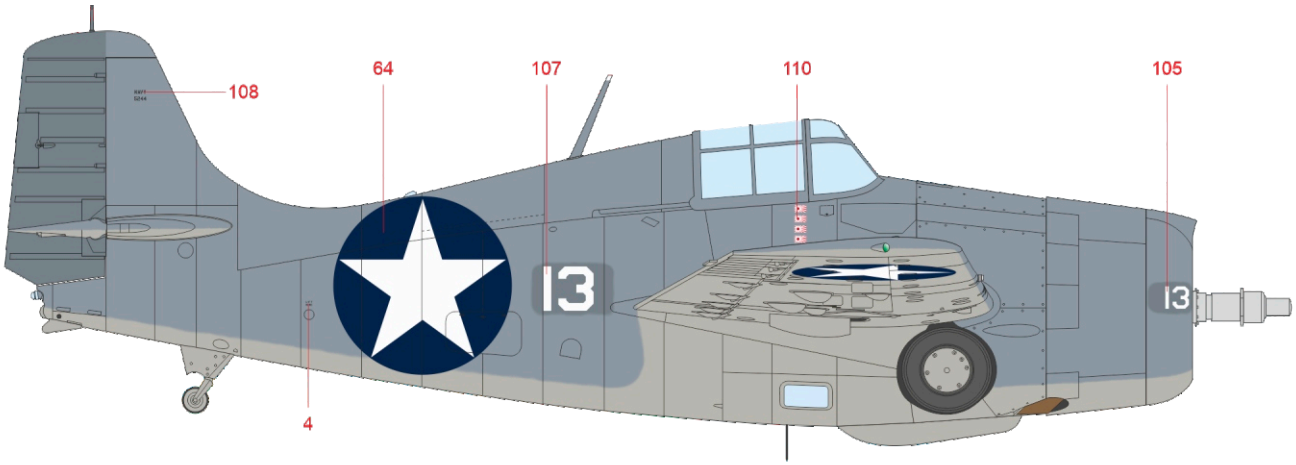

SILVER	H8 C8	GRAY	H325 MMP C325 063	WHITE	H316 MMP C316 104	BLUE GRAY	MMP C367 061	BLACK	H12 MMP C33 047	YELLOW	H329 MMP C329 041

© EDUARD M.A. 2022

Printed in Czech Republic